

ANCOM
Autoritatea Națională pentru Administrare
și Reglementare în Comunicații

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/1928/18
2016 Luna 04 Ziua 22

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
REGISTRATURA GL
Nr. intrare 2222
2016 Luna 04 Ziua 21

Str. Delea Nouă nr.2, Sector 3, 030925 București, România
Telefon: 0372 845 400 / 0372 845 454. Fax: 0372 845 402
E-mail: ancom@ancom.org.ro. Website: www.ancom.org.ro

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 4145/CP/22.04.2016

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT
Nr. 732 din 22.04.2016

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
ANCOM
REGISTRATURA
INTRARE
IEȘIRE
Ziua 21 Luna 04 Anul 2016

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Domnului Valeriu ZGONEA, Președinte

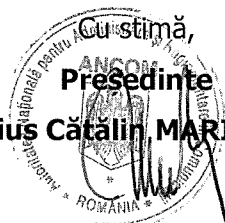
Pentru BPR
22.04.2016
Shiragonea
DET. K. BAR

Stimate Domnule Președinte,

Vă transmitem Raportul de activitate al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) pentru anul 2015.

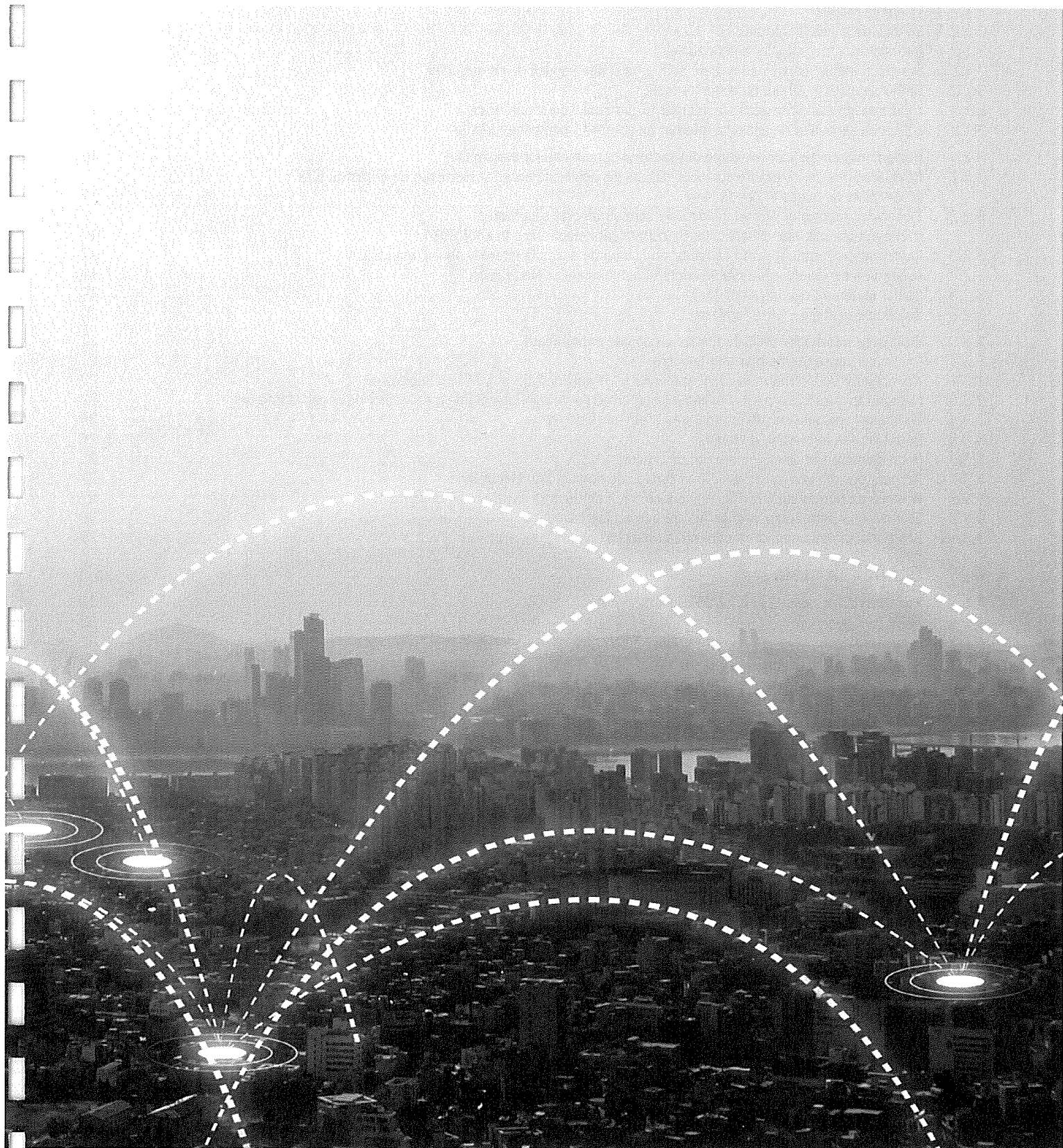
Pentru orice alte detalii sau informații, suntem la dispoziția dumneavoastră.

Cu stimă,
Președinte
Marius Cătălin MARINESCU

ANCOM
Autoritatea Națională pentru Administrare
și Reglementare în Comunicații

RAPORT ANUAL 2015

Sumar

1. Cuvânt înainte al Președintelui ANCOM	4
2. ANCOM – misiunea și obiectivele	5
3. Comunicații electronice	6
3.1 Piața serviciilor de comunicații electronice în anul 2015	6
3.1.1 Autorizare generală	6
3.1.2 Date statistice	7
3.1.2.1 Telefonie fixă	7
3.1.2.2 Telefonie mobilă	7
3.1.2.3 Servicii de acces la internet	8
3.1.2.4 Retransmisia programelor audiovizuale	10
3.1.2.5 Servicii multiple, servicii cu valoare adăugată și alte servicii de comunicații	10
3.1.3 Studii de piață în rândul utilizatorilor finali	12
3.1.3.1 Utilizarea serviciilor de acces la internet fix și mobil - persoane fizice	13
3.1.3.2 Utilizarea serviciilor de acces la internet fix și mobil - persoane juridice	14
3.2 Reglementarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice	16
3.2.1 Revizuirea piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură și serviciilor de acces în bandă largă	16
3.2.2 Elaborarea raportului privind incidentele care au afectat securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice în anul 2014	17
3.2.3 Elaborarea raportului privind calitatea serviciului de acces la internet pentru anul 2014	17
3.2.4 Asigurarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice	18
3.2.5 Implementarea Legii Infrastructurii	19
3.2.6 Soluționarea litigiilor între furnizori	20
3.3 Protejarea intereselor utilizatorilor de servicii de comunicații	21
3.3.1 Creșterea transparenței ofertelor telecom	21
3.3.2 Noi obligații de informare în cazul apelurilor și mesajelor SMS și MMS cu suprataxă	22
3.3.3 Netograf.ro – aplicația pentru măsurarea parametrilor tehnici de calitate a serviciilor de acces la internet	22
3.3.4 Veritel.ro - aplicația pentru compararea ofertelor telecom	24
3.3.5 Portabilitatea numerelor de telefon	24
3.3.6 Reglementarea accesului la servicii de urgență – 112	25
3.3.7 Accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de comunicații electronice	27
3.3.8 Realocarea numărului 116000 - linie telefonică de urgență pentru copii dispăruți	27
3.3.9 Evaluarea localităților cu risc de intrare în roaming involuntar	28
3.3.10 Soluționarea reclamațiilor primite de la utilizatori	29
4. Servicii poștale	30
4.1 Piața serviciilor poștale în anul 2014	30
4.1.1 Autorizare generală	30
4.1.2 Date statistice	31
4.2 Reglementarea serviciilor poștale	33
4.2.1 Completarea reglementărilor din sfera serviciului universal poștal	33
4.2.2 Modificarea și completarea unor reglementări în scopul transmiterii de documente, date sau informații de către furnizorii de servicii poștale prin mijloace electronice	34
4.2.3 Soluționarea cererii de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2014	34
4.3 Protecția utilizatorilor de servicii poștale	35
5. Resurse limitate	36
5.1 Administrarea resurselor limitate	36
5.1.1 Alocarea resurselor de spectru radio din benzile 3400 – 3800 MHz	36
5.1.2 Alocarea resurselor de spectru necesare pentru tranziția la televiziunea digitală terestră	38
5.1.3 Modificarea procedurii de autorizare a furnizării serviciilor de programe audiovizuale	38
5.1.4 Procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio pentru misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în România	39
5.1.5 Modificarea tarifului de utilizare a spectrului radio	39
5.1.6 Consultare asupra frecvențelor radio ori a benzilor de frecvențe radio exceptate de la regimul de licențiere	39
5.1.7 Consultare publică privind utilizarea viitoare a benzilor de frecvențe 410 MHz și 450 MHz	40
5.1.8 Noi reglementări referitoare la portare, resursele de numerotație și la resursele tehnice	41

5.2	Gestionarea spectrului radio	41
5.2.1	Radiocomunicații în serviciul mobil terestru	41
5.2.1.1	Radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și radiocomunicații mobile de acces public (PAMR)	41
5.2.1.2	Coordonarea internațională a utilizării frecvențelor radio în serviciul mobil terestru	43
5.2.2	Radiocomunicații în serviciul fix	43
5.2.3	Radiodifuziune sonoră și televiziune	44
5.2.4	Radiocomunicații specializate	45
5.2.4.1	Radiocomunicații în serviciile fix și mobil prin satelit	45
5.2.4.2	Radiocomunicații în serviciile mobil maritim și mobil maritim prin satelit, inclusiv pe căile de navigație interioară și radionavigație maritimă	46
5.2.4.3	Radiocomunicații în serviciile mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit, inclusiv radionavigație aeronautică	47
5.2.4.4	Identificarea alfa-numerică a stațiilor radio de navă și de aeronavă	48
5.2.5	Certificarea operatorilor radio din serviciile de radiocomunicații aeronautic și naval	49
5.2.6	Autorizarea și certificarea radioamatorilor, certificarea operatorilor radio în serviciul mobil terestru	49
5.3	Gestionarea resurselor de numerotație și a resurselor tehnice	50
5.3.1	Gestionarea resurselor de numerotație	50
5.3.1.1	Alocarea resurselor de numerotație	50
5.3.1.2	Eliberarea unor resurse de numerotație prin modificarea sau încetarea LURN	51
5.3.1.3	Fuziunea sau modificarea prevederilor din licențe	51
5.3.2	Gestionarea resurselor tehnice	52
5.3.2.1	Gestionarea dreptului de utilizare a codurilor punctelor de semnalizare naționale și internaționale SS7	52
5.3.2.2	Gestionarea dreptului de utilizare a codurilor de rețele mobile	53
5.3.2.3	Gestionarea dreptului de utilizare a indicativelor de identificare a rețelei	53
5.3.2.4	Gestionarea dreptului de utilizare a numerelor de rutare	53
6.	Monitorizare, control și supravegherea pieței echipamentelor	54
6.1	Monitorizarea spectrului de frecvențe radio	54
6.2	Controlul furnizorilor de rețele și comunicații electronice și de servicii poștale	56
6.3	Supravegherea pieței echipamentelor	57
6.3.1	Laboratorul pentru încercări de compatibilitate electromagnetică	58
7.	Comunicare	60
7.1	Comunicarea cu utilizatorii – solicitări de acces la informații de interes public, campanii de informare	60
7.2	Consultarea publică	61
7.2.1	Analiză și dialog pentru conturarea strategiei ANCOM pentru comunicațiile digitale 2020	61
7.3	Comunicarea cu mass-media	62
8.	Relații internaționale	63
8.1	Relații internaționale - obiectivele anului 2015	63
8.2	ANCOM la nivel global	63
8.3	ANCOM la nivel european	64
8.4	ANCOM în regiune	65
9.	Consolidarea capacității instituționale și dezvoltarea potențialului uman	66
9.1	Perfecționarea sistemului de control intern/managerial	66
9.2	Orientarea spre o cultură organizațională constructivă și dezvoltarea potențialului uman	66
9.3	etică și conduită profesională	66
9.4	Sănătate și securitate la locul de muncă	66
9.5	Eficientizarea proceselor interne	66
10.	Date financiare	68
11.	Lista deciziilor președintelui ANCOM adoptate în anul 2015	76
12.	Tabel de termeni și abrevieri	77
13.	Contact	78

1. Cuvânt înainte al Președintelui ANCOM

Un an în 365 de cuvinte

Privind retrospectiv, 2015 a trecut foarte repede la ANCOM. Criticii vor spune că percepția este dată de viteza insuficientă de reacție la accelerarea evoluțiilor pieței, iar susținătorii vor spune că timpul s-a contractat sub presiunea multitudinii proiectelor și activităților Autorității.

Adevărul este că proiectele la care am lucrat au fost numeroase și intense pe fiecare direcție de activitate. Acțiunile curente, precum monitorizarea piețelor serviciilor și echipamentelor, gestiunea interconectărilor și autorizărilor sau controlul furnizorilor, chiar dacă esențiale pentru funcționarea pieței de comunicații, au concurat pentru resurse cu inițiativele de îmbunătățire a unor reglementări sau situații punctuale, ca de exemplu cele privind informarea utilizatorilor, protecția utilizatorilor cu dizabilități, optimizarea alocării resurselor de numerotație și sistemului de portabilitate sau analizele de cost pentru serviciul universal poștal.

În 2015 am organizat și două licitații de frecvențe radio care au permis alocarea a 17 multiplexuri pentru televiziune digitală terestră și a 255 MHz pentru rețele de comunicații fixe sau mobile de bandă largă în benzile de 3,5 GHz și 3,7 GHz, iar în a doua jumătate a anului, imediat după adoptarea politicilor sectoriale la nivel național, am început un proiect ambițios de analiză strategică a sectorului comunicațiilor digitale în perspectiva anului 2020.

Însă cea mai însemnată activitate a anului 2015 a fost cu siguranță analiza concurenței pe piețele de acces la internet fix în bandă negarantată și respectiv de acces la elementele de infrastructură aferente. O analiză exhaustivă, minuțioasă și cronofagă, a condițiilor de manifestare a concurenței în accesul la internet în toate localitățile României, a confirmat din nou competitivitatea pieței românești și dinamica pozitivă a acesteia, astfel încât am retras toate obligațiile de reglementare existente pe aceste piețe. Această analiză este remarcabilă nu numai prin complexitate și efecte, cât și prin aceea că se constituie într-un precedent puternic la nivel european, România fiind prima țară care elimină orice măsură de reglementare la nivelul infrastructurilor de acces internet la utilizatori.

2016 se anunță încă și mai încărcat, dar contez pe faptul că rezultatele muncii noastre ne vor motiva în continuare, pe colegii mei, ca și pe mine, să livrăm servicii publice de administrare și reglementare de cea mai bună calitate pentru comunicațiile din România.

2. ANCOM – misiunea și obiectivele

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații este instituția care protejează interesele utilizatorilor de comunicații din România, prin promovarea concurenței pe piața de comunicații, administrarea resurselor limitate, încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură și a inovației.

Prin acțiunile sale, ANCOM urmărește ca toți locuitorii României să se bucure de servicii de comunicații de calitate, la prețuri corecte, iar operatorii să se dezvolte prin inovație, în timp ce oamenii Autorității sunt priviți cu încredere și respect pentru că sunt profesioniști, responsabili și integri.

Obiectivele strategice ale activității ANCOM în 2015 au fost, în primul rând, îmbunătățirea performanțelor rețelelor de comunicații electronice, creșterea utilizării serviciilor de acces la internet în bandă largă, optimizarea utilizării resurselor limitate ale statului aflate în administrarea ANCOM, creșterea beneficiilor și libertății de alegere pentru utilizatorii de comunicații și stimularea dezvoltării pieței serviciilor poștale.

În scopul îndeplinirii acestor obiective, **planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2015**, a inclus acțiuni și proiecte precum: continuarea demersurilor de

implementare a legii infrastructurii, proiectul multi-anual de realizare a inventarului național al rețelelor publice de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociate acestora, revizuirea piețelor relevante în ceea ce privește serviciile de linii închiriate - segmente terminale. Pe direcția administrării eficiente a spectrului radio, planul a prevăzut organizarea licitației de alocare în banda de frecvențe 3,4-3,8 GHz și licitația pentru multiplexurile naționale rămase nealocate și pentru multiplexurile regionale și locale.

De asemenea, Autoritatea și-a planificat pentru 2015 o campanie de control pentru a verifica respectarea de către furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, a obligațiilor minime pe care aceștia trebuie să le insereze în contractele încheiate cu utilizatorii finali și o campanie de verificare a respectării obligațiilor de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii serviciilor de comunicații electronice.

3. Comunicații electronice

3.1 Piața serviciilor de comunicații electronice în anul 2015

3.1.1 Autorizare generală

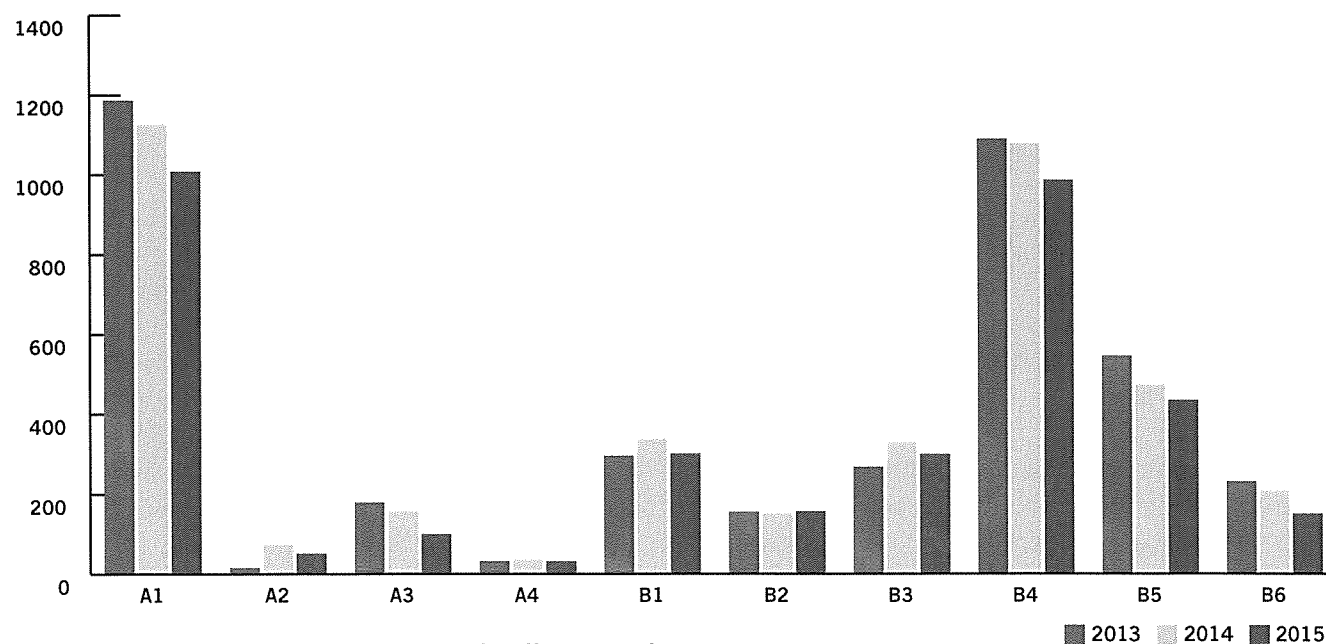
Persoanele care intenționează să furnizeze pe teritoriul României rețele publice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului pot face acest lucru în condițiile realizării, în mod gratuit, a unei notificări în conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr.987/2012 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelilor și a serviciilor de comunicații electronice. În peste 98% din cazuri, Autoritatea a emis în termen Certificatul Tip de autorizare a furnizării de rețele și servicii de comunicații.

La data de 31 decembrie 2015, în **Registrul public al furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice** erau înregistrați 1.202 furnizori de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului, în scădere cu 13% față de nivelul înregistrat în anul 2014. Proportional,

a scăzut cu 14% și numărul furnizorilor care aveau dreptul de a furniza rețele publice de comunicații electronice, iar numărul celor autorizați să furnizeze servicii de telefonie destinate publicului s-a redus cu 11%. Corespunzător, s-a diminuat cu 8% și numărul furnizorilor autorizați să ofere retransmisia serviciilor de programe media audiovizuale liniare către utilizatorii finali, precum și numărul persoanelor autorizate să ofere servicii de acces la internet, cu 8,5%, față de anul anterior.

Diminuările înregistrate au fost parțial influențate de încetarea activității comerciale în Registrul Comerțului a unor entități autorizate să furnizeze rețele publice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului, reprezentând un procent de 2% din totalul furnizorilor, dar și de sancțiunile de retragere a dreptului de a furniza rețele publice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului aplicate de către Autoritate unui procent de 2% din totalul furnizorilor, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor legale ce le reveneau. (Fig. 3.1)

Fig. 3.1 Evoluția numărului de furnizori pe tipuri de rețele publice de comunicații electronice și, respectiv, servicii de comunicații electronice destinate publicului

Tipurile de rețele și servicii de comunicații electronice

A1 Rețele publice terestre cu acces la punct fix sau cu mobilitate limitată

A2 Rețele radio mobile celulare publice

A3 Rețele radio mobile de acces public

A4 Rețele publice cu acces prin satelit

B1 Servicii de telefonie destinate publicului

B2 Servicii de linii închiriate

B3 Servicii de transmisiuni de date

B4 Servicii de acces la internet

B5 Retransmisia serviciilor de programe media audiovizuale liniare către utilizatorii finali

B6 Alte servicii de comunicații electronice

3.1.2 Date statistice

3.1.2.1 Telefonie fixă

Datele ANCOM privind serviciile de telefonie fixă evidențiază scăderi atât la nivelul numărului de linii de acces (-7%, de la 4,6 milioane la 30.06.2014 la aproximativ 4,3 milioane la 30.06.2015) și, respectiv, la nivelul numărului de abonați (-6,7%, de la 4 milioane la 30.06.2014 la 3,7 milioane la 30.06.2015), cât și la nivelul traficului de voce realizat (-16,7%, de la 2,4 miliarde minute în semestrul I 2014 la 2,0 miliarde minute în semestrul I 2015). La 30 iunie 2015, rata de penetrare a telefoniei fixe la nivel de populație era de 21,6%, în timp ce rata de penetrare la nivel de gospodărie era de 46,7%.

Traficul de voce realizat prin intermediul rețelelor fixe în prima jumătate a anului 2015 a fost de 2 miliarde de minute, înregistrându-se scăderi pe toate segmentele de trafic în comparație cu prima jumătate a anului 2014. Astfel, traficul de voce către rețele fixe a scăzut cu 17,7%, traficul de voce către rețele mobile s-a redus cu 16,5%, în timp ce traficul de voce către rețele din afara României s-a diminuat cu 7,1%. Din totalul apelurilor, aproape 67% au fost direcționate către rețele fixe, 26% către rețele mobile și 8% către destinații internaționale.

În primul semestru al anului 2015, media lunară a convorbirilor realizate prin intermediul unei linii de acces a fost de 1 oră și 15 minute, un apel având o durată medie de 3 minute și 9 secunde. (Tabel 3.1)

Tabel 3.1 Dinamica numărului de linii acces/abonați la serviciile de telefonie fixă¹ în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015. Ratele de penetrare a serviciilor de telefonie fixă la nivel de populație/gospodărie.

Indicator	30.06.2013		31.12.2013		30.06.2014		31.12.2014		30.06.2015	
	abonați	linii	abonați	linii	abonați	linii	abonați	linii	abonați	linii
Număr total linii de acces/abonați (mil.), din care:	4,04	4,68	4,04	4,71	4,00	4,61	3,96	4,56	3,74	4,29
- aparținând furnizorilor alternativi (mil.)	1,92	2,26	1,93	2,32	1,93	2,25	1,90	2,24	1,86	2,22
Evoluția semestrială a numărului de linii de acces/abonați (%)	-	-	+0,1	+0,7	-0,8	-2,3	-1,2	-1,0	-5,6	-6,1
Evoluția anuală a numărului de linii de acces/abonați (%)	-	-	-	-	-0,8	-1,6	-2,0	-3,2	-6,7	-7,0
Rata de penetrare a telefoniei fixe la 100 locuitori (%) ²	23,4		23,5		23,1		22,9		21,6	
Rata de penetrare a telefoniei fixe la 100 gospodării (%) ³	51,0		51,0		50,5		49,9		46,7	

3.1.2.2 Telefonie mobilă

Sectorul telefoniei mobile a înregistrat creșteri atât din punct de vedere al numărului de utilizatori activi, care a atins valoarea de 22,7 milioane (+1,8% față de mijlocul lui 2014), cât și din cel al traficului de voce sau SMS.

A continuat tendința persoanelor fizice de a opta pentru serviciile pe bază de abonament lunar, în detrimentul serviciilor preplătite, astfel că ponderea cartelelor preplătite active în numărul total de cartele SIM „active” a ajuns la 55,3%, în scădere față de 30.06.2014 cu 2,5p.p.

De asemenea, consumul de servicii de voce mobilă s-a intensificat și în prima parte a anului 2015, astfel că traficul realizat a crescut cu 3,4% față de semestrul I 2014, până la 34,4 miliarde minute. Această creștere se datorează în principal traficului efectuat către alte rețele de telefonie mobilă, care a crescut cu 68%, până la 6,6 miliarde minute, dar și creșterii traficului către rețele internaționale și cu transmisie prin satelit cu 73%, până la 1,6 miliarde minute. Pe de altă parte, datele raportate de furnizori arată că în această perioadă numărul de minute vorbite în aceeași rețea a scăzut cu 8%, până la 25 miliarde minute, iar traficul către rețelele fixe a stagnat la 1,1 miliarde minute.

¹ Prin rețelele fixe proprii, respectiv prin acces la bucla locală; inclusiv linii instalate în vederea furnizării de servicii de telefonie fixă prin intermediul telecentrelor, linii de acces/abonați prin tehnologie VoIP gestionat, linii de acces/abonați de tipul „homezone/officezone”; pentru calculul numărului total de linii de acces, liniile ISDN au fost înmulțite cu numărul de canale aferent (2 canale în cazul liniilor ISDN-BRA și 30 canale în cazul liniilor ISDN-PRA);

² Rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă la 100 locuitori = nr.total linii telefonice/populația României*100; populația României, pe baza datelor estimate de INS: 20.020.074 la 01.01.2013, 19.947.311 la 01.01.2014, respectiv 19.861.408 la 01.01.2015;

³ Rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă la 100 gospodării = nr.linii telefonice aferent utilizatorilor finali - persoane fizice/nr.total de gospodării din România*100; nr.de gospodării, pe baza datelor INS: 7.481.155;

Pentru prima dată, în semestrul I 2015, traficul de voce realizat de utilizatorii pe bază de abonament a depășit traficul realizat prin intermediul cartelelor preplătite, ajungând la o pondere de 53% în total. 41% din traficul total de voce a fost realizat de abonații persoane fizice, 12% de abonații persoane juridice, iar 47% de către utilizatorii pe bază de cartele preplătite.

În cazul mesajelor SMS, în prima parte a anului 2015 au fost trimise peste 10 miliarde de astfel de mesaje, cu 3,6% mai multe față de semestrul I al anului 2014.

Durata medie a unui apel a ajuns la 2 minute și 40 de secunde în semestrul I 2015, iar traficul de voce mediu lunar realizat de un utilizator activ a fost de 4 ore și 11 minute, cu 6 minute mai mult decât cel înregistrat în prima jumătate a anului 2014. Un utilizator a transmis în medie 73 de mesaje SMS pe lună.

În ceea ce privește serviciile de roaming, traficul de voce s-a dublat față de aceeași perioadă a anului trecut,

ajungând la 498 milioane de minute, cea mai mare creștere înregistrându-se în cazul apelurilor efectuate (+156%, până la 166 milioane minute). Totuși, ponderea cea mai mare în volumul total este a apelurilor primite, care au însumat 333 milioane minute, în creștere cu 89% față de aceeași perioadă a anului trecut. Duratele medii ale apelurilor efectuate și primite în roaming "outbound" au înregistrat creșteri substanțiale, astfel că durata medie a unui apel efectuat a crescut la 3 minute și 5 secunde de la 1 minut și 58 de secunde, iar durata medie a unui apel primit a crescut cu peste 1 minut, atingând 3 minute și 59 de secunde. În prima parte a acestui an au fost transmise 61 de milioane de mesaje SMS în roaming. (Tabel 3.2)

3.1.2.3 Servicii de acces la internet

Internetul mobil de bandă largă a continuat să înregistreze un ritm de creștere susținut în România în prima jumătate a anului 2015, conexiunile de acest tip atingând valoarea de 12,7 milioane, cu 2,3 milioane mai mult față de mijlocul anului 2014.

Tabel 3.2 Dinamica numărului total de „utilizatori” (cartele SIM „active”) în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015. Ratele de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă.

Indicator	30.06.2013	31.12.2013		30.06.2014			31.12.2014			30.06.2015		
	mil.	mil.	evol. sem. (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)
Număr total utilizatori (utilizatori pe bază de abonamente și cartele preplătite „valabile”) ⁴ , din care:	25,1	25,5	+1,6	24,6	-3,4	-1,8	25,2	+2,2	-1,3	25,6	+1,6	+3,8
Număr total utilizatori „activi” (utilizatori pe bază de abonamente și cartele preplătite „active”) ⁵ , din care:	22,6	22,9	+1,4	22,3	-2,8	-1,4	22,9	+2,9	+0,01	22,7	-1,0	+1,8
- utilizatori pe bază de abonament, din care:	9,3	9,4	+1,2	9,4	+0,1	+1,3	9,8	+4,8	+4,9	10,1	+2,9	+7,8
- utilizatori pe bază de abonament – persoane fizice	6,3	6,4	+1,4	6,5	+1,0	+2,4	6,9	+7,3	+8,4	7,3	+4,6	+12,3
- utilizatori pe bază de abonament – persoane juridice	3,0	3,0	+0,8	2,9	-1,8	-1,0	2,9	-0,8	-2,5	2,9	-1,2	-2,0
- utilizatori pe bază de cartele preplătite „active”	13,3	13,5	+1,5	12,9	-4,8	-3,4	13,1	+1,5	-3,4	12,6	-4,0	-2,5
Rata de penetrare cartele SIM „valabile”, la 100 locuitori ⁶ (%)	125,2	127,2		123,4			126,1			128,7		
Rata de penetrare cartele SIM „active”, la 100 locuitori ⁷ (%)	112,9	114,5		111,7			114,9			114,2		

⁴ Cartelele SIM preplătite „valabile” reprezintă numărul de cartele SIM (corespunzătoare cartelelor preplătite) aflate în perioada de valabilitate la sfârșitul perioadei de raportare;

⁵ Cartelele SIM preplătite „active” reprezintă numărul de cartele SIM (corespunzătoare cartelelor preplătite) aflate în perioada de valabilitate la sfârșitul perioadei de raportare, exclusiv numărul de cartele SIM prin intermediul cărora nu s-a realizat trafic tarificat (inițiere/recepționare apeluri/servicii SMS/servicii MMS/servicii de acces mobil la internet) până la sfârșitul perioadei de raportare;

⁶ Rata de penetrare a cartelelor SIM „valabile” la 100 locuitori = nr.de cartele SIM „valabile”/populația României*100; populația României, pe baza datelor estimate de către INS: 20.020.074 la 01.01.2013, 19.947.311 la 01.01.2014, respectiv 19.861.408 la 01.01.2015;

⁷ Rata de penetrare a cartelelor SIM „active” la 100 locuitori = nr.de cartele SIM „active”/populația României*100; populația României, pe baza datelor estimate de către INS: 20.020.074 la 01.01.2013, 19.947.311 la 01.01.2014, respectiv 19.861.408 la 01.01.2015;

Deși previzionată, creșterea anuală cu peste 400% a conexiunilor prin care s-a accesat internetul prin tehnologie 4G, cel puțin o dată în ultimele 6 luni, este remarcabilă - de la 253 de mii la sfârșitul primului semestru 2014 la peste 1,3 milioane, la mijlocul lui 2015.

În prima parte a anului, în România existau 12,7 milioane de conexiuni de bandă largă (EDGE, CDMA, EV-DO, 3G, 4G), în creștere anuală cu 22%. Dintre acestea, 7,4 milioane erau pe bază de abonament și 5,3 pe bază de cartele preplătite. Majoritatea covârșitoare a celor 2,3 milioane de noi conexiuni de internet mobil de bandă largă (2 milioane) sunt conexiuni pe bază de abonament, doar 0,3 milioane de noi conexiuni fiind furnizate pe bază de cartele preplătite.

Odată cu creșterea numărului de conexiuni crește și rata de penetrare a internetului de mare viteză, ajungând la 64,2 la 100 locuitori, cu 12 puncte procentuale mai mare față de aceeași perioadă a anului precedent. Prin intermediul conexiunilor mobile, utilizatorii români au efectuat în semestrul I 2015 un trafic de 38,4 mii de TB, în creștere cu 87% față de aceeași perioadă a anului 2014. Practic, dacă se compară cele două perioade, traficul mediu lunar pe

conexiune a crescut de la 0,24 GB la 0,39 GB, ceea ce denotă o intensificare a utilizării serviciilor de internet mobil.

La data de 30 iunie 2015, românii accesau internetul folosind 4,1 milioane de conexiuni de bandă largă la puncte fixe, prin intermediul cărora au realizat un trafic total la nivelul primului semestru al anului de 2,2 milioane de TB, în timp ce consumul mediu lunar per utilizator a atins 90 GB. Analizând conexiunile în funcție de vitezele de transfer „best-effort” contractate de utilizatori, cea mai importantă evoluție în decursul unui an s-a înregistrat pe segmentul conexiunilor care permit viteze de cel puțin 100Mbps, numărul acestora înregistrând o creștere cu 86% față de jumătatea anului 2014, ajungând astfel la peste 2 milioane. (Tabel 3.3)

Din totalul conexiunilor în bandă largă la puncte fixe, 48% sunt conexiuni care permit viteze de cel puțin 100Mbps, 14% sunt conexiuni cu viteze de cel puțin 30Mbps și mai mici de 100Mbps, 23% conexiuni cu viteze de cel puțin 10Mbps și mai mici de 30Mbps, 14% conexiuni cu viteze de cel puțin 2Mbps, dar mai mici de 10Mbps, restul de 1% fiind conexiuni cu viteze sub 2Mbps. De asemenea, este de remarcat o tendință de creștere mai accentuată în cazul conexiunilor de acces la internet la puncte fixe instalate în mediul

Tabel 3.3 Dinamica numărului de conexiuni de acces la internet, în funcție de modalitatea de conectare utilizată, în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015

Indicator	30.06.2013	31.12.2013		30.06.2014			31.12.2014			30.06.2015		
	mil.	mil.	evol. sem. (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)
CONEXIUNI LA PUNCTE FIXE ⁸												
Conexiuni de acces la internet în bandă largă la puncte fixe ⁹	3,6	3,8	+3,3	3,9	+3,1	+6,5	4,0	+3,3	+6,5	4,1	+3,2	+6,6
CONEXIUNI LA PUNCTE MOBILE ACTIVE ¹⁰												
Conexiuni active prin HSCSD, GPRS, EDGE, CDMA, EV-DO, 3G, 4G din care:	11,2	13,6	+21,4	14,4	+5,6	+28,1	16,2	+12,1	+18,4	16,8	+4,1	+16,7
- conexiuni active în bandă largă prin EDGE, CDMA, EV-DO, 3G, 4G	8,2	9,6	+16,9	10,4	+8,6	+27,0	12,0	+14,8	+24,7	12,7	+6,3	+22,0

⁸ Sunt incluse conexiunile pentru serviciile de acces la internet la puncte fixe furnizate contra-cost, corespunzătoare numărului de abonamente servicii de internet;

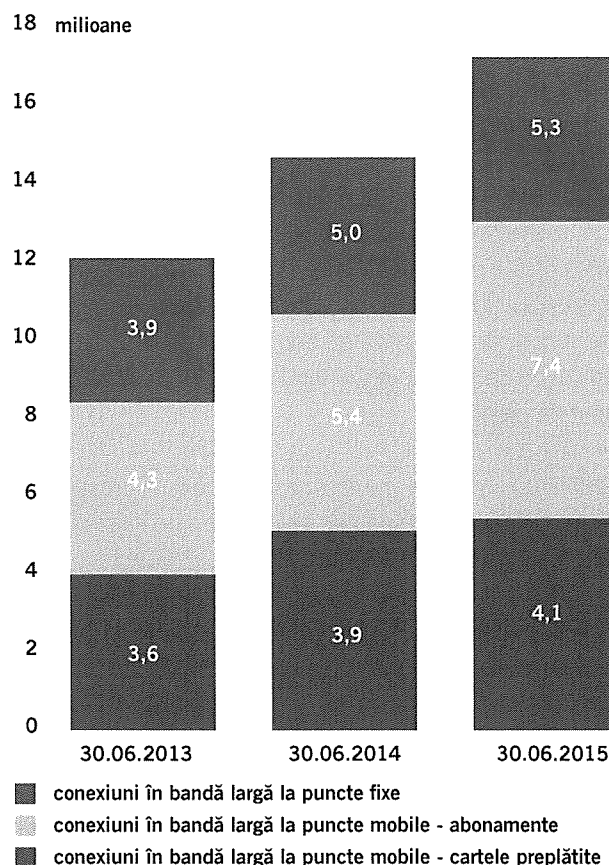
⁹ Sunt incluse conexiunile pentru serviciile de acces la internet la puncte fixe cu viteză mai mare de 144 kbps; au fost raportate conexiunile de acces la internet la puncte fixe în funcție de viteză „best-effort” (viteza maximă care poate fi atinsă la un moment dat) specificată în contractele încheiate cu utilizatorii finali, și anume conexiunile pentru care lățimea de bandă a canalului nu este garantată, ci variază în funcție de factori endogeni sau exogeni (numărul de utilizatori, traficul realizat, condiții atmosferice etc.), iar în cazul în care în contractele încheiate cu utilizatorii finali pentru conexiunile în bandă simetrică nu este specificată decât viteza garantată, conexiunile respective au fost raportate în funcție de aceasta;

¹⁰ Sunt incluse conexiunile pentru serviciile de acces la internet la puncte mobile furnizate contra-cost, corespunzătoare numărului de abonamente servicii de internet, numărului de utilizatori servicii de telefonie mobilă care aveau activată contra cost o opțiune de date, numărului de cartele preplătite pentru acces exclusiv la internet și, respectiv, numărului de utilizatori de servicii de telefonie mobilă pe bază de abonament/cartele preplătite care au realizat trafic tarificabil de date/au accesat cel puțin o dată, contra cost, serviciile de acces la internet în perioada de raportare, în cazul activării în mod gratuit, automat sau la cerere, a opțiunii de date;

rural, care au crescut cu 13,3% (de la 1,0 milioane la 30.06.2014 la peste 1,1 milioane la 30.06.2015), în timp ce conexiunile din mediul urban au crescut doar cu 4,2% (de la 2,9 milioane la 30.06.2014 la 3,0 milioane la 30.06.2015). Astfel, la jumătatea anului 2015, din totalul de peste 4,1 milioane de conexiuni de internet în bandă largă la puncte fixe, 3 milioane erau instalate în mediul urban, iar peste 1,1 milioane în mediul rural. În același timp, rata de penetrare a internetului fix în bandă largă era de 20,9% la nivel de populație, respectiv de 50,3% raportat la gospodării.

În ceea ce privește infrastructura de acces la utilizatorii finali, la jumătatea anului 2015 se remarcă, pe de o parte, o triplare a numărului de conexiuni de acces prin tehnologie FTTH, care au atins nivelul de 0,3 milioane, iar, pe de altă parte, o scădere cu 17,3% a conexiunilor de acces prin cablu coaxial, până la 0,5 milioane, comparativ cu jumătatea anului 2014. În același timp, conexiunile de acces prin cablu UTP/FTP au înregistrat o creștere ușoară, ajungând la 2,2 milioane, iar cele realizate prin suport de cupru (xDSL) au ajuns la 1 milion. Ponderile cele mai importante în numărul total de conexiuni de acces la internet în bandă largă la puncte fixe sunt deținute de conexiunile prin cablu UTP/FTP – 54%, respectiv de cele prin xDSL – 24%, urmate de conexiunile prin cablu coaxial – 12%. (Fig. 3.2)

Fig. 3.2 Structura numărului de conexiuni de acces la internet în bandă largă, în funcție de modalitatea de conectare utilizată, în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015

3.1.2.4 Retransmisia programelor audiovizuale

La finalul primului semestru din acest an, în România se înregistrau 6,8 milioane de abonați la servicii de retransmisie a programelor audiovizuale furnizate contra-cost, în creștere cu 4,5% față de 30.06.2014. Astfel, rata de penetrare a serviciilor audiovizuale la nivel de gospodării a depășit pragul de 91%, conform datelor raportate de furnizori către ANCOM.

Un procent de 65% din totalul abonaților la servicii de retransmisie recepționau programele TV prin intermediul rețelelor de cablu, numărul acestora atinând valoarea de 4,4 milioane (+5,2% față de 30.06.2014), în timp ce 34% dintre abonați, adică 2,3 milioane (+3,1% comparativ cu 30.06.2014), beneficiau de programe TV furnizate prin rețele cu transmisie prin satelit de tip DTH. 70 de mii de abonați (+9,8% față de 30.06.2014), respectiv un procent de doar 1% din totalul abonaților, recepționau aceste programe prin tehnologie IP. (Tabel 3.4)

În funcție de mediul de reședință, la mijlocul anului 2015, 61% dintre abonați erau din mediul urban, în timp ce 39% erau din mediul rural. Majoritatea abonaților din mediul urban (81%) beneficiau de servicii prin intermediul rețelelor de cablu, 17% prin intermediul rețelelor cu transmisie prin satelit de tip DTH, respectiv 2% prin tehnologie IP. În mediul rural, cei mai mulți dintre abonați, în procent de 60%, recepționau programele TV prin intermediul rețelelor cu transmisie prin satelit de tip DTH, 40% prin rețele de cablu, procentul abonaților prin tehnologie IP fiind nesemnificativ (0,1%).

3.1.2.5 Servicii multiple, servicii cu valoare adăugată și alte servicii de comunicații

Numărul de utilizatori care beneficiază de mai multe servicii de comunicații electronice de la același furnizor (servicii de tip 2-play, 3-play, 4-play, 5-play) a înregistrat o creștere de 6%, de la 11,4 milioane la data de 30.06.2014 la 12,1 milioane la data de 30.06.2015. (Tabel 3.5)

Tabel 3.4 Dinamica numărului de abonați la serviciile de retransmisie a programelor audiovizuale, la nivel total și în funcție de suportul de recepționare utilizat, respectiv, dinamica ratelor de penetrare corespunzătoare, în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015

Indicator	30.06.2013	31.12.2013		30.06.2014			31.12.2014			30.06.2015		
	mil.	mil.	evol. sem. (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil.	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)
Numărul total abonați servicii de retransmisie programe audiovizuale, din care:	6,21	6,43	+3,5	6,52	+1,5	+5,0	6,78	+3,9	+5,4	6,82	+0,6	+4,5
Număr abonați prin rețele de cablu	3,98	4,13	+3,7	4,21	+2,1	+5,8	4,39	+4,2	+6,4	4,43	+0,9	+5,2
Număr abonați prin rețele satelit (DTH) ¹¹	2,19	2,25	+2,7	2,25	+0,0 ¹²	+2,7	2,33	+3,3	+3,3	2,32	-0,3	+3,1
Număr abonați prin tehnologie IP (IPTV)	0,04	0,05	+23,0	0,06	+17,8	+44,9	0,07	+4,8	+23,5	0,07	+4,8	+9,8
Rata de penetrare la nivel de gospodărie a serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale ¹³ (%)	83,1	85,9		87,2			90,6			91,1		
Rata de penetrare, la nivel de gospodărie, a serviciilor de retransmisie prin rețele de cablu ¹⁴ (%)	53,2	55,2		56,3			58,7			59,2		
Rata de penetrare, la nivel de gospodărie, a serviciilor de retransmisie prin rețele satelit (DTH) ¹⁵ (%)	29,3	30,1		30,1			31,1			31,0		
Rata de penetrare, la nivel de gospodărie, a serviciilor de retransmisie prin tehnologie IP (IPTV) ¹⁶ (%)	0,58	0,72		0,84			0,88			0,93		

Tabel 3.5 Dinamica numărului de utilizatori de servicii multiple de comunicații electronice¹⁷ în perioada 30.06.2013 – 30.06.2015

Indicator	30.06.2013	31.12.2013		30.06.2014			31.12.2014			30.06.2015		
	mil	mil	evol. sem. (%)	mil	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)	mil	evol. sem. (%)	evol. anuală (%)
Numărul total utilizatori de servicii multiple de comunicații electronice*, din care:	10,2	11,1	+9	11,4	+3	+13	11,8	+3	+7	12,1	+2	+6
utilizatori de servicii multiple 2-play	8,0	8,8	+10	9,0	+3	+14	9,3	+2	+6	9,4	+1	+4
utilizatori de servicii multiple 3-play, 4-play, 5-play	2,2	2,3	+3	2,4	+5	+9	2,6	+7	+13	2,7	+4	+12

*Au fost luate în considerare inclusiv serviciile de telefonie, respectiv acces la internet la puncte mobile furnizate la pachet/sub formă de servicii legate/ca servicii individuale aceluiși utilizator.

¹¹ Au fost luați în considerare inclusiv abonații inactivi la servicii de tip DTH pe bază de cartele preplătite, pentru o perioadă de cel mult 90 zile;

¹² Valoare rotunjită. Creșterea nr.de abonați la serviciile de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare furnizate prin rețele satelit (DTH) a fost de +0,0004% față de 31 decembrie 2014;

¹³ Rata de penetrare a serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale, la 100 gospodării = nr.total de abonați la servicii de retransmisie programe audiovizuale/ nr.de gospodării din România*100; nr.de gospodării din România, pe baza datelor INS: 7.481.155;

¹⁴ Rata de penetrare a serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale prin rețele de cablu, la 100 gospodării = nr.de abonați la servicii de retransmisie programe audiovizuale prin rețele de cablu/nr.de gospodării din România*100;

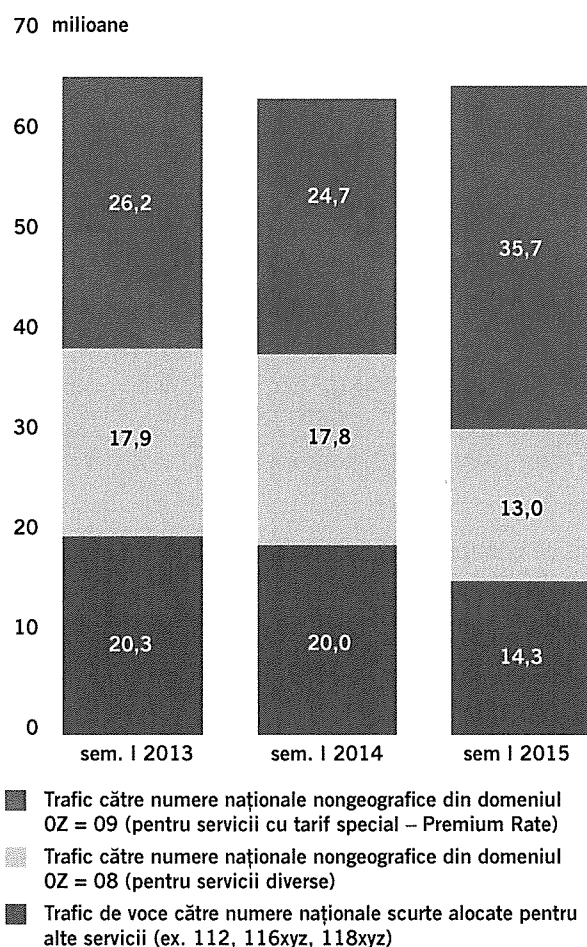
¹⁵ Rata de penetrare a serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale prin rețele satelit (DTH), la 100 gospodării = nr.de abonați la servicii de retransmisie programe audiovizuale prin rețele satelit(DTH)/nr.de gospodării din România*100;

¹⁶ Rata de penetrare a serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale prin tehnologie IP, la 100 gospodării = nr.de abonați la servicii de retransmisie programe audiovizuale prin rețele IP/nr.de gospodării din România*100;

¹⁷ În cazul serviciilor multiple, s-au considerat indicatorii corespunzători utilizatorilor care beneficiază de două sau mai multe servicii de comunicații electronice de la același furnizor, indiferent dacă acestea îndeplinesc sau nu condițiile specifice ale pachetelor de servicii și, respectiv, ale serviciilor legate. Astfel, în această categorie au fost incluși în vedere utilizatorii care sunt abonați la două sau mai multe servicii de comunicații electronice de la același furnizor, indiferent dacă serviciile respective au fost achiziționate împreună sau separat;

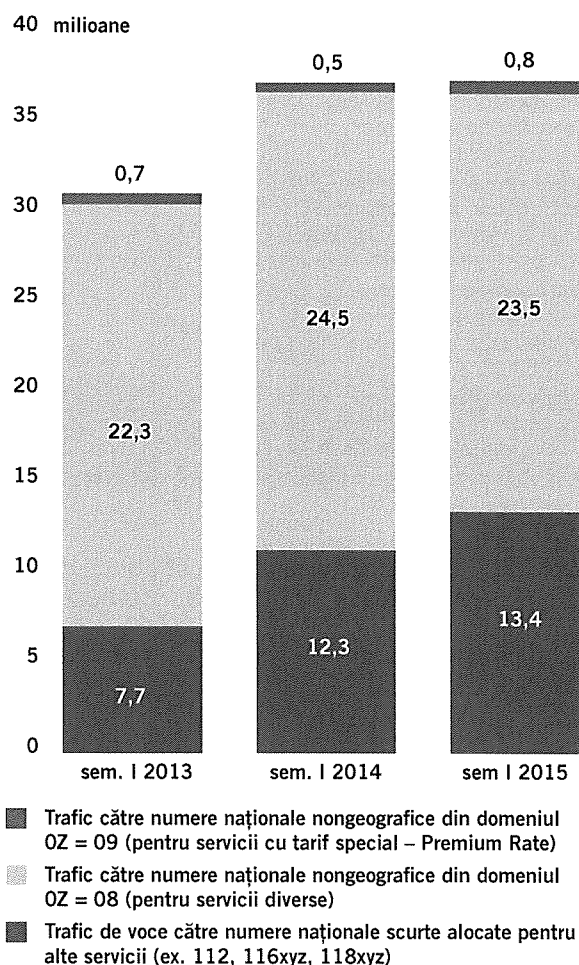
În ceea ce privește apelurile către servicii cu valoare adăugată și alte servicii realizate pe piața cu amănuntul, în prima parte a anului 2015 se remarcă scăderi ale traficului atât din rețelele fixe, cât și mobile

Fig. 3.3 Structura volumului de trafic din apeluri către servicii cu valoare adăugată și alte servicii realizate pe piața cu amănuntul, prin intermediul rețelelor publice fixe din România, în funcție de destinația apelurilor, în perioada semestrul I 2013 – semestrul I 2015

către numerele naționale non-geografice din domeniul OZ = 08, în timp ce traficul către numerele naționale non-geografice din domeniul OZ = 09 a crescut. (Fig. 3.3, Fig. 3.4)

Fig. 3.4 Volumele de trafic din apeluri către servicii cu valoare adăugată și alte servicii realizate pe piața cu amănuntul, prin intermediul rețelelor publice mobile din România, în funcție de destinația apelurilor. Evoluție în perioada semestrul I 2013 – semestrul I 2015

3.1.3 Studii de piață în rândul utilizatorilor finali

Pentru a putea realiza analiza privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură și serviciilor de acces în bandă largă, Autoritatea a derulat patru studii de piață în rândul utilizatorilor finali de servicii de acces la internet fix și mobil – persoane fizice și juridice, cu scopul de a evalua, în principal, serviciile utilizate și furnizorii folosiți, comportamentul în trecut și intențiile în viitor, atitudinile și obiceiurile de utilizare, respectiv gradul de

substituibilitate a serviciilor analizate.

Studiile de piață în rândul utilizatorilor de servicii de acces la internet fix – persoane fizice și, respectiv, persoane juridice au fost efectuate de Mercury Research, în perioada noiembrie 2014 - martie 2015. Acestea au fost realizate pe eșantioane reprezentative la nivel național (1.469 de persoane, respectiv 1.499 de companii) și prezintă o marjă de eroare de +/-2,6%, la un nivel de încredere de 95%.

Cele două studii de piață în rândul utilizatorilor de

servicii de acces la internet mobil – persoane fizice și, respectiv, juridice au fost realizate de International Consulting Expertise în colaborare cu CCSAS, de asemenea, pe eșantioane reprezentative la nivel național – 1.549 de utilizatori finali - persoane fizice, respectiv 1.640 utilizatori finali - persoane juridice din România care folosesc servicii de acces la internet la puncte mobile, considerându-se o marjă de eroare +/-2,5%, la un nivel de încredere de 95%.

3.1.3.1 Utilizarea serviciilor de acces la internet fix și mobil - persoane fizice

Din studiul de piață în rândul utilizatorilor finali - persoane fizice a rezultat că utilizarea serviciilor de acces la internet este determinată, în principal, de necesitatea/dorința utilizatorilor de a fi informați, de a comunica, de a se recrea, respectiv de a realiza tranzacții electronice. Astfel, în ceea ce privește nevoia de informare, studiul a arătat că 90% dintre utilizatorii de internet fix din România folosesc internetul de acasă pentru a căuta informații, a citi știri și pentru a fi la curent cu diverse evenimente, în timp ce 77% dintre aceștia îl folosesc pentru a accesa rețele de socializare. Referitor la necesitatea de a comunica, 75% dintre utilizatorii finali – persoane fizice utilizează internetul fix pentru a comunica cu familia sau prietenii și 71% pentru a recepționa și trimite e-mailuri. Activitățile recreative reprezintă o a treia arie de interes pentru care se utilizează serviciile de internet fix de acasă, 61% dintre respondenți urmărind online programe TV, clipuri video sau filme, 52% utilizând internetul pentru a se juca, respectiv 49% folosind internetul pentru a încărca/descărca jocuri, muzică, filme, documente. În schimb, studiul arată că mai puțini români folosesc de acasă internetul fix pentru a face cumpărături online (39%), precum și pentru a face tranzacții bancare sau pentru a plăti facturi prin Internet Banking (22%).

În ceea ce privește frecvența de utilizare, un român folosește internetul fix de acasă, în medie, 24 de zile pe lună. 74% dintre respondenți îl accesează zilnic sau aproape zilnic (90% în cazul tinerilor între 16-24 ani), în timp ce 16% declară că îl folosesc de 2-3 ori pe săptămână, iar 4% o dată pe săptămână. Restul de 6% fie utilizează internetul fix de acasă de câteva ori pe lună sau mai rar, fie au ales să nu răspundă la întrebare.

Referitor la terminalele de pe care este accesat internetul fix de acasă, studiul arată că în 72% dintre gospodării, românii se conectează de pe calculator/desktop,

în 61% de pe laptop/netbook, în 43% de pe smartphone, respectiv în 32% de pe tabletă. Un alt dispozitiv mai puțin răspândit prin intermediul căruia utilizatorii – persoane fizice au început să acceseze internetul este reprezentat de aparatele de tip Smart TV, utilizate în 9% dintre gospodării.

Principalul criteriu care stă la baza alegerii conexiunii de acces la internet la puncte fixe pentru acasă este cel financiar, prețul abonamentului fiind menționat ca prim criteriu de 66% dintre respondenți. De asemenea, românii sunt interesați și de stabilitatea conexiunii, 62% dintre utilizatori precizând că acesta este cel de-al doilea criteriu ca importanță, în timp ce 48% consideră vitezele maxime de transfer oferite de furnizor ca al treilea cel mai important criteriu.

Românii plătesc lunar, în medie, 34 de lei pentru serviciile de internet fix de acasă achiziționate individual. Datele arată că 47% dintre respondenți plătesc o factură lunară cu o valoare cuprinsă între 31 și 50 lei, 34% plătesc între 20 și 30 lei, în timp ce 11% au o factură cu o valoare mai mică de 20 de lei. Doar 8% dintre utilizatorii – persoane fizice au menționat că beneficiază de acces la internet fix cu o valoare care depășește 51 lei.

În ceea ce privește opțiunea utilizatorilor finali – persoane fizice de a achiziționa servicii de acces la internet la puncte fixe împreună cu alte servicii de comunicații electronice de la același furnizor, în 82% dintre gospodării serviciile de internet fix au fost achiziționate împreună cu serviciul de televiziune, în 56% cu serviciile de telefonie fixă, respectiv în 19% cu serviciile de telefonie mobilă și cu internet mobil - în 13% din gospodării. Referitor la achiziționarea pachetelor de servicii, 91% dintre gospodării beneficiază de pachete ce au în componență serviciile de internet fix și televiziune, 64% internet fix și telefonie fixă, respectiv 20% internet fix și telefonie mobilă, iar 13% internet fix și internet mobil. Utilizatorii – persoane fizice de servicii de acces la internet fix la pachet plătesc lunar, în medie, 70 lei. Principalul motiv pentru care consumatorii preferă o ofertă la pachet în locul serviciilor individuale este costul total mai mic al serviciilor la pachet – menționat de 64% dintre respondenți. De asemenea, în opinia a 42% dintre respondenți, serviciile în pachet sunt mai ușor de utilizat și de plătit.

Majoritatea respondenților (85%) se declară mulțumiți de conexiunea de internet fix pe care o au de la

furnizorul actual, 77% dintre aceștia apreciind că pot contacta cu ușurință serviciul clienți atunci când au probleme cu conexiunea.

Referitor la viteza contractată, la nivel național, 20% dintre gospodării au viteze mai mici sau egale cu 50Mbps, în timp ce 42% au viteze contractate de peste 50Mbps, serviciile cel mai frecvent achiziționate fiind la viteze de 100 Mbps. 46% din gospodăriile din mediul urban au viteze de peste 50 Mbps la conexiunea de internet fix, comparativ cu 32% în mediul rural.

În ceea ce privește existența terminalelor mobile la nivel de gospodărie în România, studiul în rândul utilizatorilor de servicii de acces la internet mobil - persoane fizice a arătat că în 36% dintre gospodării există cel puțin o tabletă (media fiind de 1,1 tablete/gospodărie), în 73% dintre gospodării există cel puțin un smartphone (media fiind de 1,5 per gospodărie), iar în 55% dintre gospodării există cel puțin o persoană care deține un laptop sau notebook. De asemenea, 85% dintre gospodării sunt dotate cu telefoane mobile, respectiv 61% cu computer/desktop.

Cât privește modul de utilizare a serviciilor de acces la internet la puncte mobile, 50% dintre români au acces la internet prin telefonul mobil/smartphone, pe baza unui abonament de telefonie ce are inclus și internetul mobil, 9% prin telefonul mobil/smartphone, cu opțiune lunară de internet mobil, numai 1% beneficiind de internet prin telefonul mobil/smartphone, cu plata în funcție de consum. De asemenea, 35% beneficiază de internet prin telefonul mobil/smartphone cu cartelă preplătită de telefonie și opțiune lunară de internet mobil, respectiv 2% prin telefonul mobil/smartphone cu cartelă preplătită de telefonie, dar cu plata în funcție de consum. Referitor la românii care achiziționează internetul mobil pentru tabletă ori sub formă de stick sau card USB pentru laptop/computer, 25% au abonament, 6% opțiune lunară și numai 1% cartelă preplătită pentru aceste servicii. În ansamblu, 67% dintre utilizatorii cu servicii de internet prin telefon mobil/smartphone cu abonamente de telefonie, 70% dintre cei cu internet prin telefon mobil/smartphone cu cartelele de telefonie preplătite, respectiv 45% dintre utilizatorii - persoane fizice de internet mobil prin tablete/stick-uri/carduri USB pentru laptop-uri/computere dispun de trafic limitat de acces la internet, în timp ce restul beneficiază de trafic nelimitat, cu sau fără restricții.

În cazul serviciilor de internet mobil, românii plătesc, în medie, 58 de lei pentru un serviciu achiziționat în mod

individual, în timp ce, pentru un pachet de servicii care include și serviciul de acces la internet mobil, plătesc 109 lei. Cei mai mulți utilizatori plătesc între 23 și 45 de lei pentru un serviciu individual (42%), iar, pentru pachetul de servicii, peste 90 de lei (48%).

De asemenea, studiul a arătat că românii sunt, în general, mulțumiți de furnizorul actual de servicii de internet mobil, doar 5% dintre ei schimbându-și operatorul în ultimul an. Printre motivele invocate pentru schimbarea furnizorului au fost menționate dorința de a beneficia de o ofertă de servicii la pachet mai avantajoasă (24% dintre respondenții care au renunțat la serviciile unui furnizor de internet mobil în ultimul an), dorința de a beneficia de ofertele pentru achiziționarea unui nou dispozitiv (telefon mobil/smartphone, tabletă sau laptop) (17%), volumul redus al traficului inclus (17%), dar și aria de acoperire care nu corespundea nevoilor utilizatorilor (13%, cu precădere în mediul rural).

3.1.3.2 Utilizarea serviciilor de acces la internet fix și mobil - persoane juridice

Rezultatele celor două studii de piață realizate pentru ANCOM în scopul identificării comportamentului de consum al utilizatorilor - persoane juridice de internet fix, respectiv internet mobil arată că, pe de o parte, în 77% dintre societățile comerciale și instituțiile publice din România în care se utilizează serviciile de acces la internet fix se folosesc și serviciile de acces la internet mobil și că, pe de altă parte, în 91% dintre companiile în care există servicii de internet mobil există și servicii de internet fix.

Referitor la utilizatorii - persoane juridice care folosesc atât serviciile de acces la internet la puncte fixe, cât și pe cele de acces la internet la puncte mobile, conform rezultatelor studiului privind utilizarea internetului fix, 64% dintre respondenți folosesc mai degrabă internetul fix în locația în care își desfășoară activitatea compania/instituția, 18% utilizează în aceeași măsură cele două servicii, numai 3% preferând internetul mobil. De obicei, internetul mobil este utilizat în deplasări, pe teren ori în delegații (57%) sau când nu funcționează internetul fix (19%).

Persoanele juridice folosesc internetul fix mai ales pentru primirea și trimiterea de mesaje electronice (e-mail) (98%), navigarea pe internet (browsing) (87%), respectiv efectuarea de tranzacții bancare (79%), în timp ce principalele criterii de alegere a furnizorului de internet fix sunt disponibilitatea serviciului de relații cu clienții și timpul de intervenție în caz de urgențe (84% dintre respondenți

considerând că acesta este foarte important sau destul de important, procentul ajungând chiar la 94% în cazul companiilor cu cel puțin 50 de angajați), fiind urmat de prețul abonamentului (82%), de viteza maximă de transfer oferită (77%) și de posibilitatea furnizorului de a oferi un pachet de servicii care să conțină și internet fix la un tarif avantajos (77%).

O companie deține în medie 10,4 dispozitive de pe care poate fi accesat internetul fix, însă doar 8,6 dintre acestea sunt și conectate. Cele mai multe companii și instituții accesează internetul fix de pe calculator/desktop (85%), laptop/notebook (75%) și tabletă (34%).

Aproape trei sferturi dintre respondenți (73%) afirmă că nu au schimbat nimic în ultimele 12 luni la serviciile de internet fix folosite în companie/instituție. Doar 8% au renunțat la un furnizor cu totul, iar 20% au schimbat abonamentul sau planul tarifar, păstrând însă furnizorul. De asemenea, peste două treimi dintre respondenți (69%) au afirmat că își vor păstra abonamentele pentru serviciile de internet fix în următoarele 12 luni.

Studiul privind utilizarea internetului mobil în rândul persoanelor juridice a arătat că 92% dintre companiile și instituțiile din România folosesc internetul mobil printr-un telefon/smartphone cu abonament de telefonie, 6% printr-un telefon/smartphone cu cartelă preplătită, iar 36% utilizează tablete sau stick-uri ori carduri USB pentru calculator/laptop. Acestea din urmă sunt cel mai des utilizate

în cadrul companiilor și instituțiilor cu cifră de afaceri de cel puțin 1 mil. euro (64%), precum și în cele cu cel puțin 50 de angajați (41%). În medie, a reieșit că organizațiile din România dețin aproximativ 6 SIM-uri conectate la internet mobil.

Internetul mobil este folosit zilnic sau aproape zilnic în 88% dintre companii/instituții, în numai 4% dintre companii acesta fiind utilizat de cel mult de 2-3 ori pe lună. Angajații din firmele mici, din domeniul comercial sau instituțiile publice sunt cei care, într-o proporție mai mare, sunt utilizatori sporadici de internet mobil, dar, chiar și în cazul lor, nu mai puțin de 76% utilizează internetul mobil zilnic sau aproape zilnic. Accesul la internet mobil se face în special pentru e-mail, navigare pe internet (browsing) și transfer de fișiere, indiferent de modalitatea de conectare utilizată.

Atunci când aleg un furnizor de internet mobil, companiile consideră că cele mai importante criterii sunt gradul de acoperire a rețelei mobile/disponibilitatea serviciului în mai multe locații, prețul abonamentului și volumul de trafic inclus, în ordinea importanței (important și foarte important) apreciate de respondenți.

Un procent de 87% dintre utilizatorii – persoane juridice nu au schimbat furnizorul de servicii de internet mobil în ultimele 12 luni, în timp ce 69% dintre respondenți au declarat că, în următoarele 12 luni, este puțin probabil sau deloc probabil să renunțe la vreunul din actualii furnizori.

3.2 Reglementarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice

3.2.1 Revizuirea piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură și serviciilor de acces în bandă largă

În urma unei analize elaborate, Autoritatea a constatat că piața serviciilor de acces în bandă largă la internet la puncte fixe este dinamică, fluidă și în creștere continuă, România înregistrând cel mai ridicat grad de concurență la nivel de infrastructuri dintre toate statele membre ale Uniunii Europene, cu un număr de peste 750 furnizori de servicii de acces la internet în bandă largă la puncte fixe în anul 2014, cu peste 60% dintre conexiunile de acces cu viteze de cel puțin 30 Mbps și cu peste 2/3 din populație în localități acoperite de cel puțin trei rețele prin intermediul cărora pot fi oferite servicii de acces la internet la puncte fixe în bandă largă.

În urma acestei analize, Autoritatea a decis că Telekom Romania Communications S.A. nu mai deține putere semnificativă pe piața relevantă de gros corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură, reglementarea acestei piețe nemaifiind necesară. Astfel, pe baza criteriilor analizate (cota de piață sub 50%, în scădere continuă, diminuarea barierelor la intrarea pe piață, existența unei cereri minimale în scădere pe piața de gros, existența unei piețe cu amănuntul concurențiale, în absența unei reglementări la nivelul pieței de gros corespunzătoare), s-a constatat că piața de gros în cauză este concurențială, motiv pentru care ANCOM a retras obligațiile impuse în anul 2010 Telekom Romania Communications S.A. (obligațiile de transparență, nediscriminare, acordare a accesului, precum și de control al tarifelor și de evidență contabilă separată). Cu caracter tranzitoriu, pentru contractele în derulare, obligațiile de transparență, nediscriminare, acordare a accesului, precum și de control al tarifelor au fost menținute timp de un an de la data intrării în vigoare a deciziei ANCOM, în timp ce obligația privind evidența

contabilă separată a fost retrasă începând cu situațiile financiare aferente anului 2015.

De asemenea, în ceea ce privește piața relevantă de gros corespunzătoare serviciilor de acces în bandă largă, având în vedere nivelul ridicat actual și previzionat al concurenței bazate pe infrastructuri (prin intermediul rețelelor proprii de acces) de la nivelul pieței cu amănuntul din România, absența reglementării ex ante a pieței de gros de acces în bandă largă până în prezent, ANCOM consideră că introducerea unor măsuri de reglementare ex ante privind serviciile de gros de acces la servicii în bandă largă nu este o măsură necesară sau justificată, cel puțin pentru orizontul de timp al analizei de piață.

Decizia adoptată de ANCOM este rezultatul unui demers periodic de reanalizare a piețelor relevante susceptibile de reglementare ex ante din sectorul comunicațiilor electronice, analizele de piață fiind unele dintre cele mai importante instrumente pentru asigurarea unui mecanism concurențial eficient atât la nivelul piețelor de gros, cât și la nivelul celor cu amănuntul. Reanalizarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice este prevăzută de cadrul de reglementare european comun și implementată în România de ANCOM.

3.2.2 Elaborarea raportului privind incidentele care au afectat securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice în anul 2014

Conform raportului realizat și publicat în anul 2015 de ANCOM, 359 de incidente cu impact semnificativ au afectat în anul 2014 securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, numărul total de conexiuni afectate (8.836.821) fiind cu peste 50% mai mic față de cel raportat în anul 2013 (19.897.831 conexiuni). Cele mai multe conexiuni afectate de incidente în 2014 au fost cele de telefonie mobilă (aproape 4,4 milioane de conexiuni afectate), urmate de serviciile de internet mobil (aproape 3 milioane de conexiuni afectate), retransmisia programelor audiovizuale (aproximativ 840 de mii de conexiuni afectate), serviciile de telefonie fixă (aproximativ 440 de mii de conexiuni afectate) și internet fix (aproximativ 340 de mii de conexiuni afectate per serviciu).

Potrivit datelor raportate de furnizori către ANCOM, în 2014 un incident de securitate a afectat în medie 24.615 conexiuni, de trei ori mai puțin decât în anul 2013. Durata medie a unui incident a fost de 4 ore, în timp ce

durata totală a incidentelor raportate pe anul 2014 este de 1.420 de ore. Cele mai multe incidente de securitate au avut loc în București, urmat de județele Constanța, Dolj și Teleorman.

Raportul ANCOM a fost realizat pe baza informațiilor raportate de furnizori pentru anul 2014, acesta fiind al doilea an în care Autoritatea colectează datele respective, în urma intrării în vigoare a Deciziei ANCOM nr.512/2013, prin care furnizorii au obligația de a notifica ANCOM cu privire la incidentele cu impact semnificativ asupra securității și integrității rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, adică a acelor incidente care au afectat un număr mai mare de 5.000 de conexiuni timp de cel puțin o oră.

3.2.3 Elaborarea raportului privind calitatea serviciului de acces la internet pentru anul 2014

În anul 2015, ANCOM a publicat cel de-al treilea Raport privind calitatea serviciului de acces la internet care urmărește evoluția trimestrială pe parcursul anului 2014 a parametrilor de calitate administrativi stabiliți prin Decizia ANCOM nr.1201/2011.

În ceea ce privește serviciul de acces la internet la punct fix, comparând valorile parametrilor raportate de primii 5 furnizori de servicii de acces la internet la punct fix pentru anul 2014 cu valorile raportate pentru anul 2013, se observă, în general, o îmbunătățire a duratei în care se încadrează 95% din cel mai rapid soluționate cereri de furnizare a serviciului, termenul efectiv de instalare fiind, în medie, de 8 zile. Pentru internet mobil, termenul asumat este semnificativ mai mic. Se observă că, în practică, durata de instalare pentru internet la punct mobil este, în majoritatea cazurilor, de o zi.

Marea majoritate a reclamațiilor primite de furnizori în 2014 se referă la deranjamente, durata efectivă de remediere a deranjamentelor este, în cele mai multe cazuri, mult mai mică decât cea asumată de furnizori prin contractele încheiate cu utilizatorii finali, această durată fiind, în medie, de 25 de ore în cazul internetului fix și de 21 de ore în cazul internetului mobil. În anul 2014, datele transmise de primii 5 furnizori de internet fix indică o tendință pozitivă, de reducere atât a numărului reclamațiilor totale, cât și a numărului reclamațiilor referitoare la deranjamente, față de datele raportate pentru anul 2013.

Raportul ANCOM arată că frecvența reclamațiilor referitoare la deranjamente este mult mai mică în cazul

serviciului de internet mobil decât în cazul serviciului furnizat la punct fix. Pe de altă parte, în ceea ce privește serviciul de internet mobil, se poate observa o tendință negativă, de creștere a numărului total al reclamațiilor privind corectitudinea facturării în anul 2014 față de valorile raportate pentru anul 2013.

3.2.4 Asigurarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice

Serviciul universal în sectorul comunicațiilor electronice reprezintă dreptul fiecărui cetățean european de a avea acces la un set minim de servicii de comunicații electronice, disponibile la cerere, la un preț accesibil și la o calitate determinată, independent de situarea sa geografică într-un stat membru al Uniunii Europene. Pentru asigurarea acestui drept tuturor cetățenilor Uniunii Europene, statele membre au obligația de a adopta măsuri corespunzătoare în cazul în care accesul la setul minim de servicii de comunicații nu este asigurat prin mecanismele pieței.

Tabel 3.6 Prevederile bugetului ANCOM în ceea ce privește sumele colectate pentru fondul de serviciu universal

Anul	Suma în buget (RON)
2004	57.941.000
2005	32.010.000
2006	39.100.000
2007	0
2008	0
2009	0
2010	0
2011	1.000.000
2012	875.000
2013	0
2014	300.000
2015	200.000

Tabel 3.7 Valoarea totală a fondului de serviciu universal pe baza deciziilor de impunere emise de ANCOM

Anul	Suma conform deciziilor de impunere (RON)
2004	59.704.957*
2005	25.899.285
2006	30.804.478
2007	0
2008	0
2009	0
2010	0

În acest scop, în România, s-a constituit, începând cu anul 2004, Fondul de serviciu universal, aceste resurse fiind utilizate, în principal, pentru implementarea serviciului universal prin intermediul telecentrelor (spații publice dotate cu telefon, fax și calculator conectat la internet) astfel încât populația din localitățile izolate să poată beneficia de servicii de comunicații electronice, dar și pentru acordarea de subvenții pentru telefonie fixă, precum și o serie de facilități aplicabile în caz de neplată a facturii telefonice pentru anumite categorii defavorizate de utilizatori. Anul 2015 a fost cel de-al nouălea an în care furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului nu au contribuit la acest fond, sumele încasate în decursul acestor nouă ani, conform datelor din Tabelul 2.5, fiind aferente unor decizii de impunere emise anterior. Resursele financiare aflate în contul de serviciu universal sunt administrate de către ANCOM, fiind evidențiate în mod distinct în cadrul bugetului de venituri și cheltuieli al instituției.

2011	0
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
TOTAL	116.408.720

*Suma inițială era de 60.092.948 lei, pentru anul 2004, dar a fost diminuată cu valoarea de 387.991,00 lei prin Decizia ICCJ nr.5572/22.11.2005.

Tabel 3.8 Valoarea totală a încasărilor la fondul de serviciu universal

Anul	Suma încasată efectiv (RON)	
	Din anul curent	Din anii precedenți
2004	48.321.030,80	0
2005	19.898.996,00	2.509.855,80
2006	30.155.416,50	12.052.224,29
2007	0	669.975,68
2008	0	108.133,49
2009	0	179.106,00
2010	0	214.301,32
2011	0	1.075.951,14
2012	0	562.116,34
2013	0	270.291,60
2014	0	210.000,00
2015	0	1.831.304,20**
TOTAL	98.375.443,30	19.683.259,86

** Suma reprezintă penalități încasate pentru neplata la termen, de către Telecomunicații C.F.R. S.A., a sumelor aferente deciziilor de impunere emise în anii 2004 (916.298,20 lei), 2005 (413.381,00 lei) și 2006 (501.625,00 lei).

Tabel 3.9 Plățile efectuate din fondul de serviciu universal

Anul	Suma plătită (RON)
2004	0,00
2005	20.726.730,00
2006	8.184.683,45
2007	6.100.960,28
2008	1.723.677,24
2009	12.340.672,17
2010	988.979,58
2011	975.238,39
2012	650.845,93
2013	0
2014	0
2015	0
TOTAL	51.691.787,04

Tabel 3.10 Beneficiarii plăților din fondul de serviciu universal

Anul	Beneficiar	Suma încasată (RON)	Motivul plății
2004	-	0	-
2005	Orange România S.A. Romtelecom S.A. RCS & RDS S.A.	447.436,00 20.279.214,08 79,92	Telecentre Subvenții abonamente Subvenții abonamente
2006	Vodafone Romania S.A. Orange România S.A. Euroweb Romania S.A. Romtelecom S.A. Romtelecom S.A.	374.444,00 102.772,00 55.148,00 299.684,37 7.352.635,08	Telecentre Telecentre Telecentre Telecentre Subvenții abonamente
2007	Rartel S.A. Orange România S.A. Vodafone Romania S.A. Societatea Națională de Radiocomunicații S.A.	2.575.253,00 378.217,60 959.617,00 2.187.872,68	Telecentre Telecentre Telecentre Telecentre
2008	Rartel S.A. Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. Orange România S.A.	108.234,00 1.226.607,04 388.836,20	Telecentre Telecentre Telecentre
2009	Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. Accessnet International S.R.L. Rartel S.A. Vodafone Romania S.A.	3.477.490,29 6.605.730,88 648.954,00 1.608.497,00	Telecentre Telecentre Telecentre Telecentre
2010	Vodafone Romania S.A. Orange România S.A. Societatea Națională de Radiocomunicații S.A.	226.688,00 701.001,38 61.290,20	Telecentre Telecentre Telecentre
2011	Societatea Națională de Radiocomunicații S.A.	975.238,39	Telecentre
2012	Orange România S.A. Societatea Națională de Radiocomunicații S.A.	462.092,20 188.753,73	Telecentre Telecentre
2013	-	0	-
2014	-	0	-
2015	-	0	-

3.2.5 Implementarea Legii Infrastructurii

ANCOM a continuat și în anul 2015 să-și îndeplinească sarcinile stabilite prin Legea nr.154/2012 privind regimul infrastructurii rețelilor de comunicații electronice. Acest act normativ stabilește condițiile în care se realizează accesul pe proprietatea publică sau privată (inclusiv în spațiile aflate în proprietate indiviză din clădirile cu mai multe locuințe) în vederea instalării, întreținerii, înlocuirii ori mutării rețelilor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora, modul de utilizare partajată a elementelor de infrastructură, precum și unele măsuri privind construirea de rețele de comunicații electronice.

În acest an, Autoritatea a demarat procedura de achiziție a unui Sistem informatic de inventariere la nivel național a rețelilor publice de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociate acestora-SIIR.

Prin intermediul acestui sistem informatic, furnizorii vor transmite Autorității informații atât cu componentă GIS (Geographical Information System) cât și cu componentă non-GIS, referitoare la elementele rețelelor publice de comunicații electronice și la elementele de infrastructură asociate acestora, la nivel național.

Pe baza acestor informații, Autoritatea va realiza un inventar al rețelelor publice de comunicații electronice și al elementelor de infrastructură asociate acestora, dispus pe o hartă digitală, în format GIS. De asemenea, ANCOM va folosi acest instrument pentru asigurarea bazei de informații în vederea analizării posibilității utilizării partajate a elementelor de infrastructură a rețelelor.

Conform Legii 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice, autoritățile locale au obligația de a solicita ANCOM avizul conform asupra condițiilor tehnice și economice de acces la proiectele de infrastructură de rețele de comunicații electronice realizate cu participarea, sprijinul sau finanțarea autorităților administrației publice centrale sau locale. Prin instrumentul avizului conform, ANCOM urmărește să asigure un cadru coerent și echitabil de acces la infrastructură pentru toți furnizorii care solicită acest lucru, cu respectarea cerințelor legale de nediscriminare,

proporționalitate și obiectivitate.

Pe parcursul anului 2015, ANCOM a analizat o serie de condiții de acces pe proprietatea publică stabilite de autoritățile locale. Astfel, la solicitarea Primăriei Municipiului Timișoara de emitere a avizului conform necondiționat pentru proiectul „Reabilitarea spațiilor publice din centrul istoric al Municipiului Timișoara”, Autoritatea a realizat o analiză a implementării măsurilor dispuse prin avizul conform emis la sfârșitul anului 2014 și a informat Primăria Municipiului Timișoara asupra gradului de îndeplinire a acestor măsuri.

În plus, ANCOM a emis un punct de vedere referitor la condițiile tehnice și economice propuse de Primăria Municipiului Constanța (prin proiectul de Regulament privind accesul furnizorilor de comunicații electronice pe proprietatea publică) și a transmis Consiliului Local al Municipiului Drobeta Turnu Severin o opinie referitoare la intenția de diminuare a tarifelor de acces aplicate furnizorilor de rețele de comunicații electronice pentru exercitarea dreptului de acces.

3.2.6 Soluționarea litigiilor între furnizori

În anul 2015 Autoritatea a primit trei sesizări ale unor situații litigioase, dintre care două au avut ca obiect modificarea arhitecturii de interconectare dintre rețelele

unor furnizori în scopul eficientizării acestora și necesitatea efectuării unor creșteri de capacitate, iar o sesizare a vizat negocierea unui acord de roaming național.

Având în vedere că sesizările de litigiu au fost introduse spre finalul anului 2015, acestea vor fi soluționate pe parcursul anului 2016.

Procedura administrativ-jurisdicțională de soluționare de către ANCOM a litigiilor dintre furnizorii din domeniul comunicațiilor electronice este facultativă și gratuită. Informații detaliate privind litigiile soluționate de Autoritate, precum și procedura aplicabilă pentru soluționarea acestora se regăsesc pe site-ul Autorității în secțiunea Industrie/Comunicații electronice/Litigii între furnizori.

3.3 Protejarea intereselor utilizatorilor de servicii de comunicații

3.3.1 Creșterea transparenței ofertelor telecom

După un proces complex de consultare cu industria și utilizatorii de servicii de comunicații electronice, la începutul anului 2015 ANCOM a adoptat o nouă decizie privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali, care a intrat în vigoare la data de 27 iunie 2015 și care a abrogat vechea reglementare în materie de transparență în relația cu utilizatorii finali, reprezentată de Decizia nr. 77/2009. Decizia nr. 158/2015 privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali vine ca urmare a modificărilor legislative intervenite la nivel european și național, dar și pe fondul sesizărilor primite din partea utilizatorilor finali și a evoluțiilor firești intervenite pe piață, care au impus actualizarea obligațiilor de transparență ce incumbă furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Scopul principal al deciziei este de a crește transparența ofertelor furnizorilor de servicii de telefonie, internet și televiziune, scop pentru care Autoritatea a impus în sarcina furnizorilor o serie de noi obligații de informare.

Principala noutate pe care o aduce decizia ANCOM constă în extinderea obligațiilor de informare a utilizatorilor finali și în sarcina furnizorilor de servicii de internet și televiziune, în plus față de furnizorii de servicii de telefonie care aveau obligații de transparență

și până în prezent. De asemenea, decizia prevede detalierea anumitor informații referitoare la serviciile de comunicații electronice care sunt esențiale pentru utilizatorii finali, astfel încât aceștia să poată face alegeri informate, adaptate nevoilor reale de comunicare.

Astfel, furnizorii au, de exemplu, obligația de a publica pe pagina proprie de internet și să comunice utilizatorilor, înainte de contractare, informații despre existența anumitor praguri dincolo de care este limitată sau condiționată utilizarea resurselor contractate de utilizatorul final (trafic, minute incluse, SMS-uri etc.), precum și consecințele depășirii acestor praguri (precum limitări ale vitezei serviciului de acces la internet sau plata unui tarif suplimentar).

Furnizorii au de asemenea obligația să publice pe paginile proprii de internet informații despre existența anumitor blocări sau limitări ale traficului de internet, ale serviciilor sau aplicațiilor care pot fi contractate, dacă astfel de blocări există și sunt permise de lege (de exemplu, restricții în utilizarea unor aplicații precum Skype sau WhatsApp). De asemenea, vor publica în cadrul ofertelor valoarea maximă a vitezei de download și de upload, precum și valoarea vitezei minime garantate, dacă aceasta există (iar în cazul în care nu există o viteză minimă garantată se va preciza acest lucru).

Totodată, pe site-urile operatorilor telecom trebuie detaliată cel puțin acoperirea geografică de tip outdoor a serviciilor pe care aceștia le furnizează, pe categorii de servicii de comunicații electronice și de tehnologii utilizate, cu precizarea localităților unde există acoperire. Această obligație poate fi îndeplinită, de exemplu, prin crearea unor hărți care să cuprindă aceste categorii de informații, la nivelul de detaliu precizat în decizie.

În plus, conform noii decizii, atât operatorii de telefonie, cât și cei de internet și televiziune trebuie să afișeze pe pagina principală a site-ului propriu un link direct, ușor vizibil și cu o denumire sugestivă, către contractul cadru și condițiile de furnizare a cartelelor preplătite, dar și să păstreze pe propria pagină de internet o arhivă cu contractele cadru și cu planurile tarifare care nu mai sunt în vigoare, dar care sunt încă utilizate de abonați.

Pentru a se asigura că utilizatorii finali din România sunt informați cu privire la noile drepturi în relația cu furnizorii de comunicații, Autoritatea a derulat

o campanie de informare a utilizatorilor finali cu privire la modificările aduse de noua decizie ANCOM în beneficiul lor prin intermediul unei serii de 11 comunicate de presă transmise către mass-media și postate pe website-ul ANCOM, precum și prin actualizarea secțiunii InfoCentru de pe site-ul ANCOM.

3.3.2 Noi obligații de informare în cazul apelurilor și mesajelor SMS și MMS cu suprataxă

Începând cu data de 27 august 2015 au intrat în vigoare noi obligații impuse de Autoritate în ceea ce privește informarea utilizatorilor finali asupra tarifelor pentru apeluri sau mesaje SMS/MMS către numere prin care le sunt oferite servicii de conținut cu valoare adăugată, cum ar fi jocuri, concursuri, suport tehnic, horoscop sau aplicații pentru telefonul mobil. Decizia vizează asigurarea unor informații precise, complete și corecte în toate fazele de promovare și furnizare a serviciilor.

Astfel, în activitățile de promovare a serviciilor trebuie comunicate într-un mod clar și fără echivoc tarifele aferente acestora, cu precizarea modalității de tarificare a apelurilor sau a mesajelor SMS/MMS (pe minut/pe apel, la SMS primit/transmis, un SMS tarifat/mai multe SMS-uri).

Pe parcursul furnizării serviciilor, în cazul serviciilor cu valoare adăugată accesate prin apeluri vocale, utilizatorii vor asculta la inițierea apelului, înainte de livrarea conținutului, un mesaj de întâmpinare cu informații despre tariful aplicabil, modalitatea de tarificare – pe apel sau pe minut, precum și durata minimă ce va fi tarifată, dacă este cazul. Dacă utilizatorii accesează astfel de servicii prin trimiterea unor mesaje SMS/MMS, ei vor primi din partea furnizorului mesaje cu informații despre tariful serviciului cu valoare adăugată, detaliile serviciului (ex. confirmarea serviciului, perioada de furnizare, modalitate de acces serviciu, cod acces conținut) sau alte informații considerate a fi utile pentru utilizarea adecvată a serviciului.

Anumite obligații vizează serviciile furnizate prin SMS-uri/MMS-uri recurente, în cazul acestora utilizatorii trebuind să fie informați asupra faptului că taxarea ulterioară se va realiza fără a mai fi necesare alte acțiuni din partea lor, dar și asupra frecvenței primirii mesajelor și asupra mecanismului de

dezabonare. În această situație, utilizatorii vor primi din partea furnizorilor mesaje de informare atât în procesul de comandă, înainte de accesarea serviciului, cât și pe întregul interval de timp în care serviciul cu valoare adăugată este activat.

Detalii privind consumul de servicii cu valoare adăugată se vor regăsi și în factura detaliată emisă abonaților de către furnizor.

Obligațiile de informare sunt aplicabile în cazul serviciilor oferite prin intermediul numerelor naționale scurte interne și a codurilor scurte SMS/MMS, care au între 3-5 cifre, pentru numerele de forma 118 (xyz) prin care sunt furnizate informații privind abonații, numerele de forma 19vx sau 19vxy (unde v=5-9), alocate pentru servicii de interes general, dar și în cazul serviciilor oferite prin intermediul numerelor de 10 cifre din domeniul 02 = 09 (divertisment, jocuri, concursuri, informații generale etc.).

Obligațiile de informare impuse de ANCOM se aplică atât titularilor dreptului de utilizare a numerelor din categoriile precizate mai sus, cât și furnizorilor de conținut ce asigură prestarea efectivă a respectivelor servicii.

3.3.3 Netograf.ro – aplicația pentru măsurarea parametrilor tehnici de calitate a serviciilor de acces la internet

În anul 2015 utilizatorii români de internet au efectuat peste 174.000 de teste prin intermediul Netograf.ro - aplicația pentru testarea și monitorizarea calității serviciului de acces la internet, din care aproximativ 136.000 au fost validate și utilizate în procesul de generare a statisticilor.

Pe baza testelor efectuate de utilizatori în cadrul aplicației, ANCOM publică pe Netograf.ro statistici trimestriale și anuale privind calitatea serviciului de acces la internet fix și mobil în România.

Astfel, în anul 2015, Netograf.ro arată că furnizorii de servicii de acces la internet mobil au oferit utilizatorilor următoarele viteze medii de download: Orange România – 27,49 Mbps indoor și 43,75 Mbps outdoor, RCS & RDS – 2,85 Mbps indoor și 3,43 Mbps outdoor, Telekom România Mobile Communications – 10,47 Mbps indoor și 14,11 Mbps outdoor, Vodafone România – 19,28 Mbps indoor și 33,01 Mbps outdoor.

Primii cinci furnizori de servicii de acces la internet fix (în funcție de numărul de conexiuni conform datelor statistice raportate, prezentați în text în ordine alfabetică) au oferit în anul 2015 următoarele viteze medii de download: Digital Cable Systems – 48,38 Mbps prin fir și 26,91 Mbps wireless, Nextgen Communications – 61,68 Mbps prin fir și 36,15 Mbps wireless, RCS & RDS – 101,31 Mbps prin fir și 44,31 Mbps wireless, Telekom România Communications – 31,36 Mbps prin fir și 16,53 Mbps wireless și UPC România – 59,67 Mbps prin fir și 32,14 Mbps wireless (în funcție de numărul de conexiuni conform datelor statistice raportate, prezentați în text în ordine alfabetică).

Deși toate testele realizate de utilizatori se înregistrează în baza de date a Netograf.ro, pentru ca statisticile să fie corecte și relevante și pentru a evita eventuale vicierii ale rezultatelor, anumite teste sunt excluse din calcul, pe baza unui set de criterii prestabilite. Astfel, se exclud automat, de exemplu, testele efectuate de la același IP, în cazul în care se depășește un anumit număr de teste efectuate în aceeași zi, testele în care utilizatorul selectează un alt furnizor decât cel detectat automat de aplicație pe baza IP-ului, cele nefinalizate (viteza download, viteza upload sau întârzierea înregistrează valoarea 0), testele a căror viteză de download sau upload depășește viteza nominală/maximă specificată în oferta furnizorului. Suplimentar, în scopul reflectării corecte a situației din piața serviciilor de acces la internet, în ceea ce privește statisticile trimestriale, ANCOM își rezervă dreptul de a analiza în detaliu informațiile asociate testelor efectuate și după caz de a opera excluderi de teste din statistici pentru a elimina tentative de influențare a acestora.

Aplicația pentru testarea și monitorizarea calității serviciului de acces la internet, Netograf.ro, a fost dezvoltată de ANCOM pentru a oferi utilizatorilor din România un instrument independent (nu depinde de serverele puse la dispoziție de furnizori și/sau de amplasarea acestora), obiectiv (prezintă calitatea serviciului de acces la internet așa cum este ea experimentată de utilizatori, aceasta măsurându-se în raport cu un punct unic pentru toți utilizatorii de servicii de acces la internet din România) și accesibil gratuit.

Prin efectuarea testelor pe Netograf.ro, utilizatorii pot să verifice dacă serviciul de acces la internet contractat se ridică la nivelul de calitate din oferta comercială și să compare valorile înregistrate ale parametrilor cu cele obținute de abonații altor furnizori. În plus, utilizatorii care își creează cont în cadrul aplicației pot urmări și alte aspecte, precum evoluția performanței proprii conexiuni de internet în timp, respectiv îmbunătățirea sau degradarea calității serviciului folosit.

Conform prevederilor deciziei ANCOM nr.1201/2011, furnizorii autorizați care oferă servicii de acces la internet prin intermediul rețelelor publice fixe sau mobile de comunicații electronice au obligația de a introduce în aplicație, printr-o interfață web, datele tehnice ale propriilor oferte comerciale active destinate publicului, de a include în contracte parametrii administrativi și tehnici asumați în relația cu utilizatorii (precum nivelul de calitate asumat de furnizor aferent termenului necesar pentru furnizarea accesului la internet, viteza nominală/maximă de transfer a datelor), dar și de a publica pe propriile pagini de internet valorile parametrilor aferenți unui set de indicatori de calitate administrativi.

netograf

Testează calitatea serviciului tău de internet

Test Despre Netograf Statistici Studii LogIn

Veritel.ro
Comparațional de oferte telecom

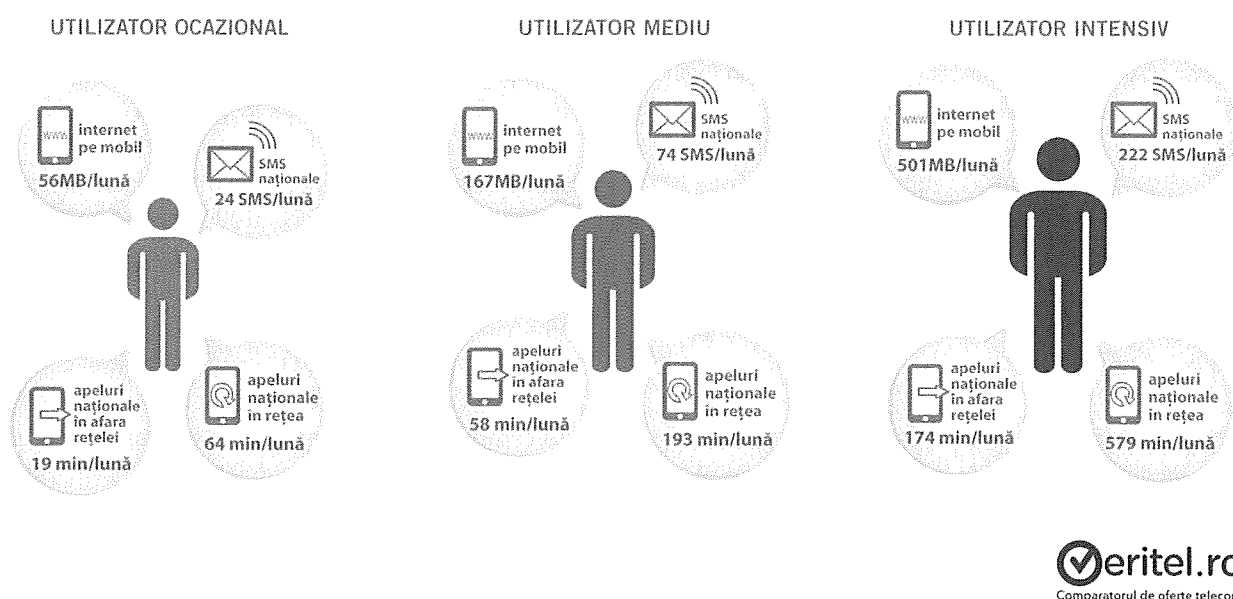
portabilitate.ro
Informații, soluții și servicii

INFOcentru
pentru consumatori

ANCOM
Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații

Contact
Manual de utilizare
Închiriere frecvențe
Termeni & condiții

Profilul utilizatorului de telefonie mobilă și internet pe mobil

3.3.4 Veritel.ro - aplicația pentru compararea ofertelor telecom

Veritel.ro, comparatorul de oferte telecom dezvoltat de ANCOM, le-a oferit și în anul 2015 utilizatorilor posibilitatea de a verifica în ce măsură oferta de care beneficiază de la furnizorul lor de servicii de telefonie și internet este cea mai potrivită pentru nevoile lor de consum. Utilizarea Veritel.ro se face foarte simplu, în doar trei pași: utilizatorii aleg categoria de servicii, introduc estimările de consum și primesc o listă cu primele 25 de planuri tarifare în ordinea crescătoare a prețului. În momentul afișării rezultatelor ei pot afla și alte detalii, precum durata minimă a contractelor, penalități în caz de reziliere sau informații privind eventuale promoții.

De la lansarea Veritel.ro în anul 2013 și până în prezent, numărul de oferte de telefonie și internet fix și mobil introduse de operatori pe piață și disponibile spre consultare în cadrul aplicației dezvoltate de ANCOM a scăzut de 8 ori, de la peste 3,5 milioane de oferte la aproape 430.000 astfel de oferte. Acest lucru indică o reducere a complexității ofertelor lansate de operatori, aspect pe care Autoritatea îl vede ca fiind o consecință a adaptării planurilor operatorilor la noile realități ale pieței din România, în contextul reglementărilor emise de ANCOM. Desigur că și cele aproape jumătate de milion de oferte disponibile în acest moment pe o piață precum România reprezintă o plajă largă de selecție, ceea ce face ca Veritel.ro

să rămână un instrument relevant și astăzi pentru utilizatori.

Conform datelor ANCOM, în prima jumătate a anului 2015 utilizatorul mediu de telefonie mobilă și internet pe mobil configurat pe Veritel.ro a consumat lunar 167 MB trafic de internet mobil, a trimis 74 de SMS-uri naționale (dintre care 64 în rețea proprie și 10 în afara rețelei) și a sunat în medie 251 de minute de pe terminalul propriu atât în rețea (193 de minute), cât și în afara rețelei (58 de minute). De asemenea, utilizatorul mediu de telefonie fixă configurat pe Veritel.ro a apelat lunar 45 de minute în rețea și 33 de minute în afara rețelei.

Veritel.ro este un instrument independent și necomercial dezvoltat de Autoritate în beneficiul utilizatorilor de servicii telecom din România. Accesul la această aplicație este gratuit și nu este condiționat în niciun fel, utilizatorii având acces rapid la toate ofertele publice ale tuturor operatorilor de comunicații din România.

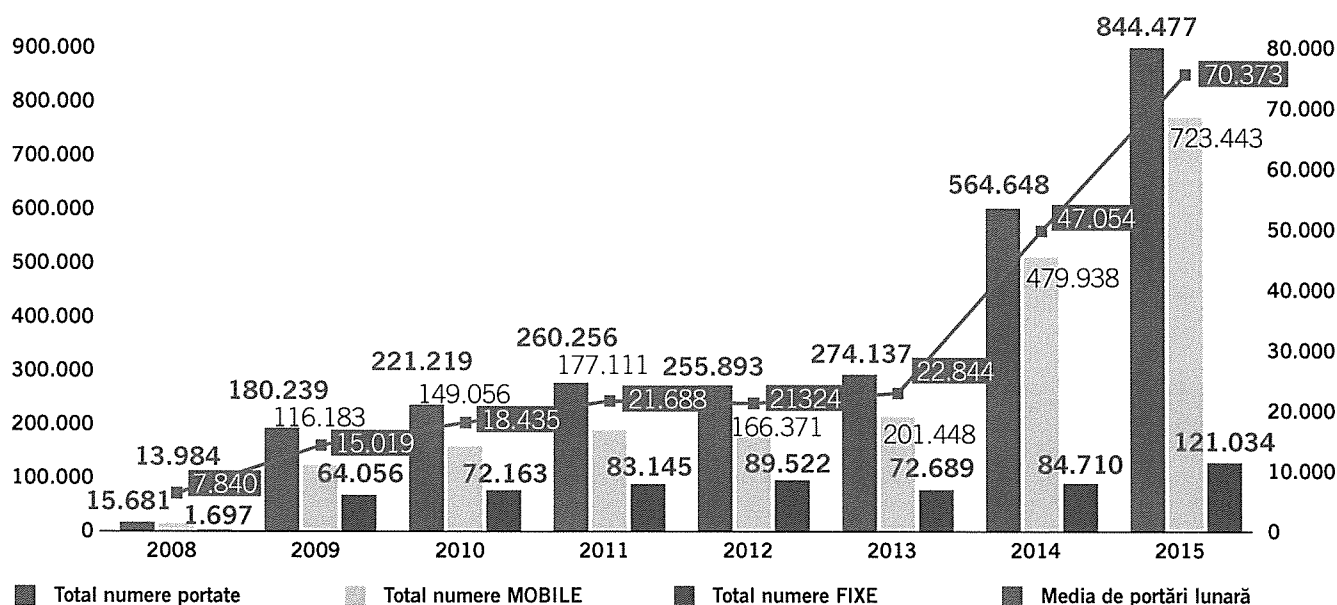
3.3.5 Portabilitatea numerelor de telefon

Portabilitatea numerelor de telefon, un alt serviciu pus la dispoziția utilizatorilor de către ANCOM, le permite acestora să păstreze numărul de telefon atunci când schimbă furnizorul de servicii, crescându-le astfel libertatea de alegere și dându-le posibilitatea de a se bucura de beneficiile unei piețe concurențiale de telefonie.

Și în anul 2015 s-au înregistrat creșteri spectaculoase ale numărului de portări, astfel că din totalul de 2.616.550 de numere portate în România de la lansarea portabilității, 844.477 de numere au fost portate numai

în anul 2015. De asemenea, media lunară de portări aferentă anului 2015 a cunoscut o creștere importantă, până la 70.373 de portări, față de 47.054 în 2014 și 22.844, cât s-a înregistrat în anul 2013. (Fig. 3.5)

Fig. 3.5 Evoluția numărului de portări pe tip de numere realizate anual și a mediei lunare

Totodată, la sfârșitul anului 2015, numărul de numere de telefonie mobilă a depășit valoarea de 2 milioane, în timp ce numărul de portări din domeniul telefoniei fixe a atins valoarea de 589.016.

Furnizorii de telefonie mobilă au reușit în anul 2015 să atragă prin portare 723.443 de utilizatori. Dintre aceștia, aproape jumătate au optat pentru rețeaua RCS & RDS – 348.328, în timp ce Vodafone a primit prin portare 153.772 de noi utilizatori, Orange – 128.160, Telekom Romania Mobile Communications – 76.676, iar Telekom Romania Communications – 16.459. Se remarcă în continuare tendința mai accentuată a utilizatorilor de servicii de telefonie mobilă pe bază de abonament de a beneficia de avantajele portabilității, procentajul în funcție de tipul de serviciu al celor care aleg să se porteze fiind de 52% utilizatori pe bază de abonament și 48% utilizatori de cartele preplătite.

Majoritatea celor 121.034 de numere de telefonie fixă portate în anul 2015 au fost împărțite între principalii furnizori, astfel: Vodafone – 63.983, RCS & RDS – 23.369, UPC România – 12.791, Orange – 11.062 și Telekom Romania Communications – 2.404.

Gestionarea proceselor administrative asociate portabilității numerelor se realizează prin intermediul unui sistem IT, administrat de către ANCOM. Acesta intermediază

schimbul de informații dintre furnizori pe durata întregului proces de portare, de la depunerea cererii de către client până la finalizarea portării confirmată de rutarea corectă a apelurilor către numărul portat. În același timp, sistemul stochează și informația de rutare, baza de date centralizată (BDC) astfel constituită fiind utilizată ca referință pentru actualizarea informațiilor de rutare în bazele de date proprii ale furnizorilor. De asemenea, BDC este utilizată în vederea furnizării de informații accesibile pe pagina de internet www.portabilitate.ro. Prin accesarea acestei pagini publicul poate obține toate informațiile despre portabilitate și despre pașii pe care trebuie să-i urmeze în cazul în care decide să schimbe operatorul de telefonie. Pagina include și un motor de căutare prin intermediul căruia se poate afla operatorul în rețeaua căruia este activ un număr, precum și dacă numărul respectiv este sau nu portat.

ANCOM monitorizează permanent funcționarea sistemului IT utilizat pentru administrarea portabilității și acordă în același timp suport operatorilor pentru desfășurarea corespunzătoare a proceselor de portare.

3.3.6 Reglementarea accesului la servicii de urgență – 112

ANCOM elaborează reglementări pentru serviciul de urgență 112, cu scopul de a armoniza funcționarea acestui serviciu în România cu prevederile de la nivelul Uniunii Europene.

Raportul ECC nr.225 „Establishing Criteria for the Accuracy and Reliability of the Caller Location Information in support of Emergency Services” (<http://www.ecodocdb.dk/doks/doccategoryECC.aspx?doccatid=4&alldata=1>), publicat de echipa de proiect pe probleme de comunicații de urgență PT-ES/ WG NaN din cadrul European Communications Committee - ECC, coordonată de un reprezentant al ANCOM, concluzionează că este necesară utilizarea suplimentară a coordonatelor GNSS oferite de terminalul utilizatorului final pentru localizarea apelantului, în scopul ameliorării calității informației obținute.

În anul 2015, s-au continuat activitățile de documentare

rezultate din concluziile raportului anterior menționat. ANCOM urmează să elaboreze un studiu care să identifice caracteristicile tehnice aferente implementării unei soluții avansate de localizare a apelantului la 112, studiul fiind un pas premergător impunerii unor condiții de furnizare ale coordonatelor GNSS.

În acest context, în anul 2015, s-au demarat consultările cu părțile interesate privind oportunitatea modificării prevederilor cu privire la localizarea apelurilor cuprinse în Decizia nr.1.023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență, cu modificările și completările ulterioare.

Cu prilejul zilei 112, în data de 11 februarie 2015, Comisia Europeană a evidențiat raportul menționat ca fiind un document ce vine să furnizeze unele concluzii legate de pașii ce trebuie făcuți pentru îmbunătățirea acurateței și a nivelului de încredere cu privire la informația de localizare a apelantului, în special pentru apelurile din rețelele mobile.

3.3.7 Accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de comunicații electronice

În anul 2015 Autoritatea a adoptat Decizia nr.160/2015 care cuprinde un set de măsuri menite să asigure accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de telefonie și de acces la internet adaptate nevoilor lor specifice și în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori. Prin dispozițiile acestei decizii, Autoritatea a stabilit obligația furnizorilor de servicii de comunicații electronice de a oferi anumite pachete de servicii de telefonie și internet destinate persoanelor cu dizabilități, precizând totodată componența acestora și recomandând furnizorilor comercializarea lor la un anumit tarif pentru fiecare astfel de pachet.

Astfel, începând cu data de 2 noiembrie 2015, furnizorii de comunicații electronice destinate publicului au obligația punerii la dispoziția utilizatorilor cu dizabilități auditive și/sau de vorbire pachete de servicii mobile care să includă cel puțin SMS-uri nelimitate în rețea și 150 de SMS-uri naționale la un tarif recomandat de ANCOM de maxim 4 euro/lună (inclusiv TVA), precum și trafic lunar la internet mobil de minimum 300 MB, la o viteză maximă de transfer a datelor pentru descărcare de cel puțin 2 Mbps, la un tarif recomandat de 2 euro/lună (inclusiv TVA). De asemenea, acești furnizori au obligația de a oferi pachete de servicii la punct fix, pentru aceleași categorii de utilizatori, care să conțină trafic lunar nelimitat la internet, la o viteză maximă de transfer a datelor pentru descărcare de cel puțin 30 Mbps sau, acolo unde nu este tehnic posibil, viteza maximă oferită comercial utilizatorilor-persoane fizice, contra unui tarif maxim recomandat de 7 euro/lună, inclusiv TVA.

Totodată, furnizorii de servicii de comunicații mobile au obligația lansării unor oferte destinate utilizatorilor finali cu dizabilități vizuale care să conțină cel puțin 300 de minute naționale contra unui tarif maxim recomandat de 2 euro/lună (inclusiv TVA) și, la cererea utilizatorului, trafic național lunar la internet mobil de minimum

300 MB, la o viteză maximă de transfer a datelor pentru descărcare de cel puțin 2 Mbps, contra unui tarif recomandat de maxim 2 euro/lună. Furnizorilor de telefonie și internet fix le revine obligația implementării dispozițiilor referitoare la ofertele destinate utilizatorilor cu dizabilități vizuale având ca unități de consum componente cel puțin 350 minute lunare naționale contra unui tarif maxim recomandat de 3 euro/lună, inclusiv TVA, și, la cererea utilizatorului, trafic lunar nelimitat la internet fix contra unui tarif recomandat de maxim 7 euro/lună.

De asemenea, utilizatorilor cu dizabilități li s-a creat oportunitatea legală de a beneficia de serviciile de acces la serviciul de relații cu clienții prin modalități specifice adaptate necesităților lor, inclusiv prin intermediul SMS pentru utilizatorii cu dizabilități auditive, utilizatorii cu dizabilități vizuale putând interoga serviciul de control al costurilor prin intermediul unui mesaj audio. Totodată, utilizatorilor cu dizabilități vizuale li s-a conferit dreptul de a solicita și primi prin poștă electronică contractele, facturile nedetaliat și alte documente într-un format compatibil cu majoritatea programelor de citire a documentelor.

Prin dispozițiile deciziei sus amintite s-a concretizat obligația furnizorilor de comunicații electronice de a asigura utilizatorilor cu dizabilități, prin intermediul punctelor de lucru unde se oferă servicii de comunicații electronice pe bază de abonament, posibilitatea testării gratuite a echipamentelor terminale de comunicații electronice pe care aceștia intenționează să le achiziționeze, precum și de a pune la dispoziția acestora o secțiune specială, accesibilă din ecranul principal al propriei pagini de internet, în care să se regăsească informații necesare pentru aceste categorii de utilizatori.

3.3.8 Realocarea numărului 116000 - linie telefonică de urgență pentru copii dispăruți

În urma anunțului ANCOM de deschidere spre alocare a numărului național scurt pentru servicii armonizate cu caracter social 116000, număr destinat serviciului "Linii telefonice de urgență pentru copii dispăruți", furnizorul de servicii de comunicații electronice Telekom Romania Communications S.A. a solicitat și a primit dreptul de a utiliza acest număr începând cu 6 ianuarie 2016 pentru o perioadă de 10 ani, în colaborare cu Asociația Telefonul Copilului, furnizor de servicii cu caracter social.

În perioada 24 noiembrie - 23 decembrie 2015, furnizorii de servicii de comunicații electronice interesați au putut solicita ANCOM alocarea numărului național scurt pentru servicii armonizate cu caracter social 116000, compania Telekom Romania Communications S.A. fiind singurul operator care a depus o cerere de alocare. Dreptul de utilizare a acestui număr a aparținut societății Telekom Romania Communications S.A. și în trecut, în perioada 25.07.2008 – 22.10.2015 serviciul fiind furnizat de Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual - FOCUS.

Prin intermediul liniei telefonice de urgență pentru copii dispăruți vor fi preluate apelurile prin care se anunță dispariția unor copii, apeluri ce vor fi transferate apoi poliției, se vor oferi îndrumare și ajutor persoanelor în grija cărora se află copilul dispărut și se va sprijini desfășurarea investigației. Serviciul furnizat prin intermediul acestui număr va fi disponibil non-stop la nivel național, iar accesarea numărului 116000 va fi gratuită pentru toți apelanții, fără a fi necesară o înregistrare prealabilă.

3.3.9 Evaluarea localităților cu risc de intrare în roaming involuntar

În anul 2015, ANCOM a actualizat și a publicat lista localităților de graniță care au un risc potențial de intrare în roaming involuntar. Pentru evaluarea situațiilor de roaming involuntar în zonele de graniță s-au efectuat în luna aprilie 2015 o serie de măsurări pe traseele situate în vecinătatea frontierei de stat din județele Arad, Bihor, Botoșani, Caraș Severin, Călărași, Constanța, Dolj, Galați,

Giurgiu, Iași, Mehedinți, Maramureș, Olt, Satu Mare, Suceava, Tulcea, Timiș, Teleorman, Vaslui.

Conform măsurătorilor efectuate de ANCOM, în majoritatea județelor aflate la graniță există localități în care telefoanele pot intra în roaming involuntar, cele mai multe localități în care apare acest fenomen fiind situate în județele: Satu Mare (63 de localități, pe granița cu Ucraina și Ungaria), Botoșani (44 de localități, pe granița cu Ucraina și Republica Moldova), Iași (42 de localități, pe granița cu Republica Moldova), Timiș (39 de localități, pe granița cu Serbia și Ungaria) și Bihor (33 de localități, pe granița cu Ungaria).

Pe baza măsurătorilor efectuate, Autoritatea a identificat localitățile cu risc de roaming involuntar, în care echipamentul mobil se poate conecta temporar la rețeaua unui operator străin în funcție de deplasarea utilizatorului, dar și localități cu risc crescut de roaming involuntar, unde echipamentul mobil se poate conecta permanent la rețeaua unui operator străin pe toată suprafața localității respective.

Ca urmare a măsurătorilor efectuate, Autoritatea a semnalat utilizatorilor care au serviciul de roaming activat și se află în țară, dar în apropiere de graniță, că este posibil ca telefonul să se conecteze automat la o rețea din țara vecină și să folosească serviciile de comunicații la tarife de roaming, plătind și pentru apelurile pe care le primesc (roaming involuntar). De asemenea, Autoritatea le-a amintit utilizatorilor care accesează servicii de date de pe telefonul mobil sau tabletă că pot evita accesarea

involuntară a serviciilor de date în roaming configurând setările corespunzătoare pe telefonul/tableta utilizată atunci când călătoresc în localitățile identificate de Autoritate ca având risc potențial de intrare în roaming involuntar.

3.3.10 Soluționarea reclamațiilor primite de la utilizatori

În anul 2015 ANCOM a primit și soluționat 2.003 sesizări de la utilizatori, cu 19% mai mult față de anul 2014. Dintre acestea, 1.541 au fost transmise de către utilizatorii de servicii de comunicații electronice. Principalele aspecte reclamate de către aceștia au vizat derularea, prelungirea și încetarea contractelor încheiate în scris sau prin mijloace de comunicație la distanță (39% din numărul reclamațiilor primite de ANCOM), dar și calitatea serviciilor de comunicații electronice, pe fondul creșterii exigenței și vigilenței utilizatorilor. Și în acest an ANCOM a urmărit atât soluționarea punctuală a problemelor semnalate, cât și identificarea și corectarea unor situații care ar putea afecta interesele și nevoile altor utilizatori. Astfel, anul trecut ANCOM a solicitat principalilor furnizori de servicii de telefonie mobilă clarificarea condițiilor în care pot fi utilizate minutele pentru destinații internaționale, luând în considerare

atât reclamațiile primite pe acest subiect, cât și creșterea numărului de oferte ce includ minute dedicate convorbirilor internaționale.

La creșterea numărului de reclamații au contribuit, în principal, activitatea intensă de comunicare desfășurată de ANCOM privind drepturile utilizatorilor de servicii de comunicații, modalitățile variate prin care pot fi încheiate contractele de servicii de comunicații electronice și dinamica ofertelor de servicii de comunicații. (Tabel 3.11)

Din cele 2.003 petiții primite de ANCOM, 1.683 au fost adresate de persoane fizice, iar restul de 320 au fost înaintate de persoane juridice. Un număr de 47 de petiții au fost clasate în anul 2015 și 53 au fost redirectionate către alte instituții. Procesul de soluționare a reclamațiilor adresate ANCOM este unul complex și de cele mai multe ori implică, solicitarea unor informații și documente suplimentare furnizorilor reclamați și analiza acestora în vederea verificării respectării legislației din domeniul comunicațiilor electronice și a serviciilor poștale sau, după caz, în vederea identificării unei modalități de soluționare pe cale amiabilă a litigiilor dintre utilizatori și furnizorii de servicii de comunicații electronice, rata de răspuns în termen la reclamații, fiind în anul 2015 de peste 96%.

Tabel 3.11 Petiții primite de ANCOM pe parcursul anului 2015 în funcție de aspectele semnalate

Petiții primite de ANCOM în 2015	2003	Servicii acces la internet fix		contract	101
Petiții pe domenii de interes*		facturare	12	contract la distanță	15
Telefonie fixă		probleme tehnice	23	calitate	10
facturare	18	informare	1	altele	18
probleme tehnice	12	contract	100	Portabilitate	
informare	2	contract la distanță	20	ton distinctiv	1
contract	69	calitate	42	probleme tehnice	25
contract la distanță	19	altele	29	info proces	10
calitate	2	Servicii acces la internet mobil		termen	16
altele	17	facturare	31	altele	96
Telefonie mobilă		probleme tehnice	4	Servicii poștale	462
facturare	125	informare	4	Spectru radio	28
probleme tehnice	14	contract	38	Pornografie	2
informare	27	contract la distanță	7	Echipamente	
fraudă	1	calitate	41	EMF	34
contract	319	roaming	11	deblocare terminale	11
contract la distanță	86	altele	15	altele	38
calitate	154	Televiziune		Infrastructură	36
roaming	28	facturare	17	Comparator de tarife	1
altele	125	probleme tehnice	13	Altele	84
		informare	1		

*Anumite petiții se referă la mai multe domenii de interes

4. Servicii poștale

4.1 Piața serviciilor poștale în anul 2014

4.1.1 Autorizare generală

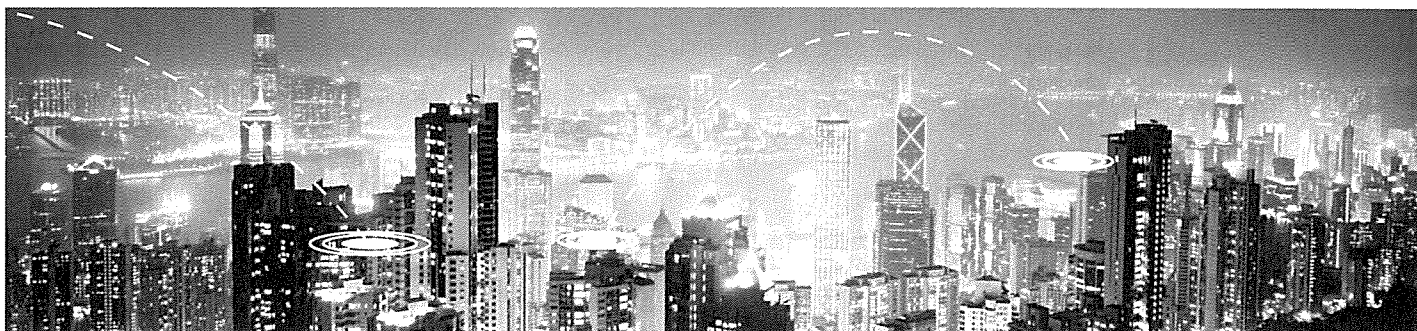
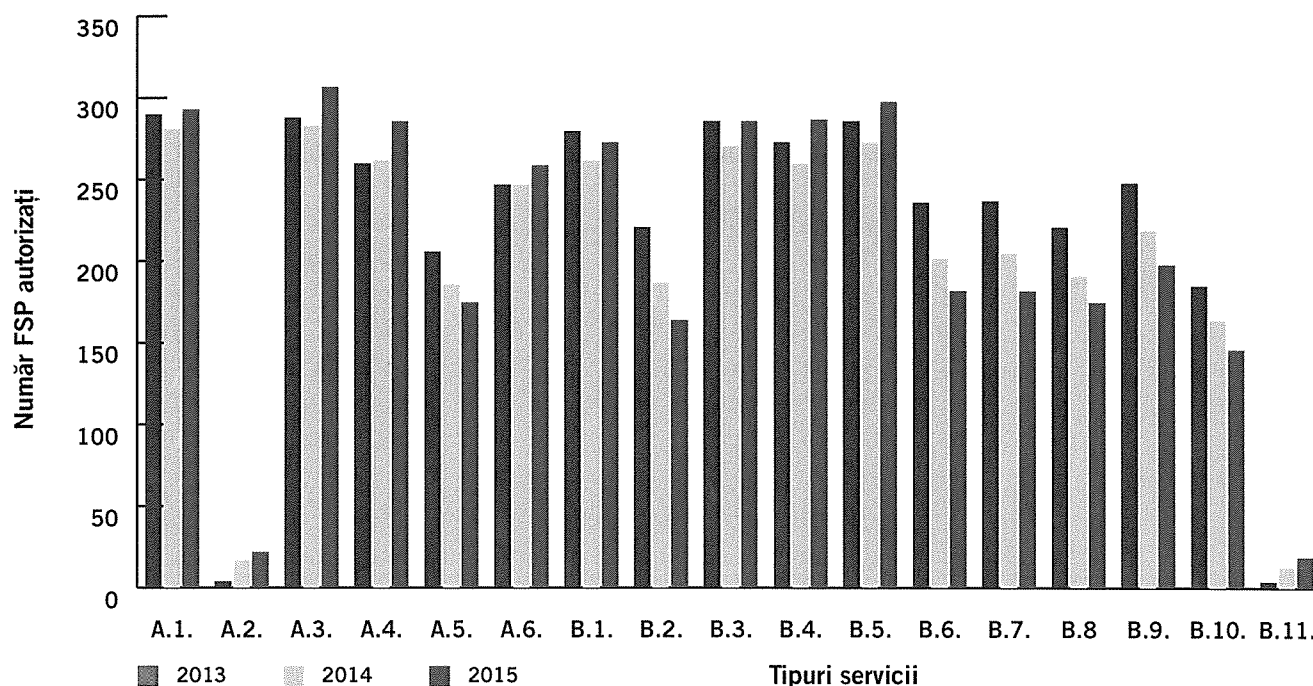
Furnizarea serviciilor poștale se realizează în România în condițiile regimului de autorizare generală adoptat de Autoritate prin Decizia nr.2.858/2007, modificată și completată prin Decizia nr.891/2009 și, ulterior, prin Decizia nr.513/2013, regim juridic care stabilește o procedură gratuită de autorizare a persoanelor care intenționează să furnizeze servicii poștale, precum și condițiile în care se poate realiza furnizarea de servicii poștale. Peste 92% dintre solicitările de autorizare ca furnizor de servicii poștale au fost soluționate de Autoritate în termen.

La data de 31 decembrie 2015, Registrul public al

furnizorilor de servicii poștale înregistra un număr total de 386 de furnizori de servicii poștale, în creștere cu 4% față de nivelul înregistrat în anul 2014. Dintre aceștia, 371 de persoane aveau dreptul de a furniza servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, în creștere cu 5% față de 2014, iar 381 de persoane aveau dreptul de a furniza servicii poștale neincluse în sfera serviciului universal, în creștere cu 4,3% față de anul 2014.

Pe parcursul anului 2015, un procent de 1,5% dintre persoanele autorizate să furnizeze servicii poștale și-au încetat activitatea comercială în Registrul Comerțului, iar un procent de 5,1% din totalul furnizorilor au fost sancționați de către ANCOM cu retragerea dreptului de a furniza servicii poștale, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor ce le revineau în calitate de furnizori de servicii poștale. (Fig 4.1)

Fig 4.1 Evoluția numărului de furnizori pe tipuri de servicii poștale

Tipurile de servicii poștale

A.1. Colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimerilor poștale în greutate de până la 2 kg (corespondență, imprimate)
A.2. Colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale
A.3. Colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale în greutate de până la 10 kg
A.4. Distribuirea coletelor poștale în greutate de până la 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia
A.5. Serviciul de trimitere recomandată având ca obiect trimeri poștale în greutate de până la 2 kg
A.6. Serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect trimeri poștale în greutate de până la 2 kg sau colete poștale în greutate de până la 10 kg, respectiv colete poștale cu limita de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia
B.1. Servicii având ca obiect trimeri poștale în greutate mai mare de 2 kg (corespondență, imprimate)

B.2. Serviciul de publicitate prin poștă
B.3. Servicii având ca obiect colete poștale interne cu limite de greutate între 10 și 50 kg
B.4. Servicii având ca obiect colete poștale cu limite de greutate între 10 și 50 kg expediate de pe teritoriul României către o adresă aflată în afara teritoriului acesteia
B.5. Servicii având ca obiect colete poștale cu limite de greutate între 20 și 50 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia
B.6. Serviciul Ramburs
B.7. Serviciul Schimbare destinație
B.8. Serviciul Livrare specială
B.9. Serviciul Confirmare de primire
B.10. Serviciul Express
B.11. Serviciul Mandat poștal pe suport hârtie

4.1.2 Date statistice

Conform datelor colectate de ANCOM aferente evoluției pieței serviciilor poștale în anul 2014 și publicate în anul 2015, piața s-a stabilizat atât din punct de vedere al numărului de furnizori autorizați, cât și din cel al numărului furnizorilor activi, fluctuațiile fiind sub 5%. În anul 2014, au fost prezenți activ (au furnizat efectiv serviciile) pe piața serviciilor poștale 237 de furnizori.

În anul 2014 au fost procesate în România de 2,3 ori mai multe colete poștale față de anul 2013, 90% dintre acestea fiind prelucrate de către furnizorii privați. Traficul poștal total a continuat să crească într-un

ritm moderat, înregistrând o creștere de circa 10%, depășind în 2014 valoarea de 600 milioane de trimeri, acestea fiind procesate în proporție de peste 95% de furnizorul de serviciu universal și de alți zece furnizori privați de volum mare. (Fig 4.2)

Din traficul poștal total realizat în anul 2014 (623.205.073 de trimeri), CNPR a procesat 366.849.865 de trimeri (58,86%), următorii zece furnizori de volum mare din întreaga piață au realizat un trafic de 232.491.221 de trimeri (37,31%), iar restul furnizorilor (226) au realizat un volum de 23.863.987 de trimeri (3,83%). (Fig 4.3)

Fig 4.2 Dinamica traficului poștal total în perioada 2010 – 2014

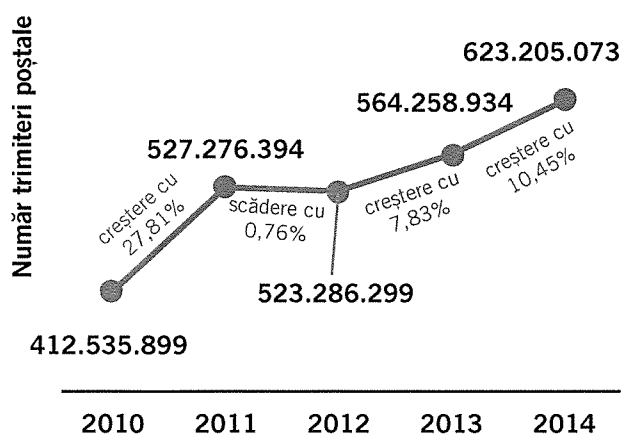
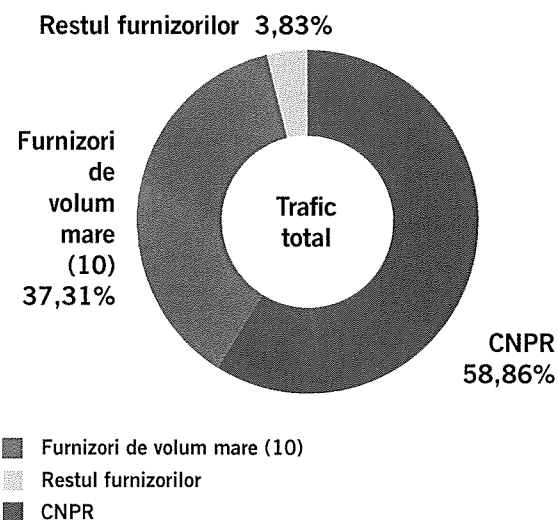
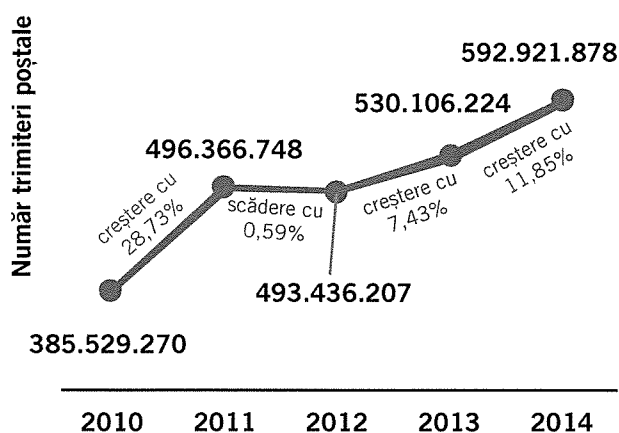

Fig 4.3 Distribuția pieței poștale între furnizorii de servicii poștale în anul 2014

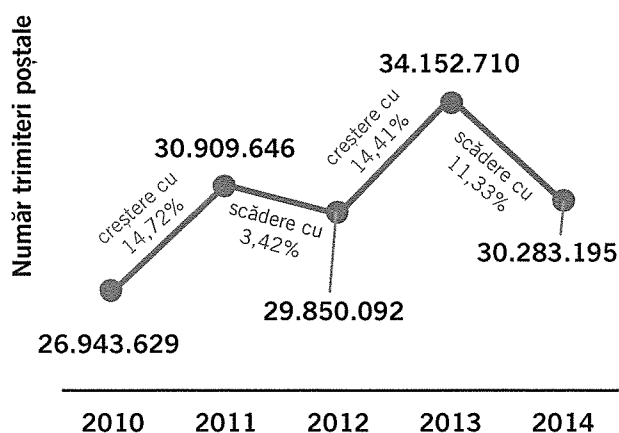
În anul 2014, traficul total intern a înregistrat o creștere de 11,85%, atingând valoarea de 592.921.878 de trimiteri. Din traficul total intern, CNPR a procesat 345.970.400 de trimiteri, adică un procent de 58,35%, următorii zece furnizori de volum mare din acest segment de piață au realizat un trafic de 231.542.102 trimiteri (39,05%), iar restul furnizorilor au realizat un volum de numai 15.409.376 de trimiteri (2,6%). (Fig 4.4)

Fig 4.4 Dinamica traficului total intern în perioada 2010 – 2014

În 2014 s-au procesat 30.283.195 de trimiteri internaționale, înregistrându-se o scădere de 11,33% față de anul 2013. Din acestea, CNPR a procesat 20.879.465 de trimiteri (68,95%), următorii zece furnizori de volum mare din acest segment de piață au realizat un trafic de 7.925.649 de trimiteri (26,17%), iar restul furnizorilor au operat un volum de 1.478.081 de trimiteri (4,88%). (Fig 4.5)

Fig 4.5 Dinamica traficului total internațional în perioada 2010-2014

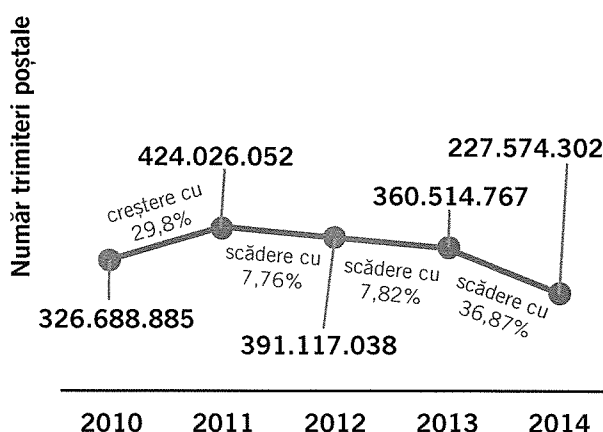

Din cele peste 623 de milioane de trimiteri poștale înregistrate în anul 2014, aproximativ 84% au reprezentat trimiteri din poșta de scrisori (peste 521 milioane), aproximativ 10% colete (62 milioane), 1,4% trimiteri Express (8,7 milioane), restul de aproape 5% fiind trimiteri tip publicitate prin poștă (18,8 milioane), mandate poștale (8,3 milioane), respectiv corespondență și imprimate de peste 2kg (4 milioane). Aproape 593 de milioane au fost trimiteri interne și peste 30 de milioane trimiteri internaționale.

Se poate calcula astfel că, în medie, pentru un român revin aproape 32 de trimiteri poștale în anul 2014, cu 20% mai mult față de anul anterior, un motiv pentru această creștere fiind însă și scăderea cifrei statistice privind populația la care s-a raportat traficul poștal total din 2014.

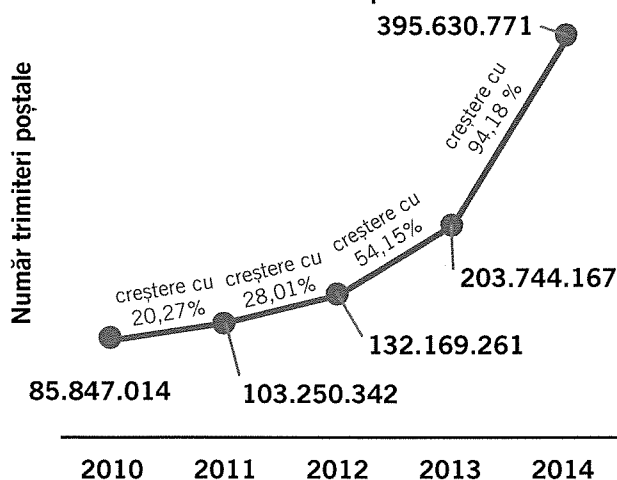
Traficul de trimiteri din sfera serviciului universal a continuat să scadă în anul 2014, când a atins cea mai mică valoare din ultimii cinci ani (227 de milioane de trimiteri), în scădere cu peste 35% față de 2013. Furnizorii privați au procesat în anul 2014 cu 55% mai multe trimiteri din sfera serviciului universal față de anul 2013, în timp ce traficul procesat de CNPR pe acest segment de piață a înregistrat o scădere de peste 65%. (Fig 4.6)

Fig 4.6 Dinamica traficului poștal total din sfera serviciului universal în perioada 2010 – 2014

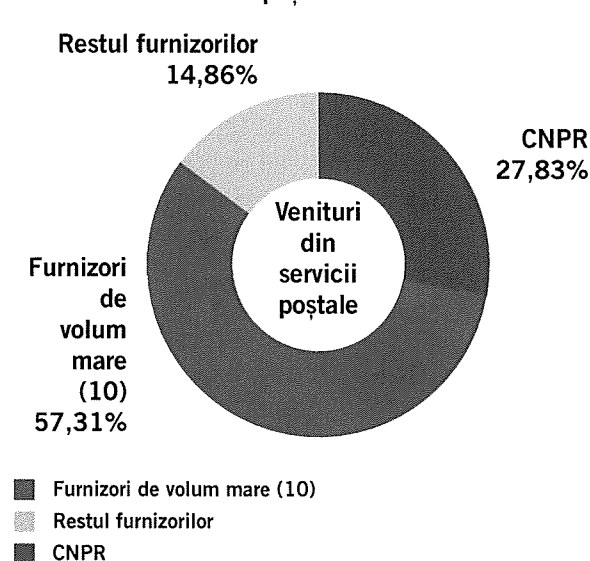
În anul 2014, trimerile din afara sferei serviciului universal, reprezentând peste 60% din traficul poștal total, au continuat să urmeze cursul ascendent din ultimii cinci ani, creșterea cea mai mare înregistrându-se în anul 2014, de peste 90% față de anul 2013, acest segment de piață fiind aproape în totalitate (peste 95%) disputat de primii zece furnizori de volum mare. (Fig 4.7)

Fig 4.7 Dinamica traficului poștal total din afara sferei serviciului în perioada 2010 - 2014

Valoarea totală a pieței serviciilor poștale realizată în anul 2014 a fost de 2.299.842.833 lei, CNPR împreună cu următorii zece furnizori de volum mare de pe piața de servicii poștale realizând mai mult de 85% din total. (Fig 4.8)

Fig 4.8 Distribuția veniturilor realizate de furnizorii poștali în anul 2014

Primii 10 furnizori (alții decât Compania Națională Poșta Română S.A.) din punct de vedere al veniturilor realizate din servicii poștale în anul 2014, sunt (în ordine alfabetică): Atlssib S.R.L., Cargus Internațional S.A., Dynamic Parcel Distribution S.A., DHL Internațional S.R.L., Fan Courier Express S.R.L., Nemo Prod Com Impex S.R.L., TNT România S.R.L., UPS România S.R.L., Urgent Curier S.R.L., Zipper Services S.R.L.

4.2 Reglementarea serviciilor poștale

4.2.1 Completarea reglementărilor din sfera serviciului universal poștal

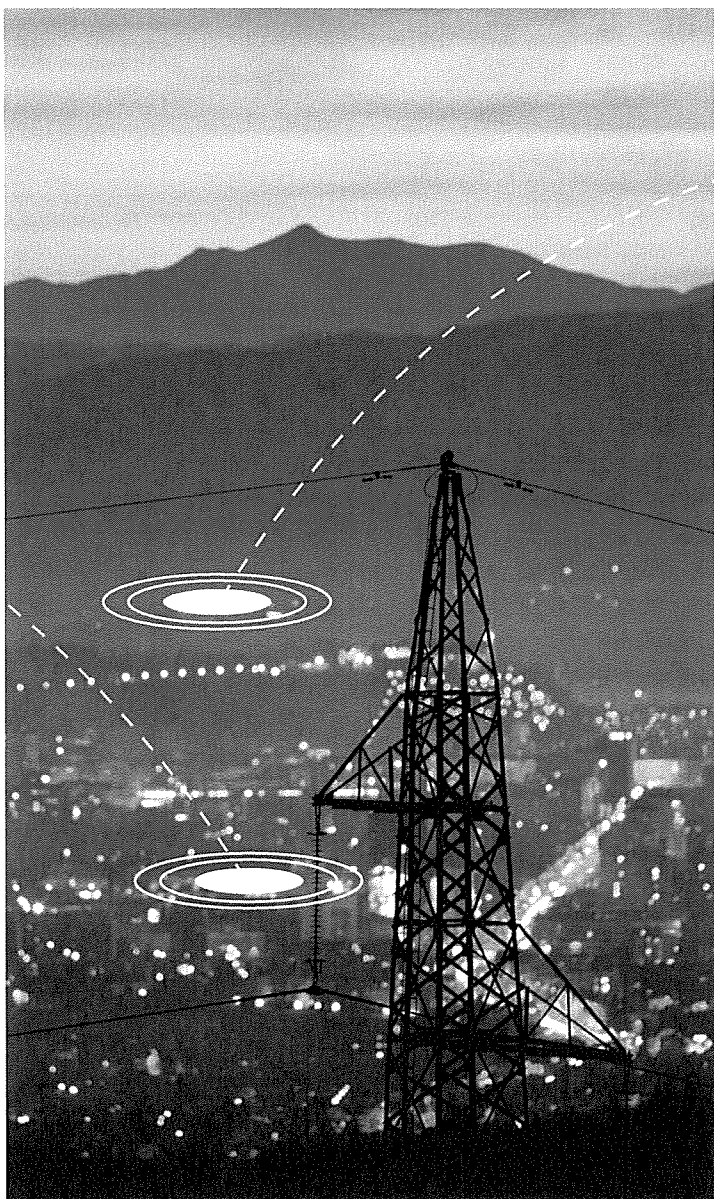
În anul 2015, Autoritatea a consultat public și a adoptat două decizii care au modificat și completat unele prevederi privind furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal poștal pe teritoriul României.

Decizia nr.452/2015 pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr.1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor

de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr.1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A. i-a fost comunicată furnizorului de serviciu universal desemnat. În calitatea sa de furnizor de serviciu universal desemnat până la data de 31 decembrie 2018, Compania Națională Poșta Română S.A. (CNPR) beneficiază de anumite drepturi, precum acela de a solicita compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal. Prin această decizie, ANCOM prelungește termenul de depunere a cererii de compensare a costului net și de transmitere a situațiilor financiare separate de către CNPR, de la data de 1 iulie la data de 14 august a anului următor pentru care acestea se întocmesc.

Totodată, având în vedere experiența anterioară privind durata și complexitatea procesului de analiză a cererii de compensare, dar și durata procesului de colectare și validare a datelor statistice pentru piața serviciilor poștale, ANCOM extinde termenul în care are obligația de a decide cu privire la compensarea costului net și la suma ce urmează a fi compensată de la 135 zile, la 160 zile de la primirea cererii de compensare.

De asemenea, în vederea îmbunătățirii cadrului legal în vigoare, ANCOM completează legislația secundară din domeniul serviciilor poștale prin emiterea Deciziei nr.451/2015 pentru modificarea și completarea Deciziei nr.541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale prin care au fost incluse și criteriile generale pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă a costului net al furnizării serviciului universal. Pentru a determina măsura în care costul net constituie o sarcină injustă și trebuie compensat, Autoritatea va evalua doi indicatori economici: (1) nivelul rentabilității capitalului mediu angajat înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, respectiv (2) atingerea unui prag de materialitate de 3% din valoarea veniturilor înregistrate din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.

4.2.2 Modificarea și completarea unor reglementări în scopul transmiterii de documente, date sau informații de către furnizorii de servicii poștale prin mijloace electronice

La sfârșitul anului 2015 a intrat în vigoare Decizia nr.1079/2015 pentru modificarea și completarea unor reglementări în scopul transmiterii de documente, date sau informații de către furnizorii de servicii poștale prin mijloace electronice, precum și pentru utilizarea acestor mijloace electronice în alte situații, care modifică și completează Decizia nr.336/2013 și Decizia nr.127/2009.

Decizia nr.1079/2015 impune tuturor furnizorilor de servicii poștale să transmită anumite informații către ANCOM exclusiv prin mijloace electronice, prin intermediul unei aplicații informatice, utilizând semnătură electronică certificată.

Printre informațiile care urmează să fie transmise exclusiv prin mijloace electronice se numără datele statistice pe care furnizorii de servicii poștale au obligația să le raporteze anual către ANCOM. Aceste noi reguli se vor aplica începând cu următoarea rundă de raportare, cea a datelor statistice aferente anului 2015, care trebuie raportate până cel târziu la data de 15 martie 2016.

Aplicația informatică de transmitere a informațiilor este disponibilă pe pagina de internet a ANCOM, iar pentru raportarea datelor pot fi utilizate semnăturile electronice emise de orice furnizor de servicii de certificare din România, și, în anumite condiții, din alt stat.

4.2.3 Soluționarea cererii de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2014

ANCOM a primit în data de 14 august 2015 cererea de compensare a costului net a Companiei Naționale Poșta Română (CNPR), însoțită de situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru anul 2014, precum și de Raportul de constatare faptice privind verificarea cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, întocmit de un auditor independent. Pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă pe baza condițiilor de mai sus, ANCOM a extras informațiile relevante din situațiile financiare separate întocmite de CNPR pentru anul 2014.

Pentru a evalua în ce măsură costul net reprezintă o sarcină injustă pentru CNPR, Autoritatea a calculat nivelul rentabilității capitalului angajat al serviciului universal și a constatat că, în anul 2014, furnizorul de serviciu universal a înregistrat profit pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal, iar rentabilitatea capitalului angajat a fost superioară nivelului rezonabil al rentabilității stabilit de ANCOM pentru anul 2014 la 13,10%. Având în vedere faptul că primul criteriu nu a fost îndeplinit și astfel nu a mai fost necesar să fie analizat și cel de-al doilea criteriu, Autoritatea a stabilit că valoarea costului net nu reprezintă o sarcină injustă în sarcina furnizorului de serviciu universal și nu va fi compensat.

Decizia privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal de către CNPR în anul 2014 a fost supusă consultării publice de Autoritate în perioada 16 decembrie 2015 - 11 ianuarie 2016 și, întrucât în această perioadă nu au fost primite observații, a fost adoptată la 14 ianuarie 2016, fiind comunicată CNPR la aceeași dată, moment din care a intrat în vigoare.

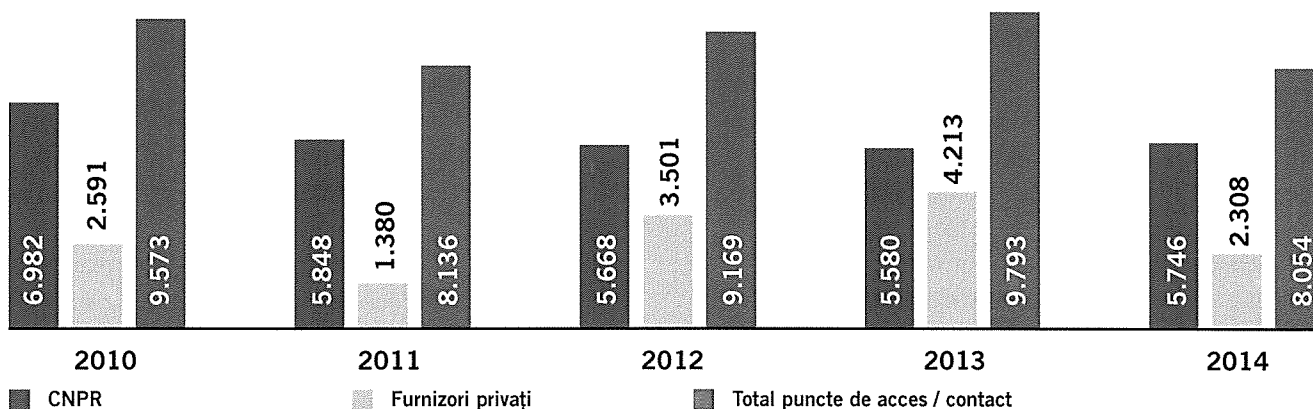
CNPR este furnizorul de serviciu universal poștal desemnat în România și, în această calitate, are

dreptul de a solicita compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, care reprezintă diferența dintre costurile suportate de CNPR ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal și costul net al serviciului în cazul în care furnizorul și-ar desfășura activitatea exclusiv pe baze comerciale, fără a avea obligații de serviciu universal. Conform noilor prevederi intrate în vigoare în 2015, costul net reprezintă o sarcină injustă dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ două condiții legate de nivelul rentabilității capitalului mediu angajat și de pragul de materialitate al veniturilor înregistrate din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.

4.3 Protecția utilizatorilor de servicii poștale

Rețeaua poștală din România era compusă în anul 2014 din 8.054 de puncte de acces și de contact deservite de personal care au program de lucru cu publicul, care au aparținut atât furnizorului de serviciu universal, cât și celorlalți furnizori, ceea ce înseamnă că, în medie, un punct acces/contact deservit de personal a fost pus la dispoziția a 2.437 de locuitori. (Fig 4.9)

Fig 4.9 Numărul punctelor de acces și contact deservite de personal ale CNPR și ale furnizorilor privați în perioada 2010 – 2014

În anul 2014 au fost înregistrate aproape 180.000 de reclamații privind serviciile poștale, din care aproape 30% s-au dovedit a fi întemeiate. Un număr de 18.700 de reclamații au fost soluționate cu acordare de despăgubiri în valoare de 4.175.261 de lei. Raportând numărul total de trimiteri poștale la numărul de reclamații primite, se observă că în anul 2014 a existat o reclamație la 3.505 trimiteri poștale, o reclamație întemeiată la 12.329 trimiteri poștale și că, în medie, din aproximativ trei reclamații întemeiate, una s-a soluționat prin acordarea de despăgubiri.

Autoritatea a primit și a soluționat în cursul anului 2015 un număr de 462 de petiții referitoare la calitatea serviciilor poștale. Cele mai multe dintre ele nu au fost adresate direct ANCOM și au avut ca obiect livrarea cu întârziere a trimiterilor poștale, în principal a produselor comandate online în contextul unor campanii de reduceri organizate de comercianți. De asemenea, o parte dintre petițiile utilizatorilor au vizat deteriorarea coletelor expediate și încasarea cu întârziere a contravalorii bunurilor expediate prin serviciul ramburs.

5. Resurse limitate

ANCOM administrează și gestionează resursele limitate prin planificarea, alocarea, urmărirea și evaluarea utilizării acestora. Resursele limitate pe care Autoritatea le administrează și le gestionează sunt spectrul radio, resursele de numerotație și resursele tehnice asociate pentru rețele și servicii de comunicații electronice.

Documentul care stă la baza gestionării spectrului radio în România este Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (**TNABF**), iar documentul care stabilește structura și destinația resurselor de numerotație utilizate în România este Planul național de numerotație (**PNN**), ambele putând fi consultate pe pagina de internet a Autorității. În anul 2015, Autoritatea a emis în termen toate licențele de emisie, de utilizare a resurselor de numerotație și a resurselor tehnice, în timp ce rata de emisie în termen a autorizațiilor de asignare a frecvențelor radio a fost de 99,8%, iar cea de emisie a licențelor de utilizare a frecvențelor radio prin încredințare directă a fost de 98,9%.

5.1 Administrarea resurselor limitate

5.1.1 Alocarea resurselor de spectru radio din benzile 3400 – 3800 MHz

După ce la sfârșitul anului 2014 Autoritatea a publicat un chestionar cu privire la utilizarea viitoare în România a benzilor de frecvențe 3400-3600 MHz și 3600-3800 MHz, în general, și la aranjamentul de canale care va fi adoptat în România pentru banda 3400-3600 MHz, în special, la începutul anului 2015, după analizarea și prelucrarea datelor obținute, ANCOM a lansat în consultare publică **Documentul de strategie privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025**. Scopul documentului de strategie îl constituie stabilirea principiilor, condițiilor și a procedurii de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3800 MHz, în vederea implementării și dezvoltării sistemelor de comunicații mobile/fixe de bandă largă (MFCN), incluzând sistemele BWA, la nivel național.

În urma parcurgerii unui proces extins de consultare publică, strategia și planul de acțiune privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025 au fost adoptate prin

decizia nr. 390/2015. Prin acest act normativ au fost implementate prevederile de bază ale deciziei Comisiei Europene nr. 2014/276/UE de modificare a deciziei Comisiei Europene nr. 2008/411/CE.

În vederea dezvoltării sectorului național de comunicații de bandă largă, în procesul de elaborare a strategiei s-a urmărit îndeplinirea unor obiective ce vizează:

- creșterea penetrării serviciilor de comunicații de bandă largă la nivel național;
- stimularea competiției pe piața de servicii de comunicații de bandă largă;
- încurajarea investițiilor eficiente în infrastructura națională de radiocomunicații;
- dezvoltarea infrastructurii naționale de radiocomunicații în vederea reducerii decalajului digital dintre zonele urbane și cele rurale;
- asigurarea predictibilității actului de reglementare și a certitudinii în ceea ce privește regulile ce acționează în procesul de gestionare a spectrului radio, în general.

De asemenea, au fost avute în vedere și obiective care se referă în mod specific la banda de frecvențe 3,4 – 3,8 GHz, după cum urmează:

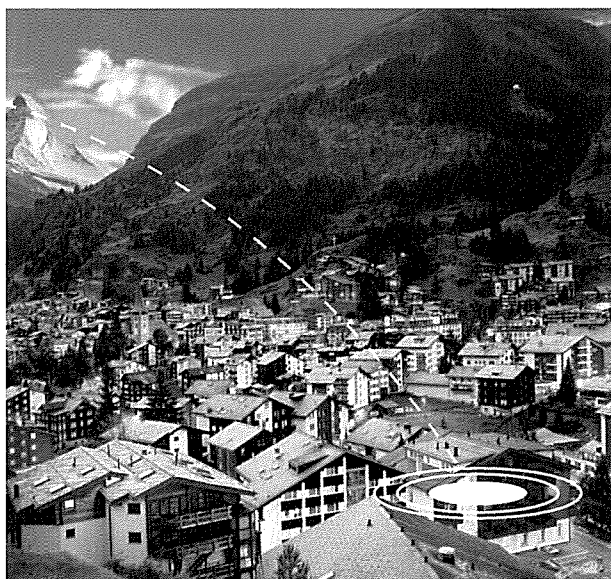
- promovarea inovării și a noilor tehnologii care utilizează mai eficient și mai rațional spectrul radio în banda în discuție;
- integrarea cerințelor specifice impuse de contextul național, prin intermediul drepturilor de utilizare a frecvențelor radio acordate deja în această bandă de frecvențe;
- alocarea resurselor de spectru radio într-o manieră eficientă, către acei operatori care le valorizează la maximum;
- asigurarea condițiilor de acces echitabil și nediscriminatoriu la resursa de spectru radio;
- asigurarea unei tranziții transparente și nediscriminatorii de la drepturile de utilizare a spectrului radio existente la noile drepturi de utilizare a spectrului acordate în baza strategiei;
- utilizarea eficientă și rațională a spectrului radio, prin eliminarea fragmentării excesive în procesul de acordare a drepturilor de utilizare în banda de frecvențe în discuție.

În conformitate cu prevederile strategiei, noile aranjamente de canale valabile în România începând cu anul 2016 sunt: cel de tip FDD (duplex cu diviziune în

frecvență) în banda 3410-3600 MHz, cu canale radio de lărgime 2x5 MHz, și cel de tip TDD (duplex cu diviziune în timp) în banda 3600-3800 MHz, cu canale radio de lărgime 5 MHz.

Documentul de strategie prevedea organizarea în anul 2015 a unei singure proceduri de selecție competitive prin care să fie acordate drepturi noi de utilizare a frecvențelor radio în ambele benzi de frecvențe, pentru furnizarea de rețele publice și de servicii de comunicații electronice de bandă largă la nivel național (respectându-se principiul neutralității tehnologice și neutralității serviciilor furnizate). Autoritatea a stabilit ca noile drepturi de utilizare a spectrului radio să intre în vigoare la 1 ianuarie 2016, pentru o perioadă de 10 ani (până la 31 decembrie 2025).

Prin strategie s-a stabilit ca în cadrul procedurii de selecție să fie disponibile 16 blocuri pereche de lărgime 2x5 MHz, alocate la nivel național în banda de 3,5 GHz (3410-3600 MHz), și 36 blocuri nepereche de lărgime 5 MHz, alocate la nivel național în banda de 3,7 GHz (3600-3800 MHz), astfel că dimensiunea unui bloc

disponibil pentru acordare să fie egală cu dimensiunea canalului radio, în fiecare dintre cele două benzi de frecvențe supuse procedurii de selecție. Însă, strategia prevede și obligația achiziționării unei cantități minime de spectru radio, de către fiecare ofertant câștigător al procedurii de selecție, anume 2x10 MHz în banda de 3,5 GHz, respectiv 10 MHz în banda de 3,7 GHz.

Imediat după adoptarea strategiei anterior menționate, Autoritatea a elaborat documentația tehnică aferentă

procedurii de selecție privind acordarea drepturilor de utilizare a spectrului la nivel național în benzile de frecvențe 3410-3600 MHz și 3600-3800 MHz. Aceasta a constat în proiectul de decizie privind organizarea procedurii de selecție și proiectul caietului de sarcini ce a stat la baza procedurii de selecție. Ca urmare a consultării publice cu toate părțile interesate, a fost adoptată Decizia nr. 686/2015 privind organizarea procedurii de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3800 MHz. La începutul lunii septembrie 2015 a fost adoptat caietul de sarcini al procedurii de selecție, în cadrul căruia au fost implementate celelalte elemente de natură tehnică, din cuprinsul deciziei Comisiei Europene nr. 2014/276/UE, care nu s-au regăsit în strategia adoptată anterior pentru banda 3410-3800 MHz.

Cu privire la aspectele financiare aflate în conexiune cu procedura de selecție amintită mai sus, atât prețul de pornire pentru licitarea fiecărui bloc de frecvențe din cele două benzi, cât și tariful de utilizare a spectrului radio pentru utilizarea benzii de frecvențe 3,4-3,8 GHz, valabil începând cu anul 2016, au fost stabilite în urma consultării publice cu industria. Astfel, prețul de pornire a fost egal cu valoarea minimă a taxei de licență, stabilite prin hotărârea Guvernului nr. 702/2015 privind stabilirea cuantumului valorii minime a taxei de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare în banda de frecvențe 3410-3800 MHz. Astfel, prețul de pornire a fost 370.000 euro pentru blocurile din banda de 3,5 GHz, respectiv 185.000 euro pentru blocurile din banda de 3,7 GHz.

Tarifele de utilizare a spectrului pentru canalele radio în banda 3,4 – 3,8 GHz, ce vor fi achitate de către titularii noilor licențe obținute în urma procedurii de selecție amintite mai sus, se regăsesc în secțiunea 5.1.5 a prezentului Raport Anual.

Procedura de selecție a debutat în data de 7 septembrie 2015, fiind depuse și calificate cinci oferte, din partea companiilor 2K Telecom, Orange România, RCS&RDS, Societatea Națională de Radiocomunicații și Vodafone România. În urma analizei ofertelor inițiale depuse de cei cinci candidați, comisia de licitație a ANCOM a anunțat că cererea inițială agregată de canale radio nu a fost excedentară, în niciuna dintre benzi, raportat la spectrul radio disponibil pentru acordare în cadrul procedurii, motiv pentru care fiecare operator și-a adjudecat numărul de blocuri solicitate prin oferta inițială. De aceea, etapa de licitație a procedurii de

selecție a debutat direct cu runda primară suplimentară, un ofertant solicitând și câștigând spectru suplimentar în această rundă. Etapa de licitație s-a încheiat cu rundele de alocare pentru cele două benzi, desfășurate în data de 26 octombrie. Odată cu finalizarea etapei de licitație au fost stabilite ofertele și ofertanții câștigători, precum și cantitatea totală de spectru adjudecată de fiecare dintre aceștia.

În urma procedurii de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile 3410-3600 MHz și 3600-3800 MHz au fost alocați 255 MHz, cu 65% mai mult decât erau alocați prin licențele în vigoare la momentul respectiv în cele două benzi de frecvențe (anume 154 MHz).

Astfel, 2K Telecom S.R.L. și-a adjudecat 2 blocuri pereche de 2x5 MHz în banda 3410-3600 MHz, contra sumei de 740.100 € reprezentând taxă de licență. Orange România S.A. a obținut 5 blocuri pereche de 2x5 MHz în banda 3410-3600 MHz și 9 blocuri nepereche de 5 MHz în banda 3600-3800 MHz. Pentru spectrul obținut în cadrul licitației, Orange România S.A. a achitat o taxă de licență în cuantum de 3.924.000 €. RCS&RDS, care nu deținea spectru în banda 3,4 – 3,8 GHz, a câștigat în urma licitației 10 blocuri nepereche de 5 MHz în banda 3600-3800 MHz pentru care a achitat suma de 1.880.000 €, reprezentând taxă de licență. Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. și-a adjudecat 10 blocuri nepereche de 5 MHz în banda 3600-3800 MHz, pentru care a achitat o taxă de licență în cuantum de 1.850.001 €. Vodafone România S.A. a câștigat 4 blocuri pereche de 2x5 MHz în banda 3410-3600 MHz, pentru care a achitat suma de 1.730.000 € reprezentând taxă de licență. Valoarea cumulată a taxelor de licență colectate la bugetul de stat se ridică la 10.124.101 €.

În urma procedurii de selecție, în banda de 3,5 GHz au fost alocate la nivel național 11 blocuri pereche cu lărgimea de bandă de 2x5 MHz, 5 blocuri rămânând nealocate, în timp ce în banda de 3,7 GHz au fost alocate la nivel național 29 de blocuri nepereche cu lărgimea de bandă de 5 MHz, 7 blocuri rămânând nealocate.

5.1.2 Alocarea resurselor de spectru necesare pentru tranziția la televiziunea digitală terestră

Începând cu data de 17 iunie 2015 emisia pe cale radio terestră a serviciilor de televiziune în sistem analogic în banda 470 – 790 MHz (UHF) s-a oprit,

în timp ce emisia pe cale radio terestră a serviciilor publice și private de televiziune în sistem analogic, în banda de frecvențe radio 174-230 MHz (VHF), va continua, conform prevederilor adoptate de Guvern, cu caracter temporar, până la data de 31 decembrie 2016.

Pentru tranziția la televiziunea digitală terestră, ANCOM a organizat până la sfârșitul anului 2015 trei licitații pentru acordarea de multiplexuri digitale. În urma primei licitații ce s-a finalizat în anul 2014 au fost alocate trei multiplexuri naționale către Societatea Națională de Radiocomunicații S.A., compania câștigând multiplexul acordat condiționat „free to air” și alte două multiplexuri din banda UHF contra sumei de 1.020.002 €, reprezentând taxă de licență.

Nouă multiplexuri digitale regionale au fost adjudecate în urma celei de-a doua licitații ce s-a finalizat în luna februarie 2015. Companiile câștigătoare au fost: Regal - care și-a adjudecat 1 multiplex regional (Râmnicu Vâlcea) pentru suma de 8.010 euro, Cargo Sped - care a câștigat 1 multiplex regional (Sibiu) pentru care va achita suma de 8.001 euro, 2K Telecom - care și-a adjudecat 5 multiplexuri regionale (4 în București și unul în Ploiești) pentru care va achita suma de 52.000 euro, compania Radio M Plus - care a obținut 1 multiplex regional (Iași), contra unei sume de 10.000 euro și Digital Video Broadcast - care și-a adjudecat 1 multiplex regional (Satu Mare) pentru suma de 8.000 euro.

În urma celei de-a treia licitații desfășurate de ANCOM, ce s-a finalizat în luna mai 2015, au fost alocate alte 5 noi multiplexuri regionale și locale. Companiile câștigătoare au fost: Info Total Press S.A. - care și-a adjudecat 3 multiplexuri (2 regionale în Suceava și Botoșani și unul local în Bacău) pentru suma de 18.200 euro, TV Sat 2002 - care a câștigat 1 multiplex regional în Buzău pentru care va achita suma de 8.000 euro și Grup Est Security S.R.L. - care și-a adjudecat 1 multiplex în Piatra Neamț contra sumei de 41.600 euro.

5.1.3 Modificarea procedurii de autorizare a furnizării serviciilor de programe audiovizuale

În anul 2015, Autoritatea a consultat și a adoptat Decizia nr. 344/2015 care modifică și completează decizia nr. 629/2010 privind procedura de autorizare a furnizării serviciilor de programe audiovizuale. Prin această decizie, Autoritatea a clarificat condițiile de eliberare, modificare și prelungire a licenței de emisie și a

licenței de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru, inclusiv a autorizății tehnice și a autorizății de asignare a frecvențelor. Astfel, în cazul modificării licenței de emisie a unui furnizor ca urmare a modificării datelor de identificare ale acestuia, ANCOM va actualiza automat, în 15 zile, și autorizația tehnică a furnizorului.

De asemenea, termenul de efectuare a verificărilor tehnice în vederea autorizării se va calcula de la data depunerii documentației complete de către titular, iar termenul limită pentru depunerea solicitărilor de prelungire a termenului de valabilitate a licențelor de emisie va fi de 45 de zile calendaristice. Prin această decizie, Autoritatea propune și o nouă abordare legată de modificarea și prelungirea drepturilor de utilizare, menită a fluidiza procesul de eliberare a acestor acte administrative.

5.1.4 Procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio pentru misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în România

În anul 2015 a intrat în vigoare Decizia nr. 512/2015 care stabilește procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio pentru misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în România, precum și condițiile de utilizare temporară a frecvențelor radio pe durata vizitelor unor demnitari străini în România.

Astfel, misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în România care doresc să utilizeze frecvențe radio vor trebui să obțină o licență. În acest scop, vor transmite Ministerului Afacerilor Externe - Direcția Protocol o Notă Verbală și două formulare-tip cu informații specifice despre serviciul de radiocomunicații și tipul de aplicație solicitat. Ministerul Afacerilor Externe - Direcția Protocol va transmite ANCOM, în termen de 10 zile lucrătoare, solicitarea de acordare a licenței de utilizare a frecvențelor radio iar, în maxim 6 săptămâni, ANCOM va emite licența de utilizare a frecvențelor radio și autorizația de asignare a frecvențelor radio.

ANCOM poate respinge o cerere de acordare a licenței transmisă de o misiune diplomatică în cazul în care solicitantul nu a depus toate documentele, nu există

frecvențe radio disponibile în condițiile solicitate, nu sunt îndeplinite condițiile tehnice sau legale din domeniul comunicațiilor electronice sau în cazul în care nu se justifică, în mod obiectiv, alocarea resursei de spectru solicitate din considerente ce țin de utilizarea rațională și eficientă a spectrului radio.

Decizia stabilește și procedura de aprobare a utilizării temporare a frecvențelor radio cu ocazia vizitelor unor demnitari străini în România.

5.1.5 Modificarea tarifului de utilizare a spectrului radio

Cuantumul tarifului anual de utilizare a spectrului radio pentru unele stații și rețele de radiocomunicații a fost modificat în anul 2015 prin decizia nr. 687/2015. Cea mai importantă modificare vizează tariful de utilizare a spectrului pentru utilizarea benzii de frecvențe 3,4 – 3,8 GHz, aceasta fiind necesară în contextul în care ANCOM a organizat o procedură de selecție în cursul acestui an pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de 3,5 GHz și 3,7 GHz. Autoritatea a stabilit ca tariful anual pentru blocurile de frecvențe pereche de 2x5 MHz alocate la nivel național în banda de 3,5 GHz să fie echivalentul în lei a 72.000 euro/bloc, iar tariful anual pentru blocurile de frecvențe nepereche de 5 MHz alocate la nivel național în banda de 3,7 GHz să fie echivalentul în lei a 36.000 euro/bloc, începând cu anul 2016.

O altă modificare adusă prin această decizie o constituie reducerea tarifului pentru anumite stații de comunicații prin satelit amplasate pe sol sau la bordul navelor și aeronavelor, aceasta fiind una dintre direcțiile de acțiune ale Autorității care și-a propus stimularea dezvoltării aplicațiilor de radiocomunicații prin satelit.

5.1.6 Consultare asupra frecvențelor radio ori a benzilor de frecvențe radio exceptate de la regimul de licențiere

Autoritatea a realizat o consultare publică în anul 2015 pe marginea unui proiect de decizie prin care sunt identificate mai multe benzi de frecvențe radio ce pot fi utilizate "liber" (pentru a căror utilizare nu este necesară obținerea unei licențe) – în cazul anumitor categorii de echipamente radio. Acest proiect de decizie va înlocui decizia președintelui ANCOM nr. 1722/2011 pe acest subiect, în vigoare la acest moment, și va implementa deciziile Comisiei Europene nr. 2013/752/UE (ce modifică decizia CE nr. 2006/771/CE) și 2014/702/UE (ce modifică decizia CE nr. 2007/131/CE).

Exemple de astfel de echipamente radio sunt: stațiile de emisie-recepție folosite în autovehicule și care emit în „banda civică” (26,960-27,410 MHz), dispozitivele radio pentru localizare, urmărire și achiziție de date, alarmele și diversele telecomenzi pe suport radio, dispozitivele radio pentru deschiderea ușilor sau pentru controlul mișcării modelelor, dispozitivele de identificare prin radiofrecvență, implanturile medicale active, telefoanele fără cordon în tehnologie DECT, sistemele radar cu rază mică de acțiune pentru automobile sau diversele echipamente radio utilizând tehnologie de bandă ultralargă pentru scopuri specifice.

Aceste echipamente pot fi folosite în benzile „libere”, dar utilizarea lor se face cu respectarea normelor tehnice în vigoare pentru a elimina riscul de producere a interferențelor prejudiciabile asupra altor stații și rețele de radiocomunicații care utilizează spectrul radio în condițiile legii. De asemenea, utilizarea acestor echipamente nu beneficiază de protecție radio, indiferent dacă interferențele sunt produse de utilizatori similari sau de alte stații ori rețele de radiocomunicații care funcționează în conformitate cu reglementările în vigoare.

5.1.7 Consultare publică privind utilizarea viitoare a benzilor de frecvențe 410 MHz și 450 MHz

ANCOM a lansat în anul 2015 o consultare publică cu privire la utilizarea viitoare în România a benzilor de frecvențe 411-415 MHz/421-425 MHz (banda 410 MHz) și 453-457,5 MHz/463-467,5 MHz (banda 450 MHz), pentru a afla opinia furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, potențialilor utilizatori și a altor părți interesate cu privire la variantele optime de utilizare a acestor frecvențe, incluzând aspecte precum tipul rețelelor, serviciilor și al aplicațiilor radio care vor fi utilizate în aceste benzi, sau tipul de procedură aplicabil pentru acordarea drepturilor de utilizare în aceste benzi.

Anterior, drepturile de utilizare a frecvențelor radio în aceste benzi au aparținut Telemobil, care a deținut licență pentru banda de 450 MHz până la data de 24 martie 2013, respectiv Telekom Romania Communications (fosta Romtelecom), care a deținut licență pentru banda de 410 MHz până la data de 31 decembrie 2014.

În contextul creat de disponibilizarea frecvențelor radio în banda de 410 MHz la începutul anului 2015, ANCOM și-a propus să reanalizeze, în mod corelat, opțiunile de utilizare a frecvențelor din cele două benzi, în scopul identificării celor mai adecvate tipuri de aplicații radio, care să asigure exploatarea optimă a resurselor de spectru disponibile, luând în considerare atât cerințele actuale ale pieței de comunicații electronice, cât și necesitățile viitoare de spectru radio pentru aplicațiile armonizate la nivel european în cele două benzi de frecvențe.

Opiniile exprimate cu ocazia consultării vor servi la fundamentarea propunerii ANCOM privind destinația utilizării benzilor de frecvențe 410 MHz și 450 MHz, iar ulterior, după actualizarea TNABF, Autoritatea va acorda drepturile de utilizare în aceste benzi în conformitate cu prevederile legii.

În conformitate cu prevederile TNABF în vigoare, benzile de 410 MHz și 450 MHz pot fi utilizate pentru rețele publice celulare de bandă largă. De asemenea, potrivit reglementărilor europene în vigoare, ANCOM poate propune desemnarea benzilor de 410 MHz și 450 MHz pentru sisteme de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și de acces public (PAMR) de bandă îngustă și de bandă largă sau pentru aplicații radio digitale de bandă largă pentru protecție publică și intervenție în caz de dezastre (PPDR).

5.1.8 Noi reglementări referitoare la portare, resursele de numerotație și la resursele tehnice

Cu scopul de a actualiza cadrul de reglementare pentru a răspunde evoluțiilor din piață, Autoritatea a realizat în anul 2015 o serie de intervenții asupra unor decizii emise anterior care reglementează domeniul numerotației, resurselor tehnice și al portabilității. Principalele modificări vizează facilitarea procesului de portare, respectiv crearea cadrului pentru apariția și dezvoltarea unor noi furnizori de servicii de comunicații electronice.

Pentru că în perioadele în care furnizorii de telefonie lansează oferte atractive se înregistrează creșteri semnificative ale numărului de portări, ANCOM a decis creșterea capacității minime de procesare zilnică a cererilor de portare de către fiecare furnizor donor (FD), atât pentru numerele de telefonie fixă (de la 200 la 300 în cazul numerelor de telefonie din București și județul Ilfov și de la 100 la 150 pentru restul județelor), cât și pentru numerele de telefonie mobilă (de la 1.200 la 2.000). De asemenea, ANCOM a prevăzut un nou mecanism prin care această capacitate de procesare să fie chiar suplimentată în eventualitatea în care noile praguri minime nu sunt suficiente.

În plus, ANCOM a creat cadrul de reglementare pentru ca furnizorii beneficiari ai unui transfer de numerotație de la un titular de licență să poată implementa și portabilitatea numerelor. Până în prezent doar titularul de licență implementa funcționalitățile de portabilitate pentru furnizorul căruia îi transfera numere. Varianta curentă nu este eliminată, dar furnizorii beneficiari (FB) vor avea posibilitatea să implementeze portabilitatea numerelor, variantă care le-ar permite să acționeze pe piață într-un grad mai ridicat de independență față de titularul de licență.

Un alt element de noutate constă în atenuarea interdicției transferului subsecvent, prin recunoașterea libertății încheierii unei convenții între titularul LURN și FB, prin care acesta din urmă dobândește prerogativa de a transfera resursele de numerotație obținute de la titularul LURN. Convenția trebuie să fie expresă, neputând fi tacită sau înțeleasă din alte circumstanțe de fapt, în absența acesteia înțelegându-se că FB nu are dreptul de a transfera altor FB resursele de numerotație obținute de la un titular LURN. Prin acest nou cadru, ANCOM a urmărit oferirea unui spectru cât mai larg de opțiuni de acces la resurse de numerotație pentru furnizorii de servicii de comunicații electronice și încurajarea apariției unor noi, care pot acoperi segmente de piață insuficient servite în prezent. Astfel, se facilitează intrarea pe piață,

de exemplu, a unor operatori mobili virtuali simplificați (MVNO simplificați) ori agregatori (MVNE).

Decizia 651/2015 intervine asupra prevederilor cuprinse în șase acte normative emise anterior de Autoritate: Decizia nr. 321/2008 privind alocarea și utilizarea unor numere scurte pentru servicii de interes public la nivel național sau pentru servicii de interes general, Decizia nr. 376/2013 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație, Decizia nr. 379/2013 privind alocarea și utilizarea numerelor naționale scurte pentru servicii de interes public la nivel național sau pentru servicii de interes general, Decizia nr. 380/2013 privind alocarea și utilizarea unor resurse tehnice, Decizia nr. 144/EN/2006 privind implementarea portabilității numerelor și Decizia nr. 3.444/2007 privind adoptarea condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor.

5.2 Gestionarea spectrului radio

Spectrul radio este o resursă naturală limitată a statului român necesară pentru furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice, administrarea eficientă a acestei resurse fiind de importanță strategică la nivel național, în scopul satisfacerii interesului public, social și de apărare a țării.

5.2.1 Radiocomunicații în serviciul mobil terestru

În domeniul radiocomunicațiilor din serviciul mobil terestru, ANCOM gestionează benzile de frecvențe atribuite prin TNABF serviciului mobil terestru cu statut de utilizare neguvernamentală. Autoritatea urmărește, în principal, să asigure compatibilitatea radioelectrică între rețelele de radiocomunicații care utilizează frecvențe radio atribuite acestui serviciu, utilizarea rațională și eficientă a spectrului de frecvențe radio atribuit serviciului mobil terestru și prevenirea interferențelor prejudiciabile în rețelele de radiocomunicații mobile terestre autorizate.

5.2.1.1 Radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și radiocomunicații mobile de acces public (PAMR)

În sectorul radiocomunicațiilor mobile profesionale de uz privat dedicate comunicațiilor pentru desfășurarea activităților proprii ale organizațiilor, Autoritatea a acordat în cursul anului 2015:

- 274 de noi licențe de utilizare a frecvențelor radio pentru rețele de radiocomunicații de uz privat – tip radiocomunicații mobile profesionale (PMR);

- 318 autorizații de asignare a frecvențelor, anexe la licențele pentru rețele de radiocomunicații de uz privat - tip radiocomunicații mobile profesionale (PMR);
- 782 de asignări de frecvențe pentru stațiile din componența rețelelor PMR autorizate.

Utilizatorii specifici ai rețelor de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) de uz privat sunt atât micii întreprinzători, cât și marile companii ale căror activități în diverse domenii ale economiei naționale necesită comunicații radio proprii: industrie, producție, transport și distribuție de utilități publice la nivel național, transporturi, construcții și lucrări publice, agricultură, administrarea rețelor hidrografice, pază și protecție a vieții și proprietății private, protecție publică, sănătate publică, servicii de gospodărire comunală etc.

Pentru furnizarea de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public, ANCOM a acordat în anul 2015:

- 141 de noi licențe de utilizare a frecvențelor radio pentru rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR);
- 142 de autorizații de asignare a frecvențelor, anexe la licențele pentru rețele de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR);
- 228 de asignări de frecvențe pentru stațiile din componența rețelelor PAMR autorizate.

Titularii licențelor de utilizare a frecvențelor radio pentru furnizarea de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) sunt operatori publici

care furnizează servicii de comunicații mobile unor categorii profesionale de utilizatori sau grupuri dedicate de utilizatori.

În cursul anului 2015, au mai fost de asemenea acordate:

- 229 de licențe de utilizare a frecvențelor radio cu caracter ocazional pentru furnizarea de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) și de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR);
- 238 de autorizații de asignare a frecvențelor radio, anexe la licențele de utilizare a frecvențelor cu caracter ocazional pentru furnizarea de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) și de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR).
- 316 asignări de frecvențe pentru stațiile din componența rețelelor PMR și PAMR autorizate cu caracter ocazional.

De asemenea, Autoritatea a răspuns solicitărilor de asignări de frecvențe transmise prin Ministerul Afacerilor Externe din partea unor misiuni diplomatice străine acreditate la București cu ocazia vizitelor oficiale la nivel înalt în România, efectuând în acest scop 81 de asignări de frecvențe cu caracter temporar în serviciul mobil terestru în decursul anului 2015.

În activitatea curentă de management a resursei de spectru radio, ANCOM a gestionat permanent licențele de utilizare a frecvențelor radio și autorizațiile de asignare a frecvențelor:

Tabel 5.1 Numărul de licențe de utilizare a frecvențelor radio și autorizații de asignare modificate de ANCOM în 2015

Entitatea responsabilă	Licențe de utilizare a frecvențelor radio pentru furnizarea de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) modificate în 2015	Autorizații de asignare a frecvențelor radio, anexe la licențele de utilizare a frecvențelor pentru furnizarea de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) modificate în 2015	Licențe de utilizare a frecvențelor radio pentru furnizarea de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR), cu valabilitate prelungită în 2015	Autorizații de asignare a frecvențelor radio, anexe la licențele de utilizare a frecvențelor pentru furnizarea de rețele de radiocomunicații mobile profesionale (PMR) și de rețele și servicii de radiocomunicații mobile de acces public (PAMR) cu valabilitate prelungită în 2015
Direcția Executivă Administrare Spectru Radio și Numerotație	38	112	32	89
Direcția Regională București	127	138	-	-
Direcția Regională Cluj	32	61	65	111
Direcția Regională Iași	10	37	82	82
Direcția Regională Timiș	19	21	32	34

5.2.1.2 Coordonarea internațională a utilizării frecvențelor radio în serviciul mobil terestru

În activitatea de coordonare internațională a utilizării frecvențelor radio atribuite serviciului mobil terestru, cu administrațiile de comunicații ale țărilor vecine cu care România are încheiate acorduri de coordonare a frecvențelor (Ungaria și Ucraina), Autoritatea a urmărit, în principal: respectarea prevederilor acordurilor și protocoalelor internaționale privind coordonarea frecvențelor radio în zonele de frontieră la care România este parte; coordonarea prealabilă internă cu instituțiile guvernamentale a utilizării frecvențelor din benzile cu utilizare guvernamentală sau în partaj guvernamentală/negvernamentală; protejarea intereselor României în ceea ce privește utilizarea în zonele de frontieră a spectrului radio atribuit serviciului mobil terestru și prevenirea apariției interferențelor prejudiciabile reciproce în rețelele de radiocomunicații mobile în zonele de frontieră.

Astfel, pe parcursul anului 2015, activitatea ANCOM de coordonare internațională a utilizării frecvențelor în serviciul mobil terestru s-a concretizat în 222 de coordonări internaționale de asignări de frecvențe în zonele de frontieră, cu administrațiile de comunicații din țările vecine (Ungaria și Ucraina), pentru benzile de frecvențe atribuite serviciului mobil terestru.

O activitate importantă desfășurată de ANCOM în anul 2015 pe linia coordonării internaționale a utilizării frecvențelor radio a constituit-o pregătirea încheierii și participarea la încheierea unui acord tehnic bilateral cu administrația de comunicații a Ucrainei privind coordonarea utilizării frecvențelor în zonele de frontieră în banda de frecvențe 694-790 MHz.

Astfel, specialiști ai ANCOM au participat la elaborarea și negocierea textului final al **“Aranjamentului tehnic privind coordonarea utilizării frecvențelor în banda 694-790 MHz pentru sisteme terestre în zonele de frontieră între România și Ucraina”**, încheiat în cadrul întâlnirii bilaterale la nivel de experți între ANCOM și autoritatea de management al spectrului din Ucraina (Centrul de Stat Ucrainean pentru Frecvențe Radio), care a avut loc la București, în perioada 21-22 octombrie 2015.

Prin încheierea aranjamentului tehnic se asigură condițiile tehnice și de reglementare pentru utilizarea benzii 694-790 MHz de către serviciul mobil, cu excepția serviciului mobil aeronautic, în

România, în ceea ce privește compatibilitatea între serviciul mobil de pe teritoriul României și serviciul de radionavigație aeronautică de pe teritoriul Ucrainei, în aplicarea pct. 9.21 din Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT, în conformitate cu Rezoluția 232 (WRC-12).

Încheierea aranjamentului tehnic a reprezentat un obiectiv important pentru pregătirea soluționării punctului 1.2 al agendei Conferinței Mondiale de Radiocomunicații 2015 (WRC-15) – **„examinarea rezultatelor studiilor UIT-R, în conformitate cu Rezoluția 232 (WRC-12), privind utilizarea benzii de frecvențe 694-790 MHz de către serviciul mobil, cu excepția serviciului mobil aeronautic, în Regiunea 1 și luarea măsurilor corespunzătoare”**.

În cursul anului 2015, specialiștii ANCOM au participat, de asemenea, la reuniunile Grupului tehnic de lucru al Acordului HCM (TWG-HCM) și ale Subgrupului de lucru pentru serviciul mobil terestru (SWG-MS) al TWG-HCM. Având în vedere obligațiile ce revin administrației de comunicații a României în calitate de administrație semnatară a Acordului HCM, precum și atribuțiile Autorității de punere în aplicare a acordurilor internaționale în domeniul comunicațiilor electronice, la care România este parte, Autoritatea a participat activ la lucrările grupului de lucru mandatat cu revizuirea Acordului, susținând poziția României în materie de coordonare a utilizării frecvențelor în zona de frontieră în serviciul mobil terestru.

5.2.2 Radiocomunicații în serviciul fix

În activitatea curentă în domeniul radiocomunicațiilor din serviciul fix, Autoritatea gestionează benzile de frecvențe atribuite prin TNABF serviciului fix, cu statut de utilizare negvernamentală, exclusivă sau în partaj. Obiectivele principale ale activității de gestionare a spectrului radio în serviciul fix vizează utilizarea rațională și eficientă a spectrului de frecvențe radio și asigurarea compatibilității radioelectrice între rețelele de radiocomunicații din acest serviciu.

În cursul anului 2015, Autoritatea a pus în practică măsurile prevăzute de **Strategia și planul de acțiune privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025 (strategia de utilizare a benzii 3400-3800 MHz)**, adoptate prin decizia președintelui

ANCOM nr. 390/2015, detalii despre acest document regăsindu-se în secțiunea 5.1.1 a acestui raport anual.

Astfel, după încheierea procedurii de selecție desfășurate în baza strategiei de utilizare a benzii 3400-3800 MHz, în luna decembrie 2015, după achitarea taxelor de licență de către câștigătorii procedurii de selecție, au fost emise trei licențe de utilizare a frecvențelor radio în banda 3410-3600 MHz și trei licențe de utilizare a frecvențelor radio în banda 3600-3800 MHz. Prin aceste licențe au fost acordate alocările de subbenzi de frecvențe radio adjuocate de fiecare câștigător în fiecare dintre cele două benzi de frecvențe supuse procedurii de selecție.

Pentru a asigura o succesiune logică a soluțiilor incluse în strategia de utilizare a benzii 3400-3800 MHz, ANCOM a adoptat Decizia nr. 687/2015 pentru modificarea Deciziei nr. 551/2012 privind stabilirea tarifului de utilizare a spectrului. Cu această ocazie, au fost efectuate ajustări, care să reflecte abordarea stabilită în strategia amintită mai sus, asupra tarifului de utilizare a spectrului pentru rețelele publice de comunicații electronice operând în banda de frecvențe 3400-3800 MHz, detalii în acest sens regăsindu-se în secțiunea 5.1.5 a acestui raport anual.

Pe parcursul anului 2015 Autoritatea a acordat:

- 4 licențe de utilizare a frecvențelor radio, pentru linii de radiorelee, cu caracter permanent;
- 6 autorizații de asignare a frecvențelor pentru 6 linii de radiorelee destinate asigurării liniilor de modulație pentru emițătoare de radiodifuziune sonoră;
- 2.454 de autorizații de asignare a frecvențelor pentru 2.454 de linii de radiorelee destinate transmisiilor de voce/date, ce fac parte din rețelele naționale de infrastructură de transport pe suport radio (aceste rețele de infrastructură asigură transportul traficului generat în rețelele publice de comunicații mobile în diverse tehnologii, precum și în rețelele publice de tip punct-multipunct pentru transmisii de date, cu acces pe suport radio de tip fix (FWA), de tip nomadic (NWA), de bandă largă (BWA), după caz);
- 4 licențe de utilizare a frecvențelor radio și 4 autorizații de asignare a frecvențelor pentru transmisii radio cu caracter temporar experimental;
- 1 licență de utilizare a frecvențelor radio și

1 autorizație de asignare a frecvențelor pentru transmisii radio cu caracter temporar ocazional.

În cadrul activității de gestionare a benzilor de frecvențe radio atribuite serviciului fix, Autoritatea a efectuat asignări de frecvențe, în cursul anului 2015, după cum urmează:

- 9 acorduri prelabile, conținând asignări de frecvențe pentru 88 de linii de radiorelee grupate în rețele complexe destinate transmisiilor de voce/date;
- 4 acorduri prelabile, conținând asignări de frecvențe pentru linii de modulație aferente unor emițătoare de radiodifuziune sonoră.

5.2.3 Radiodifuziune sonoră și televiziune

În domeniul audiovizualului anul 2015 constituie unul de referință pentru Autoritate, fiind anul încetării emisiei terestre de televiziune analogică.

Pe lângă organizarea licitațiilor de televiziune digitală terestră (cap.5.1.2), activitatea din domeniu a fost concentrată asupra problemei gestionării spectrului radio pentru radiodifuziune sonoră și pentru retransmisia programelor audiovizuale prin intermediul sistemelor MMDS (Multipoint Multichannel Distribution System). Având în vedere dezvoltarea comunicațiilor pe fibră optică, și în anul 2015 s-au înregistrat o serie de renunțări la utilizarea sistemului MMDS în zonele unde fibra optică a constituit o alternativă. Astfel, din totalul inițial de 28 de licențe de utilizare a frecvențelor pentru MMDS valabile la începutul anului, în anul 2015 s-au acordat 7 licențe noi și s-au anulat la cerere 10 licențe.

Autoritatea a gestionat în decursul anului 2015:

Televiziune analogică:

- 56 de licențe de emisie modificate
- 168 de licențe de emisie anulate

Radiodifuziune sonoră:

- analiza tehnică privind asignarea a 54 de frecvențe de radiodifuziune și transmiterea listei către CNA în vederea organizării concursului
- 599 de licențe de emisie au fost emise sau modificate
 - 62 de licențe de emisie noi
 - 537 de licențe de emisie modificate (inclusiv prelungiri)
- 65 de licențe de emisie anulate

Tabel 5.2 Numărul de autorizații tehnice noi/modificate și numărul de stații de televiziune pentru care s-au efectuat măsurători tehnice

	Autorizații tehnice noi	Autorizații tehnice modificate	Total autorizații tehnice*	Număr stații pentru care au fost necesare măsurători tehnice
Direcția Regională București	-	18	290	-
Direcția Regională Cluj	14	40	264	5
Direcția Regională Iași	4	10	224	3
Direcția Regională Timiș	-	7	170	-

*Începând cu data de 17.06.2015, toate autorizațiile tehnice ale stațiilor de televiziune au fost anulate ca urmare a tranziției la televiziunea terestră digitală.

Tabel 5.3 Numărul de autorizații tehnice noi/modificate și numărul de stații de radiodifuziune sonoră pentru care s-au efectuat măsurători tehnice

	Autorizații tehnice noi	Autorizații tehnice modificate	Total autorizații tehnice	Număr stații pentru care au fost necesare măsurători tehnice
Direcția Regională București	20	267	278	43
Direcția Regională Cluj	24	141	266	56
Direcția Regională Iași	17	189	183	42
Direcția Regională Timiș	10	140	165	30

În ceea ce privește coordonarea internațională pentru utilizarea frecvențelor, pe parcursul anului 2015 au fost analizate și soluționate 393 de solicitări de coordonare din partea țărilor vecine, atât prin intermediul BRIFIC (ITU - BR International Frequency Information Circular (Terrestrial Services)), cât și prin corespondență directă:

- BRIFIC (AUT, BUL, CZE, HNG, MDA, RUS, SVK, SVN, TUR, UKR) – 253 de stații (151 radiodifuziune sonoră, 102 televiziune digitală terestră DVB-T)
- corespondență directă (HNG, POL, SVK, UKR) – 150 de stații (33 radiodifuziune sonoră, 23 televiziune digitală terestră DTT, 84 radiodifuziune digitală terestră T-DAB)

5.2.4 Radiocomunicații specializate

5.2.4.1 Radiocomunicații în serviciile fix și mobil prin satelit

I. Radiocomunicații în serviciul fix prin satelit (FSS)

Un segment important al acestui serviciu de radiocomunicații, cu impact mare asupra consumatorului de rând, este reprezentat de transportul către satelit al unor programe de radiodifuziune sonoră și/sau televiziune, în vederea distribuirii acestora către rețele CATV sau în vederea difuzării directe către marele public. Până la sfârșitul anului 2015, ANCOM gestiona 22 de licențe de utilizare a frecvențelor pentru stații de comunicații prin satelit destinate transportului către satelit al programelor de radio și televiziune, prin intermediul cărora erau ridicate la satelit, de pe teritoriul României, 130 de astfel de programe.

Cei 2 operatori ai platformelor de recepție directă individuală DTH (direct-to-home), ce oferă servicii de televiziune prin satelit pe piața românească și ale căror stații up-link pentru care dețin licențe de utilizare a frecvențelor radio sunt instalate pe teritoriul României, sunt: RCS&RDS (Digi TV) și Romtelecom (Dolce TV).

Pentru stațiile transportabile de comunicații prin satelit DSNG (Digital Satellite News Gathering), destinate transmisiilor ocazionale, temporare, prin satelit către studiouri a reportajelor, știrilor, evenimentelor cultural/sportive și a altor producții audiovizuale realizate în afara studiourilor, ANCOM gestiona, la sfârșitul anului 2015, 52 de autorizații de asignare a frecvențelor pentru cei 16 operatori deținători de licențe de utilizare a frecvențelor pentru aplicații tip SNG. De asemenea, pe parcursul anului 2015, ANCOM a emis 4 licențe temporare de utilizare a frecvențelor pentru 5 stații transportabile de comunicații prin satelit (DSNG) deținute de operatori străini care au fost utilizate pentru transmisiile ocazionale, temporare, prin satelit, către studiouri din afara țării noastre, a reportajelor, știrilor, evenimentelor cultural-sportive și a altor producții audiovizuale desfășurate pe teritoriul României.

Un alt segment important în cadrul acestui serviciu de radiocomunicații îl reprezintă rețelele de comunicații prin satelit – publice sau private – prin care se transmit date, voce, internet. La sfârșitul anului 2015, erau gestionate de ANCOM 17 licențe de utilizare a frecvențelor în serviciul fix prin satelit (dintre care 3 pentru rețele de comunicații prin satelit și restul pentru terminale VSAT individuale), 107 autorizații de asignare

a frecvențelor radio pentru stațiile coordonatoare de rețea (HUB) și terminalele VSAT (Very Small Aperture Terminal), care fac parte din arhitectura acestor rețele și 2 licențe de utilizare a frecvențelor pentru terminale ESV (Earth Stations on Vessels).

La nivel mondial, în ultimii ani, au fost lansate noi rețele de comunicații prin satelit ce lucrează în benzile de frecvență Ka (17.0-30.0 GHz). La sfârșitul anului 2015 furnizarea de servicii de comunicații prin satelit, destinate transmisiilor de date în benzile Ka, pe teritoriul României, era asigurată de cei doi operatori Inmarsat Global Limited (rețeaua Inmarsat) și Skylogic SPA (rețeaua Eutelsat) – deținători de licențe de utilizare a frecvențelor în acest scop. În anii ce urmează ne așteptăm și la solicitări pentru autorizarea de stații ESOMP (Earth Stations on Mobile Platforms) care operează în benzile Ka. Acestea sunt terminale cu antene mici direcționale utilizate pentru comunicații de bandă largă, și care pot fi montate pe aeronave, nave ori vehicule terestre ori pe platforme transportabile, utilizate atât în mișcare cât și, temporar, în locații fixe. Aceste terminale montate pe nave sau aeronave pot fi operate atât în spațiul aerian național sau apele teritoriale, cât și în spațiul aerian internațional sau apele internaționale.

II. Radiocomunicații în serviciul mobil prin satelit (MSS)

Furnizarea către public de servicii de comunicații mobile personale prin satelit (S-PCS) pe teritoriul României, se face de către: Iridium Satellite LLC (prin intermediul sistemului IRIDIUM), Global Communications Services Romania (prin intermediul sistemului THURAYA), Rokura (prin intermediul sistemului ORBCOMM) și INMARSAT Global Limited (prin intermediul sistemului INMARSAT).

Pe parcursul anului 2015, ANCOM a gestionat 9 licențe de utilizare a frecvențelor pentru utilizatori ce dețineau 14 terminale mobile funcționând în diferite standarde INMARSAT.

Prin însăși natura lor, comunicațiile prin satelit depășesc granițele naționale, și, în consecință, se pretează la o reglementare pe plan internațional sau regional care se adaugă reglementărilor naționale. În scopul de a înlesni dezvoltarea unei piețe interne competitive pentru serviciile mobile prin satelit (MSS) în întreaga Comunitate Europeană și de a asigura treptat acoperirea în toate statele membre, Comisia Europeană

a instituit o procedură comunitară pentru selectarea în comun a operatorilor de sisteme mobile de comunicații prin satelit care folosesc banda de frecvențe 2GHz, care cuprinde frecvențe radio de la 1980 la 2100 MHz pentru comunicațiile Pământ-spațiu și de la 2170 la 2200 MHz pentru comunicațiile spațiu-Pământ. Cei doi operatori câștigători la nivel European au fost Inmarsat Ventures Limited și Solaris Mobile Limited. În anul 2014, ANCOM a dat prima licență de furnizare către public de servicii de comunicații mobile personale (componenta satelitară) operatorului Inmarsat Ventures Limited, iar în anul 2015 a fost solicitată și emisă și cea de-a doua licență de furnizare către public de servicii de comunicații mobile personale (componenta satelitară) operatorului Echostar Mobile Limited.

5.2.4.2 Radiocomunicații în serviciile mobil maritim și mobil maritim prin satelit, inclusiv pe căile de navigație interioară și radionavigație maritimă

ANCOM realizează în permanență gestiunea portofoliului radio, adică a tuturor licențelor și autorizațiilor existente, nu numai a celor noi, activitate care presupune diferite acțiuni cum ar fi adăugări/scoateri/modificări de nume, modificări de parametri de emisie (lărgimi de bandă/schimbări de sateliți/modificări de frecvențe), cesiuni, modificări licențe/autorizații, prelungire valabilitate etc. Pe parcursul anului 2015 ANCOM a gestionat cu eficiență serviciile de radiocomunicații navale care acoperă radiocomunicațiile mobil maritim și mobil maritim prin satelit, inclusiv pe căile de navigație interioară și radionavigație maritimă.

Serviciile mobil maritim și mobil maritim prin satelit, inclusiv pe căile de navigație interioară și radionavigație maritimă, își bazează activitatea pe un complex de tipuri de stații radio: stații de coastă (de stat și de companie), stații amplasate pe țărm, stații GMDSS pentru zona A1 aparținând României din Marea Neagră, așa cum este definită de Convenția SOLAS 1974, cu amendamentele ulterioare, stații de pilotaj, stații de navă, stații de radiolocație, stații de radionavigație.

Activitatea depusă a asigurat menținerea la un nivel de maximă eficiență a radiocomunicațiilor ce susțin atât siguranța și securitatea navelor și porturilor, cât și operațiunile de căutare și salvare pe mare.

ANCOM a acționat intens în domeniul dezvoltării complexe a unor noi sisteme de comunicații maritime și, cu

ocazia WRC-15, a participat la acțiuni legate de dezvoltarea și implementarea de:

- comunicații digitale în VHF, respectiv introducerea noului concept VDES – VHF Data Exchange System, bazat atât pe componentă terestră, cât și satelitară;
- comunicații digitale în benzile maritime de MF/HF;
- balize radio de semnalizare a plaselor de pescuit maritim (Fish Net Buoys);
- echipamente Man-Over-Board (MOB) și dezvoltări viitoare și experimentale;
- comunicații digitale bazate pe tehnologia CTCSS/DCS (Sistem de recepție selectivă bazat pe codare cu semnal audio continuu/recepție selectivă codată digital) la bordul navelor maritime.

ANCOM a fost deosebit de implicată în desfășurarea și adoptarea unor decizii importante în timpul WRC-15 deținând poziția de vicepreședinte al Comitetului 6, comitetul care s-a ocupat cu agenda WRC-19, prefigurarea agendei preliminare a WRC-23, precum și cu întreținerea formală a Regulamentului Radiocomunicațiilor al UIT. Totodată, ANCOM este implicată în desfășurarea ciclului de studii la nivel UIT fiind aleasă în poziția de vicepreședinte la Grupului de Studii 5 (SG 5), grup care acoperă toate serviciile de radiocomunicații terestre și specializate prin satelit.

ANCOM a avut în permanență în vedere menținerea unei poziții care să asigure un acces echilibrat pentru furnizorii de echipamente radio maritime. Totodată s-a acordat o mare atenție respectării prevederilor Directivei R&TTE a Comisiei Europene în ceea ce privește echipamentele de radiocomunicații maritime. S-au propus măsurile necesare astfel încât navele să dispună de echipamentul radio adecvat și să fie urmate procedurile corespunzătoare în vederea transmiterii și recepționării cu maximă eficiență a comunicațiilor de primejdie, securitate și urgență, precum și a celor aferente operațiunilor de căutare și salvare.

Printre marii armatori și utilizatori ai spectrului de frecvențe radio aflați în portofoliul ANCOM se numără Autoritatea Navală Română împreună cu Centrul de Căutare și Salvare pe Mare (MRCC) și Centrul de Dirijare și Informare Trafic (VTMIS), Compania Națională de Radiocomunicații Navale RADIONAV, Administrația Fluvială a Dunării de Jos (AFDJ), Compania de Navigație Fluvială NAVROM, Midia Marine Terminal, precum și un mare număr de armatori particulari.

Totodată, ANCOM a avut în atenție și stațiile de navă pentru construcții noi, mai precis pentru acele nave construite în șantierele navale din România și care își desfășoară probele „de casă” și „de mare” în condiții reale și de aceea, este nevoie de autorizarea acestora pe perioada probelor. Valabilitatea acestor autorizații experimentale este limitată suplimentar la perioada de arborare a pavilionului românesc, ținând cont de faptul că toate navele autorizate experimental au fost realizate pentru export.

În anul 2015 ANCOM a analizat și eliberat un număr de 51 de licențe experimentale și 57 de autorizații de asignare a frecvențelor pentru stație de navă în probe.

Tot în anul 2015 ANCOM a analizat și eliberat pentru serviciile mobil maritim și mobil maritim prin satelit, radiotelefonice pe căile de navigație interioară și radionavigație maritimă 68 de licențe de utilizare a frecvențelor și 173 de autorizații de asignare a frecvențelor, iar pentru radionavigație maritimă 5 licențe de utilizare a frecvențelor și 24 de autorizații de asignare a frecvențelor.

5.2.4.3 Radiocomunicații în serviciile mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit, inclusiv radionavigație aeronautică

Și în anul 2015 ANCOM a gestionat serviciile de radiocomunicații mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit, inclusiv radionavigație aeronautică, asigurându-se că sunt respectate cerințele stabilite atât de Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT, cât și cele prevăzute de Anexa 10 la Convenția aviației civile ICAO (International Civil Aviation Organization).

Scopul activității ANCOM în acest domeniu a fost eficientizarea utilizării spectrului radio alocat serviciului de radiocomunicații mobil aeronautic prin continuarea introducerii treptate a comunicațiilor digitale, dar și a altor măsuri care să conducă la reducerea congestiei comunicațiilor în benzile de frecvențe aeronautice.

ANCOM a desfășurat activități de gestionare a spectrului de frecvențe radio alocat principalilor participanți la acest serviciu de radiocomunicații important pentru siguranța și securitatea aeronavelor, a pasagerilor și a mărfurilor/bagajelor, în timpul procedurilor de pregătire/decolare (pornire motoare, împingere, taxi), zbor efectiv, aterizare și parcare la locul final. Totodată, Autoritatea a pregătit alături de Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) introducerea la nivel național a conceptului european de coordonator național al spectrului de frecvențe radio aeronautice.

O altă componentă a activității a fost reprezentată de radionavigația aeronică ce include sistemele VOR (echipamente în VHF de radionavigație și stabilire a cursului de zbor), ILS-GL și ILS-LOC/LLZ (echipamente de dirijare instrumentală a aterizării), MB/NDB (balize radio de localizare) și DME (echipamente de măsurare electronică a distanței). Toate aceste echipamente se regăsesc sub o formă sau alta atât la bordul aeronavei, cât și la sol.

ANCOM este implicată activ în gestiunea corectă a spectrului alocat acestor echipamente specializate, împreună cu specialiștii AACR, având permanent în vedere că orice eroare generată de o interferență radio poate periclita vieți omenești.

În cursul anului 2015 ANCOM a colaborat strâns cu administrațiile de comunicații membre CEPT, dar și cu alte organizații regionale, contribuind substanțial în timpul WRC-15 la identificarea unei benzi de frecvență care să fie utilizată în cazul noului concept de „Global Flight Tracking for civil aviation” (GFT). ANCOM este de asemenea implicată și în procesul de elaborare și implementare a GADSS (Global Aeronautical Distress and Safety System) atât prin poziția de vicepreședinte al Comitetului 6 al WRC-15, cât și prin aceea de participant în cadrul grupului de management al frecvențelor aeronautice al ICAO.

Printre cei mai importanți utilizatori ai spectrului de frecvențe radio aeronautice aflați în portofoliul ANCOM se numără Compania TAROM, Aeroportul Internațional Henri Coandă Otopeni, Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian, Aeroclubul României, Regional Airport Services, Globe Ground, Menzies etc., precum și un mare număr de operatori aerieni particulari.

Și pentru aceste servicii de radiocomunicații, ANCOM realizează în permanență gestiunea portofoliului radio. Această gestiune de portofoliu presupune operațiuni de adăugări/scoateri/modificări de nume, modificări de parametri de emisie (lărgimi de bandă/ schimbări de sateliți/ modificări frecvențe), cesiuni, modificări licențe/ autorizații, prelungire valabilitate etc.

În anul 2015 ANCOM a analizat și eliberat pentru serviciile mobil aeronic și mobil aeronic prin satelit 36 licențe de utilizare a frecvențelor și 58 autorizații de asignare a frecvențelor.

5.2.4.4 Identificarea alfa-numerică a stațiilor radio de navă și de aeronavă

În vederea desfășurării unui trafic radio eficient și care să asigure o navigație maritimă și/sau aeronică la cele mai înalte standarde, Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT s-a asigurat că toate navele și aeronavele pot fi identificate într-un mod unic și pot fi standardizate prin indicativul de apel astfel încât controlorii de trafic maritim și aeronic să poată utiliza o imagine exactă a navei sau aeronavei dirijate atât din punct de vedere al dimensiunilor, cât și al greutății sau al posibilităților de care dispune aceasta.

Pe parcursul anului 2015 ANCOM a gestionat eficient baza cu identificări numerice și alfanumerice și a efectuat alocările necesare desfășurării regulamentare a traficului radio maritim, aeronic și pe căile de navigație interioară.

Modul de compunere a identităților numerice și alfanumerice, precum și distribuția acestora pe țări sunt stabilite prin prevederi speciale cuprinse atât în Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT, cât și în Recomandarea ITU-R M.585-7. ANCOM raportează periodic identificările alocate stațiilor de navă maritime către baza de date specializată a UIT denumită MARS (Maritime mobile Access and Retrieval System).

De asemenea, ANCOM raportează periodic identificările alocate stațiilor de navă de pe căile de

navigație interioară către o bază de date ATIS (Automatic Transmitter Identification System) și Inland-MMSI (Mobile Maritime Service Identification) constituită la nivel european și aflată în managementul administrației belgiene de comunicații BIPT.

De asemenea, s-au desfășurat analize cu privire la alocarea de identificări dedicate pentru mijloacele virtuale de sprijin al navigației.

La nivelul anului 2015, au fost gestionate 1.299 de identifi-
ficări de tip ATIS, MMSI și indicativ de apel (call-sign).

5.2.5 Certificarea operatorilor radio din serviciile de radiocomunicații aeronautic și naval

Certificarea personalului operator al stațiilor de radioco-
municații din serviciile mobil maritim și mobil maritim
prin satelit (inclusiv pe căile de navigație interioară) și
mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit este re-
glementată prin Regulamentul Radiocomunicațiilor (RR)
al UIT care stabilește necesitatea certificării, modul de
emitere a certificatelor, conținutul acestora, precum și
cerințele care trebuie observate de către administrații în
procesul certificării operatorilor radio.

ANCOM coordonează această activitate în România și
urmărește să mențină un standard ridicat de competen-
ță personalului de operare din componența echipajelor
de cart de la bordul navelor și aeronavelor, precum și a
personalului din centrele de dirijare și informare trafic,
atât aeronautic, cât și naval, având în vedere că operatorii
radio asigură atât radiocomunicații în general, cât și ra-
diocomunicații dedicate acțiunilor de căutare și salvare.

Deținerea certificatului de operator radio în serviciile ae-
ronautic și/sau naval este în același timp o condiție obli-
gatorie de desfășurare legală a activității curente pentru
personalul de comandă al navelor și aeronavelor, pentru
personalul de supraveghere, informare și dirijare a trafi-
cului atât naval, cât și aerian, precum și pentru persona-
lul din cadrul autorităților maritime, respectiv aeronautice.

În anul 2015, în cadrul unei echipe complexe formate
din experți ai administrațiilor europene interesate și aflată
sub coordonarea ANCOM, a fost revizuită programa ar-
monizată la nivel european pentru examinarea candida-
ților la obținerea certificatelor din serviciile mobil maritim
și mobil maritim prin satelit în sistemul GMDSS conținută
în decizia ERC/DEC (99)01. ANCOM este un susținător
declarat al acestei decizii care asigură baza recunoașterii

mutuale a certificatelor de operator radio emise de orica-
re dintre cele 48 de state membre CEPT, dar care este,
în același timp, și baza de referință pentru modelele de
curs propuse de către Organizația Maritimă Internațională
(IMO) centrelor de instruire maritimă.

Și în anul 2015 ANCOM a continuat îndrumarea per-
soanelor particulare care dețin ambarcațiuni de plăcere
sau aeronave private pentru a participa pe bază de vo-
luntariat la traficul radio desfășurat în cadrul sistemelor
specializate.

Elementele de referință menținute permanent ca țintă și
pentru anul 2015 au fost:

- asigurarea unui acces liber și echidistant al candida-
ților la obținerea diferitelor tipuri de certificate radio;
- alinierea permanentă a procedurilor de eliberare a
certificatelor de operator radio cu cerințele stabilite
de Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT, având
în vedere că posesorii acestor certificate își desfășoa-
ră activitatea pe nave sau aeronave aflate sub o mare
diversitate de pavilioane;
- implementarea în programele de examinare națio-
nale a programei de examinare armonizate la nivel
european prin ERC/DEC (99)01, cu amendamentele
ulterioare;
- îndrumarea continuă a examinatorilor din centrele
către care s-a delegat competența examinării.

Pe parcursul anului 2015 un număr de 3.090 de ope-
ratori stații radio au fost autorizați pentru serviciile mobil
aeronautic și mobil aeronautic prin satelit, mobil maritim
și mobil maritim prin satelit și de radiocomunicații pe căile
de navigație interioară de către ANCOM.

5.2.6 Autorizarea și certificarea radioamatorilor, certificarea operatorilor radio în serviciul mobil terestru

Activitatea de autorizare și certificare în cadrul serviciului
de amator a continuat și în anul 2015, urmărindu-se
respectarea prevederilor RR al UIT și a recomandări-
lor Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și
Telecomunicații (CEPT) în scopul unei mai bune integrări
a radioamatorilor din România în cadrul comunității
internaționale.

În cadrul Conferinței Mondiale pentru Radiocomunicații
a UIT - WRC-15 s-a discutat despre extinderea implicării
comunității radioamatorilor în activități de intervenție pen-
tru situații de urgență prin extinderea accesului la diferite
benzi de frecvență utilizate cu acest scop. În plus, la

nivelul CEPT s-au continuat demersurile pentru extinderea recunoașterii autorizațiilor și certificatelor de radioamator emise conform programelor armonizate CEPT la nivel internațional prin includerea unor țări situate în afara Europei.

Situația documentelor emise în serviciul de radiocomunicații de amator și a certificării operatorilor în serviciul mobil terestru este următoarea:

Direcții Regionale	București	Cluj	Iași	Timișoara	Total
Radioamatori					
1. Autorizații de radioamator emise (noi și prelungiri) în cursul anului 2015:	185	84	94	54	417
2. Certificate de radioamator emise în cursul anului 2015:	58	21	93	21	193
3. Sesiuni (ordinare și extraordinare) pentru acordarea certificatelor de radioamator în cursul anului 2015:	4	2	4	3	13
4. Autorizații de radioamator în vigoare la sfârșitul anului 2015:	1.728	802	730	788	4.048
5. Certificate de radioamator în vigoare la sfârșitul anului 2015:	2.013	3.044	2.691	2.385	10.133
Certificarea operatorilor radio în serviciul mobil terestru					
1. Certificate emise în serviciul mobil terestru în cursul anului 2015:	615	135	388	289	1.427
2. Sesiuni (ordinare și extraordinare) pentru acordarea certificatelor în serviciul mobil terestru în cursul anului 2015:	5	12	8	7	32
3. Certificate în serviciul mobil terestru în vigoare la sfârșitul anului 2015:	4.753	1.370	1.615	1.722	9.460

5.3 Gestionarea resurselor de numerotație și a resurselor tehnice

ANCOM pune la dispoziția furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice resurse de numerotație sau resurse tehnice asociate necesare pentru furnizarea serviciilor sau operarea rețelelor. Gestionarea resurselor de numerotație și a resurselor tehnice asociate se realizează având în vedere următoarele obiective: respectarea principiului egalității de tratament acordat tuturor furnizorilor, alocarea de resurse de numerotație sau resurse tehnice asociate adecvate pentru toate categoriile de servicii de comunicații electronice destinate publicului și utilizarea efektivă, rațională și eficientă a resurselor de numerotație și a resurselor tehnice asociate.

5.3.1 Gestionarea resurselor de numerotație

5.3.1.1 Alocarea resurselor de numerotație

În anul 2015, la ANCOM au fost înregistrate 24 de solicitări de alocare a unor resurse de numerotație, pe baza cărora au fost acordate 21 de licențe.

De asemenea, s-au soluționat 10 cereri de reînnoire a licențelor care urmau să expire în 2015.

Din analiza solicitărilor depuse în 2015 rezultă că:

- 4 cereri au fost depuse de furnizori care solicitau pentru prima dată alocarea de resurse de numerotație, având ca efect acordarea a 3 licențe.
- 20 de cereri au vizat alocarea de resurse de

numerotație suplimentare față de cele atribuite în prealabil, fiind emise 18 licențe de acest tip.

Prin soluționarea cererilor de mai sus, volumul alocărilor realizate în anul 2015 corespunzător diferitelor domenii de numerotație ale PNN se prezintă astfel:

Tabel 5.4 Resurse de numerotație alocate sub formă de blocuri

Domeniu PNN	Numere alocate
OZ=02 numere geografice de 10 cifre	10.000
OZ=02 numere geografice destinate serviciilor de interes local de 7 cifre	70
OZ=03 numere geografice de 10 cifre	100.000
OZ=03 numere geografice destinate serviciilor de interes local de 7 cifre	40
OZ=03 numere nongeografice (independente de locație)	140.000
OZ=07 numere nongeografice mobile	2.300.000
OZ=08 numere nongeografice pentru servicii diverse	0800 0801 0805 0808 0870 2.000 - - - -
OZ=09 numere nongeografice pentru servicii cu tarif special	0900 0903 0906 1.000 1.000 -

În anul 2015 nu au fost alocate resurse de numerotație sub formă unitară (numere naționale scurte și indicative de selectare a transportatorului).

5.3.1.2 Eliberarea unor resurse de numerotație prin modificarea sau încetarea LURN

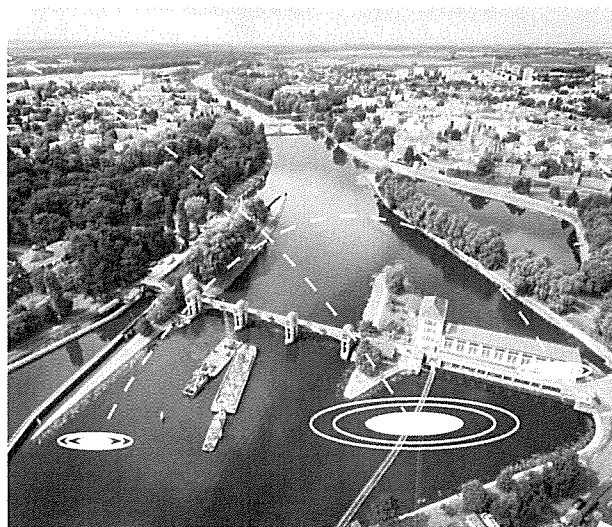
În cursul anului 2015 s-au consemnat eliberări de resurse de numerotație ca urmare a cererilor de renunțare parțială sau totală la LURN depuse de unii titulari, în cazurile de încetare a dreptului de a furniza serviciile de comunicații electronice pentru care au fost acordate resursele de numerotație, precum și în cazuri de retragere a resurselor de numerotație pe motiv de neplată a tarifului de utilizare a resurselor de numerotație.

Astfel, pentru soluționarea cererilor de renunțare parțială sau totală la numerotația alocată depuse de titularii LURN, ANCOM a emis 10 decizii având ca obiect încetarea totală sau parțială a dreptului de utilizare a resurselor de numerotație.

Dintre aceste cazuri, au fost înregistrate 3 revocări parțiale ale licențelor pentru 3 titulari și 7 revocări totale a licențelor pentru 7 titulari.

S-a mai constatat un caz de încetare a dreptului de a furniza serviciile de comunicații electronice destinate publicului, pentru care au fost acordate resursele de numerotație, ca urmare a cererii titularului rezolvat printr-o decizie de revocare totală a LURN.

De asemenea, au mai existat două cazuri în care resursele de numerotație au fost retrase de către ANCOM, prin 2 decizii de revocare totală pentru doi titulari de LURN, pentru neplata tarifului de utilizare a

resurselor de numerotație.

Astfel, au fost eliberate următoarele resurse de numerotație (Tabel 5.5):

Tabel 5.5 Resurse de numerotație eliberate sub formă de blocuri

Domeniu PNN		Numere eliberate
OZ=02 numere geografice de 10 cifre		-
OZ=02 numere geografice de 7 cifre		-
OZ=03 numere geografice de 10 cifre		440.000
OZ=03 numere geografice de 7 cifre		-
OZ=03 numere nongeografice (independente de locație)		80.000
OZ=07 numere nongeografice mobile		-
OZ=08 numere nongeografice pentru servicii diverse	0800	2.000
	0801	-
	0805	-
	0808	2.000
	0870	-
OZ=09 numere nongeografice pentru servicii cu tarif special	0900	2.000
	0903	2.000
	0906	2.000

Tabel 5.6 Resurse de numerotație eliberate sub formă unitară (numere naționale scurte și indicative de selectare a transportatorului)

Categorii	Numere/indicative eliberate
Indicative 10xy	1
Indicative 16xy	4
Numere naționale 116xyz	1
Numere naționale 118xyz	-
Numere naționale 19vx	-

5.3.1.3 Fuziunea sau modificarea prevederilor din licențe

În 2015 au fost analizate solicitări privind resursele de numerotație sau au fost emise licențe, în cazurile unor diferite tipuri de operațiuni care nu afectează totalul de resurse de numerotație alocate.

a) fuziuni dintre două societăți

În 2015 s-au depus adrese care anunțau fuziunea dintre două societăți, în urma cărora s-au emis o decizie și o licență nouă.

b) modificări ale datelor de identificare

ANCOM a soluționat în 2015 o cerere a unui furnizor de a i se modifica LURN ca urmare a schimbării denumirii societății, prin emiterea unei licențe noi. De asemenea, în urma unor adrese de informare privind schimbarea sediului social, ANCOM a modificat din oficiu 2 LURN pentru un furnizor.

La sfârșitul anului 2015, 72 de furnizori dețineau LURN.

Tabel 5.7 Situația furnizorilor titulari de LURN pentru diferite categorii de resurse de numerotație

Numere geografice de 10 digiți, începând cu 02	9
Numere geografice de 7 digiți, începând cu 02	8
Numere geografice de 10 digiți, începând cu 03	46
Numere geografice de 7 digiți, începând cu 03	9
Numere independente de locație, începând cu 037	42
Numere nongeografice mobile, începând cu 07	9
Numere nongeografice pentru servicii diverse, începând cu 08:	
acces gratuit pentru apelant (începând cu 0800)	36
servicii cu costuri partajate (începând cu 0801)	5
servicii cu trafic atipic (începând cu 0805)	8
acces indirect la servicii (începând cu 0808)	20
acces la servicii de transmisiuni de date și la internet (începând cu 0870)	6
Numere nongeografice pentru servicii cu tarif special (Premium Rate), începând cu 09:	
divertisment, jocuri și concursuri (începând cu 0900)	17
informații diverse (generale, de afaceri, de marketing, utilitare etc.), divertisment, jocuri și concursuri (începând cu 0903)	17
divertisment pentru adulți (începând cu 0906)	14
Indicative de selectare a transportatorului pentru formarea cu ton intermediar, de forma 10xy	4
Indicative de selectare a transportatorului pentru formarea fără ton intermediar și pentru preselecția transportatorului, de forma 16xy	17
Numere naționale scurte pentru furnizarea serviciilor de informații privind abonații, de forma 118xyz	6
Numere naționale scurte pentru servicii armonizate la nivel european, de forma 116xyz	2
Numere naționale scurte pentru servicii de interes public la nivel național, de forma 19vx	2

Cantitatea totală de resurse de numerotație din PNN alocată în perioada 2003 – 2015:

Tabel 5.8 Resurse de numerotație alocate sub formă de blocuri

Domeniu PNN		Numere alocate
OZ=02 numere geografice de 10 cifre		11.410.000
OZ=02 numere geografice de 7 cifre		3.470
OZ=03 numere geografice de 10 cifre		12.926.000
OZ=03 numere geografice de 7 cifre		370
OZ=03 numere nongeografice (independente de locație)		3.420.000
OZ=07 numere nongeografice mobile		62.800.000
OZ=08	0800	141.000
	0801	104.000
	0805	9.000
	0808	123.000
	0870	55.000
OZ=09	0900	27.000
	0903	27.000
	0906	24.000

Tabel 5.9 Resurse de numerotație alocate sub formă unitară (numere naționale scurte și indicative de selectare a transportatorului) alocate până la 31 decembrie 2015

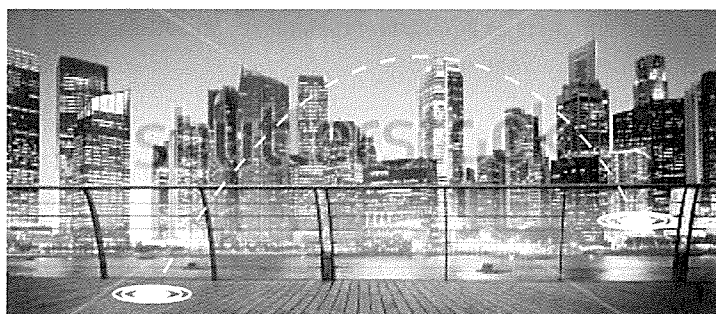
Categorii	Numere/indicative alocate
Indicative 10xy	4
Indicative 16xy	17
Numere naționale 116xyz	2
Numere naționale 118xyz	10
Numere naționale 19vx	5

5.3.2 Gestionarea resurselor tehnice

5.3.2.1 Gestionarea dreptului de utilizare a codurilor punctelor de semnalizare naționale și internaționale SS7

În cursul anului 2015 au fost emise 4 decizii individuale pentru alocarea codurilor de identificare a punctelor de semnalizare SS7 naționale (NSPC) și internaționale (ISPC). Prin aceste decizii au fost alocate în total 3 blocuri NSPC (respectiv de 24 de coduri) și 1 cod ISPC.

De asemenea, au fost emise 4 decizii individuale pentru încetarea dreptului de utilizare a codurilor

de identificare a punctelor de semnalizare SS7 naționale (NSPC) și internaționale (ISPC). Prin aceste decizii a încetat dreptul de utilizare pentru 3 blocuri NSPC (respectiv 24 de coduri) și un cod ISPC.

Situația cumulată, la sfârșitul anului 2015, a alocării codurilor punctelor de semnalizare naționale (NSPC) și internaționale (ISPC):

- Numărul furnizorilor cărora li s-a alocat NSPC – 62.
- Numărul furnizorilor cărora li s-a alocat ISPC – 22.

Tabel 5.10 Situația alocării codurilor punctelor de semnalizare naționale (NSPC) și internaționale (ISPC)

Domeniu	Total nr. de blocuri alocate României	Total nr. de coduri alocate României	Total nr. de blocuri alocate de ANCOM	Total nr. de coduri alocate de ANCOM
ISPC	7	56	-	53
NSPC	-	-	269	2.152

5.3.2.2 Gestionarea dreptului de utilizare a codurilor de rețele mobile

Codurile de rețele mobile (MNC) sunt utilizate de către furnizorii de rețele publice mobile în vederea stabilirii identității internaționale a abonaților mobili (IMSI).

În cursul anului 2015 a fost emisă o decizie pentru încetarea dreptului de utilizare a unui MNC pentru un furnizor.

Tabel 5.11 Situația alocării codurilor de rețele mobile la 31.12.2015

Domeniu	Nr. furnizori	Total nr. MNC-uri alocate de ANCOM
MNC	11	12

5.3.2.3 Gestionarea dreptului de utilizare a indicativelor de identificare a rețelei

Indicativul de identificare a rețelei (IIR) este un cod de forma 17xy care identifică rețeaua din care este originat apelul, utilizat în cazul în care interconectarea dintre rețeaua de origine a apelului și rețeaua de terminare a apelului se realizează prin tranzit comutat prin intermediul serviciilor furnizate de un operator terț.

În cursul anului 2015 au fost emise 2 decizii de alocare pentru 2 IIR și o decizie de retragere a dreptului de utilizare a unui IIR.

Tabel 5.12 Situația alocării indicativelor de identificare a rețelei

Domeniu	Nr. furnizori	Total nr. IIR-uri alocate de ANCOM
IIR	36	36

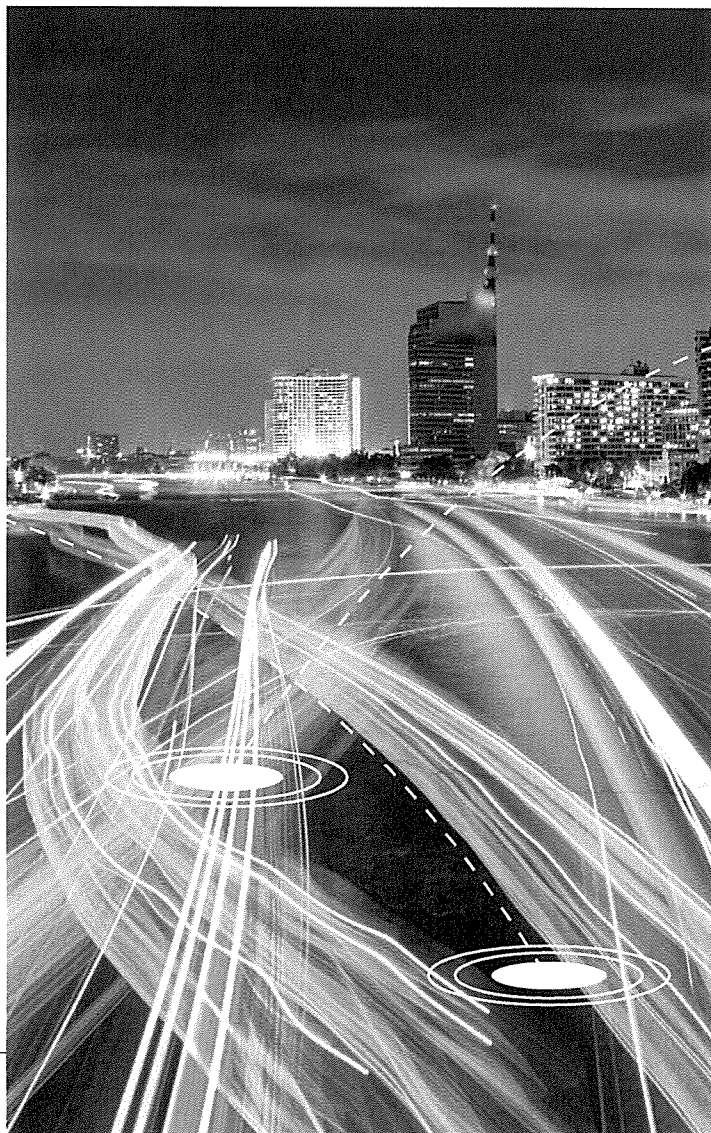
5.3.2.4 Gestionarea dreptului de utilizare a numerelor de rutare

Numerele de rutare (RN) se alocă furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului care au calitatea de furnizori acceptori în procesul de portabilitate a numerelor. În funcție de structura rețelei furnizorului acceptor, RN poate identifica fie furnizorul acceptor, fie un comutator din rețeaua unui furnizor acceptor.

În cursul anului 2015 au fost emise 9 decizii de acordare a dreptului de utilizare pentru 9 RN și 3 decizii de retragere a dreptului de utilizare a RN pentru un număr de 3 RN.

Tabel 5.13 Situația alocării numerelor de rutare

Domeniu	Nr. furnizori	Total nr. RN-uri alocate de ANCOM
RN	64	268

6. Monitorizare, control și supravegherea pieței echipamentelor

6.1 Monitorizarea spectrului de frecvențe radio

În activitatea de monitorizare a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală ANCOM are ca obiective soluționarea cazurilor de interferențe prejudiciabile la nivel local, regional sau global, identificarea, localizarea și luarea măsurilor necesare în vederea eliminării emisiilor neautorizate cu scopul evitării interferențelor prejudiciabile, susținerea procesului de gestionare eficientă a spectrului, susținerea activităților de supraveghere și control prin monitorizarea parametrilor tehnici de emisie în vederea identificării abaterilor față de valorile autorizate, identificarea și sesizarea încălcării acordurilor internaționale și/sau bilaterale cu privire la parametrii emisiilor recepționate în zonele de frontieră și provenite din statele vecine.

Datele colectate în urma activității de monitorizare a spectrului sunt utilizate de Autoritate pentru determinarea ocupanței reale a benzilor de frecvențe, identificarea și localizarea emisiilor neautorizate precum și pentru identificarea abaterilor parametrilor tehnici de emisie față de valorile autorizate. (Fig. 6.1, Fig. 6.2)

ANCOM are în dotare un Sistem Național de Monitorizare a Spectrului (SNMS) format din:

- 38 de stații fixe și transportabile de monitorizare (stațiile transportabile funcționează ca stații fixe, dar pot fi relocalate);
- 10 stații mobile de monitorizare (instalate pe autospeciale).

Suplimentar pentru a extinde aria geografică acoperită, banda de frecvențe și gama serviciilor posibil a fi monitorizate, în activitatea de monitorizare se mai utilizează și următoarele sisteme/echipamente:

- un sistem de goniometrie și monitorizare a spectrului format din 4 autospeciale capabile să monitorizeze spectrul până la frecvența maximă de 26,5 GHz;
- un sistem de monitorizare spectrală cu capacități de geolocalizare ce acoperă 5 orașe;
- 12 stații transportabile de monitorizare;
- 5 stații transportabile de monitorizare și goniometrie;
- 19 stații de monitorizare și detecție a direcției;
- receptoare portabile;
- analizoare de spectru.

Fig. 6.1 Spectrul de frecvențe pentru banda 87.5 – 108 MHz la o stație de monitorizare ANCOM

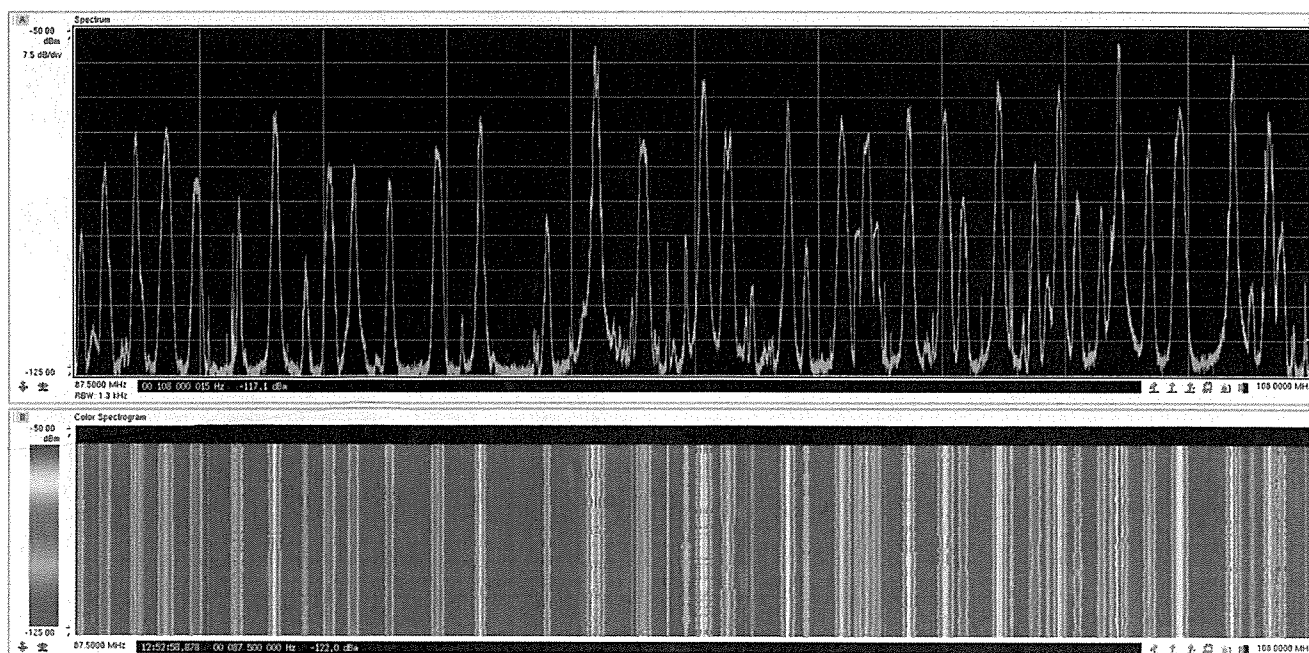
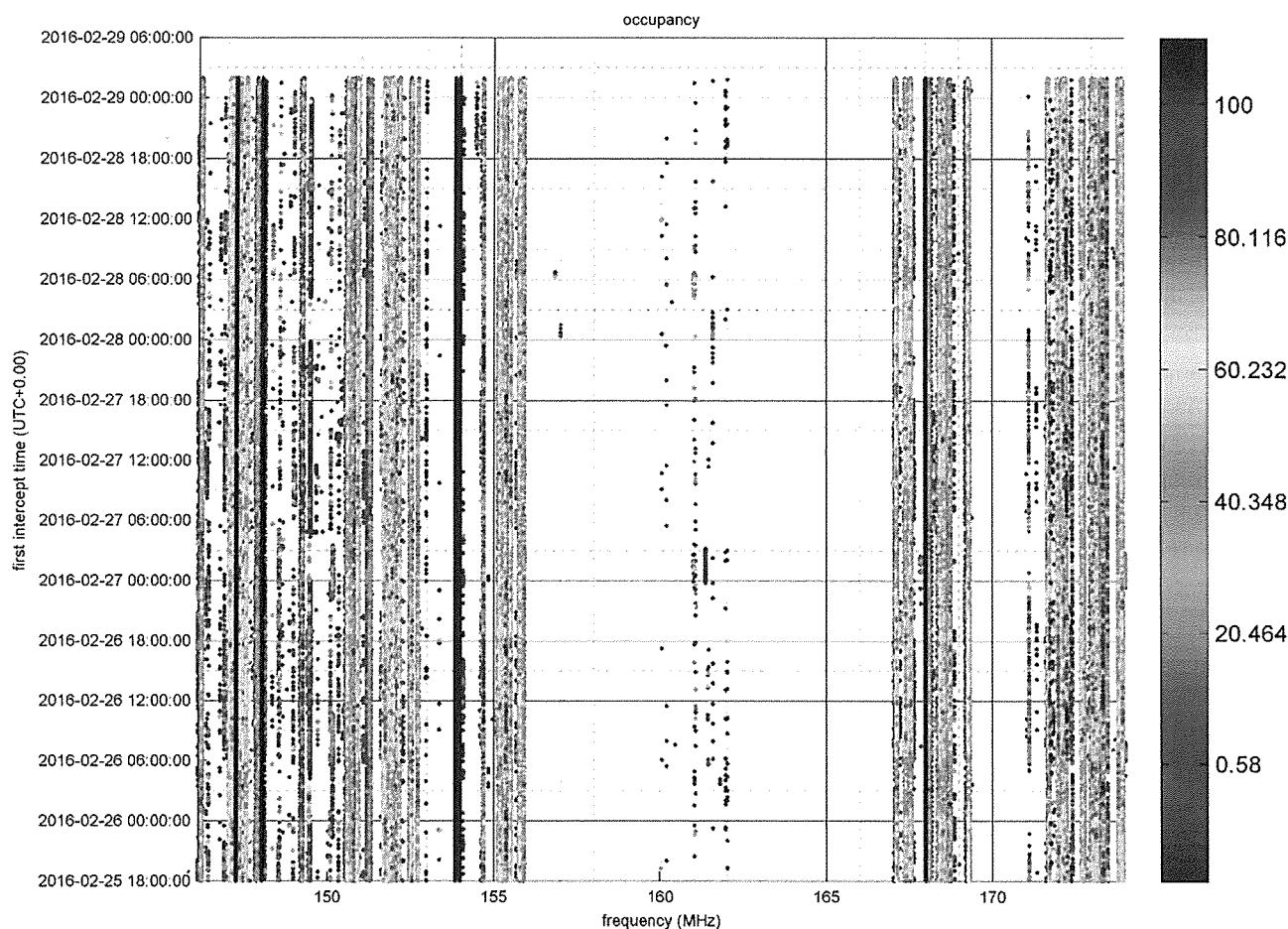

Fig. 6.2 Ocupanța pentru banda alocată serviciului mobil terestru la o stație de monitorizare ANCOM

ANCOM își desfășoară activitatea de monitorizare a spectrului în principal în baza Planului Anual de Monitorizare (PAM), a campaniilor de monitorizare sau ca urmare a solicitărilor și sesizărilor apărute pe parcursul anului. În anul 2015, ANCOM și-a realizat în proporție de 98% planul de monitorizare a spectrului de frecvențe radio.

Monitorizarea emisiilor din spectrul de frecvențe alocat serviciilor de radiodifuziune sonoră și de televiziune analogică terestră, serviciului mobil terestru precum și din benzile de frecvențe corespunzătoare dividendului digital 1 și 2, s-a efectuat în mod continuu prin intermediul stațiilor fixe. Pe baza datelor colectate pe parcursul anului 2015 s-au întocmit:

- **207** rapoarte de monitorizare conform PAM din care:
 - **96** de rapoarte pentru serviciile de radiodifuziune sonoră și de televiziune analogică terestră;
 - **63** de rapoarte pentru serviciul mobil terestru (excepție comunicațiile electronice mobile);
 - **48** de rapoarte privind monitorizarea benzilor corespunzătoare dividendului digital 1 și 2;
- **72** de rapoarte de monitorizare la solicitarea altor servicii din cadrul ANCOM.

În localitățile neacoperite de stațiile fixe, precum și în zonele de frontieră, monitorizarea emisiilor menționate anterior s-a efectuat prin intermediul stațiilor mobile. S-au monitorizat astfel un număr total de 118 localități și 45 de locații în zonele de frontieră și s-au întocmit:

- **324** de rapoarte pentru serviciile de radiodifuziune sonoră și de televiziune analogică terestră;
- **209** rapoarte pentru serviciul mobil terestru (excepție comunicațiile electronice mobile) precum și pentru monitorizarea benzilor corespunzătoare dividendului digital 1 și 2;
- **56** de rapoarte privind monitorizarea emisiilor recepționate în zonele de frontieră și provenite din statele vecine;
- **21** de rapoarte de monitorizare la solicitarea altor servicii din cadrul ANCOM.

Din analiza datelor colectate s-au constatat **160** de nereguli în urma cărora s-au luat măsurile legale care se impuneau. Acestea sunt detaliate în capitolul 6.2.

Pentru a determina **gradul de acoperire cu servicii de comunicații electronice mobile** în orașe și municipii, pe drumurile naționale și județene precum și în zonele de frontieră, Autoritatea a efectuat măsurători pe teren, pe parcursul a 60.000 km folosind autospeciale ce utilizează scanere de rețea, receptoare GPS și un computer pe care rulează un soft specializat în achiziția și prelucrarea datelor. Măsurătorile s-au realizat prin sondaj conform PAM.

Totodată, pe parcursul anului 2015, Autoritatea a efectuat o serie de **campanii de monitorizare** printre care se numără campania de măsurători la graniță în banda EGSM, campania de supraveghere a procesului de migrare a operatorilor de comunicații electronice mobile, campania de măsurători în banda HF, campania de verificare a încetării emisiilor de televiziune analogică terestră în banda UHF, de verificare a licenței temporare CDMA, campania de măsurare a parametrului deviație de frecvență pentru stațiile de radiodifuziune sonoră și cea de măsurători la graniță pentru identificarea zonelor cu risc de roaming involuntar.

În anul 2015 au fost identificate și eliminate **309** surse de interferențe prejudiciabile, ceea ce înseamnă 90% din totalul sesizărilor înregistrate, care afectau funcționarea următoarelor servicii, sisteme sau aplicații:

- Serviciul mobil terestru (PMR), telecomenzi profesionale și sisteme de telemetrie
- Rețele mobile publice (GSM/UMTS/LTE/PAMR)
- Serviciul fix
- Broadcast video terestru în banda VHF
- Broadcast de radiodifuziune sonoră terestră
- Sisteme de navigație terestre și pe satelit precum și radiolocație (civil)
- Servicii aeronautice (comunicații, navigație și supraveghere)
- Serviciul de radio amator
- Aplicații SRD inclusiv PMSE
- Alte aplicații radio

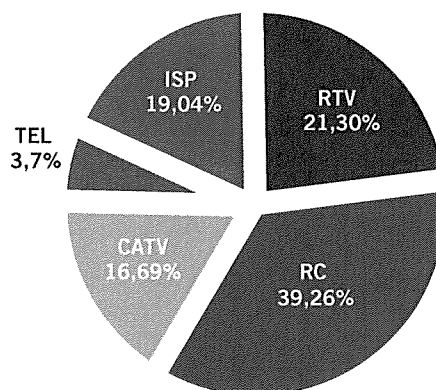
De asemenea, Autoritatea a efectuat și **239** de măsurători, marea majoritate a acestora având ca scop determinarea gradului de acoperire cu servicii de comunicații electronice mobile, ca urmare a petițiilor primite.

6.2 Controlul furnizorilor de rețele și comunicații electronice și de servicii poștale

Pentru a asigura respectarea normelor legale și reglementărilor în piața de comunicații electronice,

ANCOM a efectuat, în anul 2015, **3.905** acțiuni de control, îndeplinindu-și în procent de 100% planul de control al respectării obligațiilor de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice și de către furnizorii de servicii poștale. În urma acestora, au fost transmise 323 de notificări și au fost aplicate 546 de avertismente și 54 de amenzi, în cuantum total de 313.900 de lei. (Fig 6.3)

Fig 6.3 Acțiuni de control în domeniul comunicațiilor electronice efectuate în anul 2015

Pentru verificarea utilizării de către furnizorii de servicii de radiocomunicații a frecvențelor radio în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, au fost efectuate 1.418 acțiuni de control. În urma acestora au fost identificate mai multe situații de nerespectare a obligațiilor legale prevăzute în Licențele de utilizare a frecvențelor radio și Autorizațiile de asignare a frecvențelor radio, fiind emise 80 de notificări. De asemenea, au fost aplicate 165 de avertismente și 19 amenzi contravenționale în valoare de 87.900 lei. Neregulile cel mai des întâlnite în cadrul acestor controale au constat în nerespectarea prevederilor din documentele de autorizare (licențe de utilizare a frecvențelor și autorizații de asignare a frecvențelor), precum și cele referitoare la operarea stațiilor de radiocomunicații.

783 de acțiuni de control au fost desfășurate de Autoritate la furnizorii de servicii de televiziune și radiodifuziune sonoră (RTV) în vederea verificării dispozițiilor Legii nr. 504/2002 a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare. Ca urmare a acestor acțiuni de control, au fost emise 160 de avertismente și au fost aplicate 5 amenzi contravenționale în valoare totală de 27.000 lei.

La furnizorii de rețele de tip CATV au fost efectuate 546 de acțiuni de control pentru a verifica în ce măsură respectă aceștia dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice. Pentru remedierea abaterilor constatate în timpul acțiunilor de control au fost transmise 128 de notificări, ulterior fiind aplicate 97 de avertismente și 29 de amenzi contravenționale în valoare de 194.000 lei.

Pe parcursul anului 2015 personalul de control al ANCOM a derulat un număr total de 129 de acțiuni de control la furnizorii de servicii de telefonie fixă și mobilă, în urma cărora au fost întocmite 16 notificări în vederea aplicării sancțiunii. De asemenea, Autoritatea a aplicat 30 de avertismente.

Pe piața transmisiunilor de date și a accesului la internet s-au efectuat 1.017 acțiuni de control pentru a verifica respectarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice și a condițiilor din regimul de autorizare generală. Pe baza încălcărilor constatate au fost întocmite 99 de notificări în vederea aplicării sancțiunii, prin acestea Autoritatea acordând contraveniențelor un termen în vederea formulării unui punct de vedere. De asemenea, au fost aplicate 94 de avertismente și o amendă contravențională în cuantum de 5.000 de lei.

Totodată, au fost efectuate 12 acțiuni de control la furnizorii de serviciu universal din sfera comunicațiilor electronice.

Pentru a asigura respectarea normelor legale pe piața serviciilor poștale, ANCOM a efectuat în anul 2015, 1.321 de acțiuni de control. În urma acestora, au fost întocmite 6 notificări și au fost aplicate 122 de avertismente și 23 de amenzi, în cuantum total de 65.500 de lei. Dintre acțiunile de control, 601 au vizat Compania Națională Poșta Română S.A. (CNPR) în calitatea sa de furnizor de serviciu universal, în urma acestor controale fiind întocmită o notificare și aplicate 47 de avertismente și 9 amenzi în cuantum total de 28.000 de lei. Cele mai frecvente nereguli întâlnite au fost cele referitoare la nerespectarea obligațiilor impuse prin regimul de autorizare generală.

6.3 Supravegherea pieței echipamentelor

Unul dintre rolurile fundamentale ale ANCOM este acela de a pune în aplicare politica națională în domeniile echipamentelor radio și echipamentelor terminale de

telecomunicații și a compatibilității electromagnetice, domenii ce fac obiectul legislației Uniunii Europene armonizate.

Pentru a respecta obligațiile României de informare și comunicare care decurg din prevederile art. 17(1) și 18(5) din Regulamentul (CE) nr. 765/2008, ANCOM a întocmit **Programul sectorial de supraveghere a pieței echipamentelor pentru anul 2015** corespunzător legislației europene aplicabile (Directiva 1999/5/CE și Directiva 2004/108/CE), care a fost publicat pe pagina de Internet și transmis Comisiei Europene.

Pe baza Programului sectorial au fost realizate **în anul 2015 un număr de 991 de acțiuni de control** pentru verificarea respectării prevederilor HG nr. 57/2015 privind compatibilitatea electromagnetică și HG nr. 130/2015 privind echipamentele radio și echipamentele terminale de comunicații electronice și recunoașterea mutuală a conformității acestora. Pentru remedierea abaterilor constatate în timpul acțiunilor de control au fost transmise **9 notificări**, fiind de asemenea aplicate **131 de avertismente** și 19 amenzi contravenționale în valoare totală de **70.000 lei**.

Directiva 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind echipamentele radio și echipamentele terminale de telecomunicații și recunoașterea mutuală a conformității acestora, transpusă în legislația națională prin HG nr. 130/2015, admite că în Uniunea Europeană, spectrul de frecvențe radio nu este pe deplin armonizat și, de aceea, statele membre au reglementări naționale privind utilizarea acestuia. Pentru a se conforma celor prezentate mai sus, ANCOM a elaborat, în primul semestru al anului 2015, proiecte de reglementări tehnice pentru interfețe radio (obiectiv propus în vederea implementării Deciziei Comisiei 2014/702/UE) pe care le-a notificat la Comisia Europeană, în conformitate cu dispozițiile din Directiva 98/34/CE.

De asemenea, ANCOM a elaborat și utilizează o procedură privind notificarea echipamentelor radio care folosesc benzi de frecvențe a căror utilizare nu este armonizată în cadrul Uniunii Europene, adoptându-se formularul de notificare electronică armonizat în cadrul UE, conform acordului statelor membre realizat în cadrul TCAM.

În anul 2015 au fost notificate **690 de echipamente radio** prin sistemul electronic OSN - **One Stop Notification**, propus de Comisie și accesibil prin **Growth E-Services Portal**,

la care a aderat și România. Sistemul simplifică, pentru părțile interesate, modul de realizare a notificării echipamentelor radio care folosesc benzi de frecvențe a căror utilizare nu este armonizată în cadrul Uniunii Europene, după cum se prevede la art. 6.4 din Directiva 1999/5/CE.

Un alt sistem utilizat de ANCOM în activitatea de supraveghere a pieței este ICSMS - **Information and Communication System on Market Surveillance**, un sistem informatic realizat de către Comisia Europeană care cuprinde informații privind produsele neconforme de pe piața europeană, pentru a fi partajate rapid și eficient de statele membre, permițându-le să facă schimb de informații și de experiență, să realizeze acțiuni comune și să-și coordoneze eficient activitățile, contribuind astfel la menținerea unui climat de încredere și coerență în punerea în aplicare și în respectarea legislației europene.

În îndeplinirea atribuțiilor care îi revin în baza Regulamentului (CE) 765/2008 și în baza protocolului de colaborare în vigoare, ANCOM, ca autoritate de supraveghere a pieței echipamentelor, cooperează permanent cu Direcția Generală a Vămirilor, autoritatea responsabilă cu controalele la frontierele externe ale României, pentru a se asigura că echipamentele care sunt puse în liberă circulație pe piața națională și, implicit, pe piața comunitară, respectă legislația în vigoare și nu prezintă un risc grav pentru sănătate, siguranță sau alte aspecte de interes public. Mai mult, în anul 2015 cele două instituții au desfășurat acțiuni specifice, ca de exemplu, un seminar în care specialiștii ANCOM au prezentat și explicat reprezentanților Birourilor vamale din toată țara detaliile implementării acelor prevederi din Regulamentul (CE) 765/2008 care sunt relevante relației dintre cele două instituții sau intervenția coordonată a celor două instituții cu ocazia misiunii în România a Comisiei Europene - DG TAXUD (Directorate-General for Taxation and Customs Union).

Astfel, în anul 2015 au fost soluționate **93 de notificări** primite de ANCOM din partea Direcției Generale a Vămirilor, în cursul verificărilor curente ale Birourilor vamale sau al campaniilor de control la frontieră organizate pe diferite teme, obiectul notificărilor fiind în majoritatea cazurilor dronele și tabletele.

Un alt element important în domeniul echipamentelor este păstrarea legăturii permanente cu autoritățile de supraveghere a pieței din celelalte state membre ale UE, atât prin contacte directe cât și în cadrul reuniunilor de lucru de specialitate, cu scopul final de a contribui la o cât mai bună funcționare a pieței interne europene.

6.3.1 Laboratorul pentru încercări de compatibilitate electromagnetică

Laboratorul pentru Încercări de Compatibilitate Electromagnetică și Testare a Echipamentelor Radio (LICETER), unul dintre cele mai moderne din Europa, lansat în luna noiembrie 2014, proiectat conform celor mai înalte standarde în domeniu pentru tipurile de încercări acreditate, este situat într-o localitate din centrul României, considerată ca fiind o zonă de 'liniște electromagnetică', favorabilă și recomandată pentru desfășurarea acestui tip de teste.

În Laborator, ANCOM poate să verifice dacă produsele aflate la vânzare sau în uz sunt conforme cu prevederile directivelor europene în vigoare. Este un mediu de testare flexibil, care permite efectuarea unei game largi de teste. Mai exact, în prezent, în Laborator se poate verifica dacă echipamentele radio și echipamentele terminale de comunicații electronice (telefoane mobile, repetitoare de GSM etc.) existente pe piața din România respectă cerința esențială privind protecția sănătății utilizatorului și a oricărei alte persoane (SAR – Specific Absorption Rate) și cerința esențială de compatibilitate electromagnetică ale Directivei 1999/5/CE (Directiva R&TTE). De asemenea, se verifică dacă echipamentele electrice și electronice (electrocasnice, corpuri de iluminat, dispozitive medicale etc.) îndeplinesc cerințele esențiale ale Directivei 2004/108/CE (Directiva EMC). Pentru aceasta se utilizează proceduri și metode de încercări complete și exacte, stabilite în standardele relevante, iar rezultatele din rapoartele de încercări sunt ulterior analizate și interpretate pentru a completa din punct de vedere tehnic activitatea de supraveghere și control al pieței.

În anul 2015, Autoritatea a pregătit și a obținut acreditarea Laboratorului pentru primele 5 încercări, Asociația de Acreditare din România – RENAR – atestând că Laboratorul îndeplinește cerințele sistemului de calitate SR EN ISO/CEI 17025:2005 și că poate desfășura astfel de activități. Primele încercări acreditate sunt: măsurarea emisiilor de curenți armonici, măsurarea fluctuațiilor de tensiune și a flickerului, măsurarea perturbațiilor radiate, măsurarea perturbațiilor conduse și măsurarea ratei de absorbție specifică (SAR).

De asemenea, până la sfârșitul anului 2015, Autoritatea a pregătit extinderea acreditării Laboratorului pentru alte 8 încercări, ce urmează a fi evaluate de către comisia RENAR la vizita de evaluare ce va avea loc în 2016.

7. Comunicare

7.1 Comunicarea cu utilizatorii – solicitări de acces la informații de interes public, campanii de informare

Utilizatorii finali au transmis ANCOM 591 de solicitări de informații în anul 2015 și, spre deosebire de anii trecuți, ponderea solicitărilor adresate de persoane juridice (40% din numărul de solicitări) s-a apropiat de numărul celor adresate de persoane fizice. Utilizatorii finali-persoane fizice au solicitat informații în principal despre anumite situații întâmpinate în relația contractuală cu furnizorii de servicii de telefonie mobilă, dar și despre portabilitatea numerelor, în timp ce persoanele juridice au fost interesate de condițiile de utilizare a frecvențelor pentru anumite activități, date statistice privind piața de comunicații electronice, precum și despre condițiile sau, după caz, necesitatea obținerii unor autorizații din partea ANCOM raportat la activitatea desfășurată de acestea. Deși prin majoritatea adreselor incluse în această categorie, utilizatorii au solicitat consultanță în anumite activități, ANCOM a răspuns în termenul de 10 zile lucrătoare la peste 96% din solicitările de informații primite în acest an.

**Tabel 7.1. Solicitări de informații pe parcursul
anului 2015**

Solicitări primite de ANCOM în 2015	591
Solicitări de informații pe domenii de interes*	
Comunicații electronice	
telefonie	111
servicii de acces la internet	27
televiziune	33
analize de piață/tarife	45
autorizare (autorizare generală, audiovizual, avize)	77
interconectare	2
frecvențe radio	38
echipamente	35
Comparator tarife	0
Infrastructură	6
Portabilitate	89
Servicii poștale	22
Altele	129
Solicitări clasate	0
Solicitări respinse	0
Solicitări redirectionate	0

Solicitări adresate în scris	191
Solicitări adresate telefonic	400
Solicitări adresate de persoane fizice	361
Solicitări adresate de persoane juridice	230
Reclamații administrative	0
Plângeri în instanță	0
Costuri totale	0

* Anumite solicitări se referă la mai multe domenii de interes.

Întrucât satisfacția utilizatorilor față de serviciile de comunicații electronice de care beneficiază este legată în mod direct de cât de informat este utilizatorul, și în acest an ANCOM a actualizat și completat secțiunea **InfoCentru** pentru consumatori disponibilă pe pagina de internet a instituției, www.ancom.org.ro. Noile informații, structurate astfel încât să permită utilizatorilor parcurgerea și înțelegerea cu ușurință a acestora, se referă la măsurile de informare impuse operatorilor, ca urmare a intrării în vigoare a Deciziei 158/2015 și a Deciziei ANCOM nr.1131/2014 privind adoptarea Codului de conduită pentru utilizarea numerelor naționale scurte interne și a codurilor scurte SMS/MMS. Astfel, utilizatorii pot găsi în Infocentrul ANCOM și informații despre drepturile pe care le au la încheierea contractelor și la utilizarea serviciilor de conținut.

Mai mult, în anul 2015 ANCOM a derulat mai multe campanii de informare a utilizatorilor de servicii de comunicații. Astfel, în perioada martie – mai 2015, ANCOM a desfășurat în mediul online o campanie de informare a utilizatorilor finali cu privire la existența și utilitatea instrumentelor create de ANCOM: InfoCentrul ANCOM, Veritel.ro – comparatorul de oferte telecom, Netograf.ro – aplicația de testare a calității serviciului de internet, Portabilitate.ro – portalul cu informații despre portarea numerelor de telefon. Obiectivul campaniei a fost ca instrumentele create de ANCOM pentru utilizatori să fie cunoscute și folosite cu încredere de aceștia și să devină principala sursă de informare privind serviciile de comunicații pe piața din România. Pentru a se asigura că utilizatorii finali din România sunt informați cu privire la noile drepturi în relația cu furnizorii de comunicații conferite de decizia 158/2015, Autoritatea a derulat o campanie de informare a acestora prin intermediul unei serii de 11 comunicate de presă transmise către mass media și postate pe website-ul ANCOM, care s-au reflectat în peste 1.600 de apariții în mass-media.

7.2 Consultarea publică

În vederea asigurării transparenței decizionale, ANCOM a menținut și în anul 2015 un dialog deschis și permanent cu reprezentanții industriei, atât prin intermediul procesului de consultare publică și al Consiliului Consultativ, cât și prin numeroasele întâlniri de consultare și de lucru pe proiecte, organizate la inițiativa ANCOM sau a industriei.

Astfel, Autoritatea a organizat 15 consultări publice în anul 2015. În cadrul procesului de consultare publică s-au primit în total peste 200 de recomandări, atât în scris, cât și în reuniunile Consiliului Consultativ. Un număr de 56 dintre observațiile primite au fost considerate întemeiate și au dus la modificarea sau completarea proiectelor de decizii.

Tabel 7.2. Procesul de consultare publică în anul 2015

1. Numărul de acte normative adoptate în 2015	12
2. Numărul de acte individuale comunicate în 2015	1
3. Numărul proiectelor care au fost consultate public în 2015:	15
- pe pagina proprie de internet	15
- prin afișare la sediul propriu	15
- prin mass-media	15
4. Numărul proiectelor consultate dar neadoptate până la finalul anului 2015	2
6. Numărul proiectelor fără caracter normativ	5
7. Numărul persoanelor responsabile pentru relația cu societatea civilă care au fost desemnate	3
8. Numărul total al recomandărilor primite	204*
9. Numărul total al recomandărilor incluse în decizii	56
10. Număr participanți în cadrul consultărilor cu industria	170
11. Ședințe ale Consiliului Consultativ	5
12. Numărul acțiunilor în justiție împotriva deciziilor emise de ANCOM pentru nerespectarea procedurilor de consultare publică în anul 2015	0
13. Numărul acțiunilor în justiție pentru nerespectarea prevederilor legii privind transparența decizională întentate administrației publice	0

* include și numărul de recomandări primite și incluse pe marginea a 2 proiecte de decizie care au fost consultate în cursul anului 2014, dar care au fost adoptate în 2015 (aceste recomandări nu au fost incluse în raportul de transparență pentru anul 2014).

7.2.1 Analiză și dialog pentru conturarea strategiei ANCOM pentru comunicațiile digitale 2020

Un amplu demers de analiză și dialog a fost desfășurat în anul 2015 pe marginea unui document de discuție care

prezintă perspectiva preliminară a Autorității asupra evoluțiilor din sectorul comunicațiilor cu scopul de a elabora strategia pentru comunicațiile digitale 2020.

Pașii parcurși de Autoritate în anul 2015 pentru elaborarea viitoarei strategii au fost obținerea unui set de informații relevante despre cum percep utilizatorii serviciile de comunicații electronice și nevoile lor de consum prin intermediul unui studiu comandat de ANCOM, urmat de elaborarea și consultarea publică a documentului de discuție care prezintă perspectiva preliminară a Autorității asupra evoluțiilor din sectorul comunicațiilor digitale din România până în anul 2020 și organizarea unui eveniment public în care a prezentat contribuțiile rezultate din consultarea publică și a ascultat opinii din partea unor reprezentanți ai sectorului de comunicații (furnizori de rețele, de servicii, de aplicații și conținut), ai societății civile și ai altor autorități de reglementare.

Astfel, în luna septembrie 2015, ANCOM a lansat spre consultare publică documentul de discuție care prezenta prioritățile strategice identificate de ANCOM și anume promovarea competitivității rețelelor, maximizarea disponibilității serviciilor și capitalizarea beneficiilor rețelelor IP.

ANCOM consideră că, deși în orizontul de timp supus analizei, cererea de servicii digitale va rămâne neuniformă și profund eterogenă în România, internetul fix va continua să asigure viteze de învâdit, creșterea internetului mobil, actualmente extensivă, va deveni intensivă, bazată pe creșterea traficului odată cu reducerea tarifelor și cu îmbunătățirea calității, iar frontierele dintre serviciile de comunicații electronice tradiționale și „aplicațiile” sau serviciile „de conținut” se vor estompa progresiv, generând noi provocări pentru reglementare.

Aceste tendințe se regăsesc și în percepția utilizatorilor finali care au participat la un studiu prin care ANCOM a dorit obținerea unui set de informații relevante despre cum percep utilizatorii serviciile de comunicații electronice și nevoile lor de consum.

După părerea respondenților, internetul mobil va domina sfera serviciilor de comunicații electronice. Utilizatorii rezidențiali mai tineri (până în 30 ani) și cei din mediul rural prevăd o scădere a utilizării internetului fix cauzată de înlocuirea lui cu internetul mobil și doar exponenții mediu-lui de afaceri, ai media, autorităților și mediului academic cred în creșterea utilizării internetului fix.

Percepția utilizatorilor a fost că și utilizarea telefoniei mobile va continua să crească odată cu scăderea vârstei

primei utilizări, cu apariția unor terminale performante la preț din ce în ce mai accesibil și cu creșterea utilizării internetului mobil. Pe de altă parte, pentru unele dintre grupurile intervievate, pare evidentă înlocuirea în viitor a telefoniei mobile cu serviciul de date, odată cu răspândirea aplicațiilor care permit comunicarea în timp real prin intermediul internetului (apeluri pe Facebook, WhatsApp, Skype). Percepția utilizatorilor cu privire la telefonia fixă și la televiziunea liniară este de scădere sau chiar dispariție, urmând a fi înlocuite cu serviciile mobile și, respectiv, cu serviciul de acces la internet.

Rezultatele acestui studiu, precum și obiectivele strategice care ar trebui să ghideze reglementarea sectorului comunicațiilor electronice în următorii cinci ani au fost de asemenea dezbătute pe larg în cadrul ediției din 2015 a conferinței internaționale a ANCOM împreună cu reprezentanți ai autorităților de reglementare din Europa, ai operatorilor și asociațiilor acestora, cu reprezentanți ai asociațiilor de utilizatori din România, precum și cu reprezentanți ai furnizorilor de servicii și aplicații online.

Ținând seama de toate recomandările primite pe parcursul vastului demers de analiză și dialog, Autoritatea va consulta public până la jumătatea anului 2016 documentul de strategie care va ghida activitatea ANCOM până în 2020 și care va oferi industriei predictibilitatea și stabilitatea necesare pentru a face investiții și inovații.

7.3 Comunicarea cu mass-media

Un rol important în procesul de **comunicare cu industria și consumatorii** îl au pagina de internet a instituției

și materialele informative transmise de Autoritate în format electronic, precum și menținerea dialogului cu reprezentanții media prin răspunsurile la solicitările de presă. Pagina web a autorității a fost accesată în medie de 18.000 de utilizatori în fiecare lună a anului 2015, în creștere cu 181% față de ținta propusă de Autoritate.

Materialele informative ale Autorității, redactate în limbile română și engleză, au fost transmise prin poștă electronică unui număr de aproximativ 2.700 de persoane (reprezentanți ai industriei, ai utilizatorilor, ai mass-media din România și din străinătate, ai Comisiei Europene și ai autorităților de reglementare din Europa).

Tabel 7.3 Reflectarea în presă a activității Autorității, ianuarie - decembrie 2015

Număr total apariții 2015	12.412
Număr total apariții presă scrisă	451
- apariții pozitive	66
- apariții negative	6
- apariții neutre	379
Număr total apariții presă electronică	11.792
Număr total apariții radio-TV	169
Număr comunicate de presă transmise în anul 2015	81

Reprezentanții mass-media interesați de activitatea Autorității au primit, pe parcursul anului 2015, un număr de 81 de comunicate de presă și au formulat 222 de solicitări de informații, care s-au reflectat în peste 12.400 de materiale de presă despre activitatea Autorității, 99% dintre acestea fiind pozitive, în creștere față de anul 2014.

Tabel 7.4 Solicitățile de informații primite din partea mass-media în perioada ianuarie – decembrie 2015

Număr total solicitări	222
Solicități pe domenii de interes (cel mai des întâlnite)	
- Date statistice piață	24
- TV digitală	17
- Utilizatori – D158/2015	14
- Veritel	7
- Roaming	6
- Licitatii ANCOM	6
- Portabilitate	6
- Interconectare campanie Vodafone	5
- Monitorizări, controale și amenzi	5
- Netograf	4
- Spectru	4
- Date statistice poștă	4
- Indicatori calitate internet	4
- Incidente securitate	3

- Altele	113
Solicități rezolvate favorabil	222
Solicități nerezolvate	-
Solicități redirecționate	-
Solicități retrase	-
Solicități adresate în scris	94
- pe suport de hârtie	0
- pe suport electronic	94
Solicități adresate telefonic	128
Solicități adresate personal	0
Costuri totale	nu a fost necesară alocarea unor resurse suplimentare
Interval mediu de răspuns la solicitări	4,66 (h)
Interval maxim de răspuns la solicitări	48 (h)
Interval minim de răspuns la solicitări	0 (h)

8. Relații internaționale

8.1 Relații internaționale - obiectivele anului 2015

Relațiile internaționale ale ANCOM au reprezentat și în anul 2015 un capitol important al activității instituției, astfel că la sfârșitul anului 2015 un număr de 13 specialiști ANCOM (+260% față de ținta stabilită pentru 2015) erau implicați în importante proiecte europene și internaționale în calitate de șefi de grupuri de lucru, drafteri, membri în conducerea organismelor internaționale cu scopul de a contribui la atingerea obiectivelor generale ale ANCOM, respectiv promovarea concurenței și protejarea intereselor utilizatorilor finali. Ca și în anii precedenți, activitatea de relații internaționale a continuat să se desfășoare la nivel global, european și regional, păstrându-se în același timp componenta națională, de colaborare permanentă cu instituțiile partenere din România – Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională, Ministerul Afacerilor Externe etc.

ANCOM a acționat pe plan internațional în concordanță cu obiectivele de politică externă stabilite la nivel național, în calitatea sa de autoritate publică autonomă și având în vedere atribuțiile de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale și de administrare și gestionare a resurselor limitate din domeniul comunicațiilor electronice, pe care le exercită.

Deja o tradiție în activitatea Autorității, conferința internațională din anul 2015 a fost dedicată dezbaterii obiectivelor strategice care ar trebui să ghideze activitatea de reglementare în anii următori. Evenimentul a reunit o gamă largă de participanți internaționali - reprezentanți ai autorităților de reglementare din Belgia, Suedia, Polonia, Norvegia, reprezentanți ai unor operatori internaționali care activează și pe piața din România și reprezentanți ai unor companii de consultanță prestigioase din domeniul telecomunicațiilor. Participarea acestor invitați a permis ca dezbaterile să capete o importantă dimensiune internațională și europeană, plasând dezvoltarea pieței românești de comunicații electronice într-un context mai larg, al dezvoltării pieței de comunicații electronice la nivel mondial.

8.2 ANCOM la nivel global

La nivel internațional, anul 2015 a reprezentat pentru comunitatea IT&C anul Conferinței Mondiale de

Radiocomunicații (WRC-15), principalul eveniment mondial în domeniul radiocomunicațiilor, care se organizează o dată la fiecare 3 sau 4 ani de către Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (UIT), cu rolul de a revizui reglementările radio, tratatul internațional privind guvernarea utilizării spectrului de radiofrecvențe și orbitele sateliților geostaționari și non-geostaționari.

ANCOM s-a implicat activ în pregătirea WRC-15, inclusiv prin participarea la grupul de lucru care a creat Rezoluția 185 și a condus la introducerea în mod excepțional pe lista punctelor de agendă ale acestui WRC a subiectului referitor la urmărirea globală a zborurilor aeronavelor civile (GFT). În cadrul conferinței propriu-zise, reprezentantul ANCOM, Aurelian Calinciuc, a fost ales în poziția de Vice-Președinte al Comitetului 6 din structura de management a WRC, comitetul care – între altele – stabilește și punctele de agendă pentru conferințele viitoare.

WRC-15 a avut pe agendă peste 40 de puncte și sub-puncte privind alocarea și partajarea frecvențelor în vederea utilizării eficiente a spectrului și a resurselor orbitale. Negocierile desfășurate în cadrul conferinței au permis atingerea unor rezultate care asigură servicii de radiocomunicații de înaltă calitate pentru comunicațiile mobile și satelitare, pentru transportul maritim și aeronautic, pentru siguranța rutieră și aviatică, precum și în scopuri științifice privind mediul, meteorologia și climatologia și predicția dezastrelor.

La nivelul UIT, pe lângă activitatea desfășurată cu ocazia WRC-15, specialiștii ANCOM au fost implicați pe toate palierele de activitate ale organizației, de la grupuri de lucru tehnice dedicate radiocomunicațiilor sau standardizării, la grupurile de lucru ale Consiliului UIT dedicate discutării unor aspecte mai puțin tehnice și seminare pe teme specifice, până la evenimente de mare amploare, unde sunt luate decizii strategice. Specialiștii ANCOM se bucură în cadrul UIT de o largă recunoaștere a profesionalismului lor, o dovadă în acest sens fiind alegerea colegului nostru, Aurelian Calinciuc, în funcția de vicepreședinte al Grupului de Studiu 5 din cadrul Sectorului de Radiocomunicații al UIT.

Pe lângă activitatea intensă desfășurată în cadrul UIT, în anul 2015 ANCOM a deținut vicepreședinția Rețelei reglementatorilor de telecomunicații din țările francofone, FRATEL. Această implicare activă s-a tradus prin

participarea reprezentanților ANCOM la evenimentele Rețelei în calitate de vorbitori, moderatori sau invitați de onoare și prin participarea la întâlnirile Comitetului de coordonare al FRATEL. Participarea activă a ANCOM în cadrul FRATEL a fost utilă nu numai din perspectiva reprezentării României în rețeaua specialiștilor de telecomunicații din țările francofone, ci și din perspectiva sporirii vizibilității la nivel european și internațional, a intensificării cooperării bilaterale cu membrii Rețelei și a obținerii de sprijin pentru proiectele și candidaturile din alte organisme internaționale.

8.3 ANCOM la nivel european

Dimensiunea europeană a activității de relații internaționale a ANCOM este, de departe, cea mai complexă și mai elaborată, având în vedere statutul României de membru al Uniunii Europene și impactul direct pe care evoluția sectorului european de IT&C și a celui privind serviciile poștale o au asupra pieței românești. Ca autoritate publică a unui stat membru al Uniunii Europene, ANCOM este implicată în procesul decizional la nivel european. Astfel, pe parcursul anului 2015, ANCOM a continuat să coopereze direct cu structurile Comisiei Europene, precum și cu Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională și Reprezentanța Permanentă a României la Bruxelles, în vederea promovării intereselor României printr-o poziție națională consecventă și coerentă față de proiectele legislative comunitare. În baza obligațiilor care decurg din statutul României de membru al Uniunii Europene, ANCOM și-a continuat implicarea în structurile comunitare de specialitate – Radio Spectrum Committee, Radio

Spectrum Policy Group, Communications Committee, Postal Directive Committee, ENISA, TCAM etc. În același timp, reprezentanții ANCOM au îndeplinit și obligațiile care revin Autorității, de reprezentare în cadrul mecanismului național de coordonare a afacerilor europene.

La nivelul Grupului Reglementatorilor Europeni pentru Comunicații Electronice (BEREC), principala structură de coordonare a reglementării în comunicații la nivel european, specialiștii ANCOM au participat la toate activitățile desfășurate de grup pe parcursul anului 2015, contribuind la dezvoltarea de practici comune de reglementare. Concret, experții ANCOM au participat la reuniuni de lucru pe teme de reglementare, fiind implicați în colectare de date, realizarea de analize și redactarea rapoartelor BEREC. Astfel, colegii noștri au participat în mod direct la elaborarea opiniei comune a BEREC în cazul analizei piețelor cu structură de oligopol din sectorul comunicațiilor electronice, a documentului de poziție comună privind pachetele de servicii, sau a opiniei BEREC privind revizuirea cadrului de reglementare.

ANCOM a continuat implicarea în activitatea Grupului autorităților europene de reglementare din domeniul serviciilor poștale, ERGP, a cărui vicepreședinție a deținut-o în anul 2015. În această calitate, ANCOM a participat în mod nemijlocit la adoptarea deciziilor strategice referitoare la activitatea grupului, implicându-se, printre altele, în elaborarea Planului de acțiuni al ERGP pentru 2016, a Raportului privind cadrul legal aplicabil serviciilor de livrare a coletelor poștale la nivel național și transfrontalier generate de comerțul electronic și,

În mod deosebit, orice prevederi posibil conflictuale, a Raportului privind calitatea serviciilor, tratarea plângerilor și protecția consumatorilor pentru anul 2014, a Raportului privind principalii indicatori de monitorizare a pieței europene a serviciilor poștale.

ANCOM a avut un rol activ în cadrul grupului de lucru comun BERECE/ERGP privind serviciile de livrare a coletelor transfrontaliere, constituit pentru a analiza mai bine oportunitățile și limitele în ceea ce privește aplicarea în domeniul livrării coletelor a unor modele din domeniul reglementării telecom și care a consiliat Comisia în acest sens. Grupul de lucru comun a realizat un raport care a arătat că nu numai livrarea coletelor reprezintă o posibilă problemă pentru comerțul electronic, ci și costul livrării transfrontaliere, lipsa de integrare a rețelelor naționale, lipsa de transparență, calitatea serviciului, lipsa de informații, procedurile diferite privind soluționarea plângerilor etc.

În 2015, ANCOM și-a continuat implicarea, pe domeniile pe care are atribuții, în structurile tehnice ale Conferinței Europene pentru Poștă și Telecomunicații (CEPT) – organizație europeană înființată în anul 1959, care reunește administrațiile de comunicații și autoritățile de reglementare din domeniu din 48 de state europene, România fiind unul dintre membri. Specialiștii ANCOM au participat la grupuri de lucru pe probleme de ingineria spectrului, administrarea resurselor de numerotație, administrarea spectrului radio, comunicații de urgență etc. Dintre rezultatele obținute de specialiștii ANCOM în cadrul acestui organism trebuie menționată revizuirea deciziei ERC/DEC/ (99)01, care armonizează la nivel european programa de examinare a candidaților la obținerea certificatului general de operator radio și a celui restrâns de operator radio din cadrul sistemului mondial de sinistru și securitate maritimă – GMDSS, activitate coordonată de reprezentantul ANCOM, Aurelian Calinciuc și care a început în anul 2014 și a fost finalizată în 2015. Totodată, prin deținerea funcției de președinte al echipei de proiect pe probleme de Comunicații de Urgență și de vicepreședinte al grupului de lucru Numerotație și Rețele de comunicații al Comitetului pentru Comunicații Electronice din cadrul CEPT, organizația care a reglementat pentru prima dată utilizarea armonizată la nivel european a numărului 112 pentru serviciile de urgență, reprezentantul ANCOM, Florin Dragomir, a fost implicat direct în activitatea acestei structuri, care în anul 2015 a vizat, printre altele, implementarea armonizată al nivel european

a metodei de localizare a apelurilor de urgență de tip A-GNSS și realizarea unui studiu de fezabilitate privind stabilirea unei baze de date cu numerele lungi de contact ale PSAP-urilor europene.

O altă structură importantă pentru activitatea internațională a ANCOM o reprezintă „Acordul HCM privind coordonarea frecvențelor cuprinse între 29,7 MHz și 39,5 GHz pentru serviciul mobil terestru și serviciul fix”, ANCOM asigurând secretariatul grupului tehnic de lucru pentru metoda armonizată de calcul din cadrul acestuia.

8.4 ANCOM în regiune

La nivelul regiunii Europa Centrală și de Sud-Est, păstrând ca prioritate scopul de a contribui la dezvoltarea pieței de comunicații din regiune prin implicarea în grupul regional CEE RWG, ANCOM a lansat un nou portal dedicat activității acestui grup și informării tuturor celor interesați de evoluția reglementărilor din domeniul spectrului radio în această regiune. De asemenea, ANCOM a organizat a cincea reuniune a grupului, în data de 22 aprilie 2015, la București.

Pe parcursul anului 2015, Autoritatea a continuat colaborarea cu autoritățile omoloage din regiune în baza Memorandumurilor de Înțelegere în vigoare. Dintre acestea, colaborarea cu Autoritatea din Republica Moldova (ANRCETI) a fost cea mai susținută, atât la nivel tehnic, de experți, cât și pe probleme internaționale de interes comun, desfășurată nu numai prin întâlniri bilaterale, ci și sub egida unor evenimente regionale de mai mare amploare.

O altă componentă regională importantă a activității ANCOM, care s-a intensificat pe parcursul anului 2015, a reprezentat-o participarea la acțiuni ale Rețelei reglementatorilor din statele membre ale Parteneriatului Estic (EaP), o organizație de cooperare regională înființată în anul 2009, cu sprijinul Uniunii Europene, în scopul creării condițiilor necesare pentru accelerarea procesului de asociere politică și integrare economică a țărilor partenere din estul Europei cu familia europeană. ANCOM a sprijinit această inițiativă prin participarea la reuniuni de lucru, prin diseminarea directă de practici de reglementare și prin furnizarea de informații de specialitate, prin intermediul unor chestionare sau la cererea autorităților interesate de experiența românească în anumite domenii ale reglementării comunicațiilor electronice.

9. Consolidarea capacității instituționale și dezvoltarea potențialului uman

9.1 Perfecționarea sistemului de control intern/managerial

Managementul ANCOM a continuat și în anul 2015 demersul de îmbunătățire a sistemului de control intern/managerial, în concordanță cu cerințele și principiile legislației aplicabile, astfel încât să fie create premisele pentru ca fondurile publice gestionate de Autoritate să fie utilizate în condiții de legalitate, regularitate, eficacitate, eficiență și economicitate.

Orientarea ANCOM spre îmbunătățirea continuă a calității activității și îndeplinirea cu excelență a rolului și funcțiilor sale a fost confirmată de menținerea certificării de conformitate cu cerințele standardului internațional ISO 9001:2008.

În conformitate cu strategia de dezvoltare organizațională pe termen mediu, în anul 2015 au continuat eforturile de simplificare a procedurilor, de integrare a sistemelor informatice în derularea proceselor interne și în cele de interacțiune cu clienții (furnizorii de servicii de comunicații). De asemenea, o preocupare constantă a fost creșterea securității sistemelor IT și de comunicații din cadrul organizației.

9.2 Orientarea spre o cultură organizațională constructivă și dezvoltarea potențialului uman

Orientarea spre o cultură organizațională constructivă și dezvoltarea potențialului uman în această direcție constituie priorități strategice ale conducerii ANCOM, oamenii fiind cea mai valoroasă resursă a Autorității.

În anul 2015, demersul ANCOM de îmbunătățire a culturii și climatului organizațional a continuat, prin proiectele de schimbare organizațională, cu scopul de a crește gradul de motivare a angajaților, a cultiva sentimentul de apartenență la grup și de a îmbunătăți comunicarea și colaborarea în echipă.

Temele abordate în cadrul acestor proiecte au vizat revizuirea și aplicarea unui nou sistem de evaluare a performanțelor profesionale, utilizarea ședinței ca

mijloc de facilitare a comunicării între compartimente și organizarea activității pe proiecte.

Puncte de reper:

- **613 angajați**, la sfârșitul anului 2015.
- **90% din angajați au studii superioare**, din care:
 - 57% - studii tehnice;
 - 25% - studii economice;
 - 10% - studii juridice;
 - 8% - alte studii superioare.
- **57%** dintre angajați au participat la programe de formare profesională, durata medie a programelor fiind de cca. **6 zile/participant**.

9.3 Etică și conduită profesională

Pentru că ANCOM dorește să dezvolte și să mențină relații bazate pe încredere cu toate grupurile de public implicate și interesate de activitatea sa – utilizatori finali ai serviciilor de comunicații, furnizori de servicii de comunicații, proprii angajați, celelalte instituții ale statului, mass-media, organizații din străinătate etc. – în anul 2015 s-a derulat o serie de acțiuni de popularizare internă a Codului de Etică și Conduită Profesională, cu scopul de a se înțelege cât mai corect și clar conceptul de etică în organizație.

9.4 Sănătate și securitate la locul de muncă

Managementul ANCOM a întreprins pe tot parcursul anului 2015 acțiunile necesare protecției sănătății angajaților, informării corespunzătoare a acestora cu privire la măsuri și principii pentru o viață sănătoasă, securitatea și sănătatea la locul de muncă. Nu s-au înregistrat accidente de muncă.

9.5 Eficientizarea proceselor interne

În conformitate cu strategia de dezvoltare organizațională a ANCOM pe termen mediu, în anul 2015 au continuat eforturile de dezvoltare a sistemelor informatice și integrare a lor în procesele de interacțiune cu furnizorii de servicii de comunicații, fiind extinse funcționalitățile sistemului de colectare și prelucrare a datelor statistice.

De asemenea, o preocupare constantă a fost creșterea securității sistemelor IT și de comunicații din cadrul organizației, astfel că modernizarea infrastructurilor IT&C și investițiile din ultimii ani în tehnologii noi de securitate informatică își arată eficiența prin asigurarea desfășurării normale a tuturor activităților instituției, în special în contextul apariției și materializării unor noi riscuri de securitate, precum atacurile cibernetice complexe.

În luna noiembrie a anului 2015 ANCOM s-a confruntat cu un atac informatic de tip **ransomware** care a afectat și criptat diverse zone partajate pe serverele de fișiere din rețeaua instituției și, deși nu a putut fi oprit în primă fază, procedurile de lucru și sistemele de securitate

au asigurat limitarea efectelor sale, astfel încât nu au fost afectate și criptate fișiere pe niciuna din stațiile de lucru existente în ANCOM. Fișierele afectate pe servere au fost recuperate folosind salvările zilnice existente în sistemele de backup din infrastructura IT care s-a modernizat în ultimii ani.

Ulterior sistemele de securitate au început să detecteze și să oprească acest troian de tip **ransomware**, astfel încât în etapele următoare ale atacului a putut fi izolat și analizat. Evenimentul a fost raportat către CERT-RO, care a luat pentru analiză mostre de cod ce au fost ulterior trimise și producătorilor de soluții de securitate pentru a fi incluse în bazele de date ale sistemelor de alertă.

10. Date financiare

Bilanț încheiat la data de 31.12.2015

- lei -

Nr.Crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
1.	ACTIVE	01	x	x
2.	ACTIVE NECURENTE	02	x	x
3.	Active fixe necorporale (ct. 2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+2330000- 2800300- 2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	2.757.192	6.057.323
4.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct.2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+2310000-2810300- 2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	124.068.866	134.498.447
5.	Terenuri și clădiri (ct.2110100+2110200+2120000+2310000-2810100-2810200-2910100- 2910200-2930200*)	05	78.802.391	76.347.262
6.	Alte active nefinanciare (ct.2150000)	06		
7.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) - peste 1 an (ct.2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+2670202+ +2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103- 2960200), din care:	07	39.154	39.154
8.	Titluri de participare (2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08		
9.	Creanțe necurente - sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de 1 an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+4610209- 4910200- 4960200), din care:	09		
10.	Creanțe comerciale necurente - sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de 1 an (ct. 4110201+4110208+4130200+ 4610201- 4910200- 4960200)	10		
11.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd. 03+04+05+06+07+09)	15	205.667.603	216.942.186
12.	ACTIVE CURENTE	18	x	x
13.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+ 3020600+302 0700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3 050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+3410000+3450000+3460000 +3470000+ 3490000+3510100+3510200+3540100+3540500+3540600+ 3560 000+3570000+3580000+3590000+3610000+3710000+ 3810000+/- 3480000+/- 3780000-3910000-3920100-3920200- 3930000-3940100-3940500-3940600- 3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000- 3970000-3980000)	19	6.569.197	7.528.569
14.	Creanțe curente - sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	x	x
15.	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări (ct.2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+ 4130100+4180 000+4250000+4280102+4610101+4610109+ 4730109**+4810101+4810102+4 810103+4810200+4810300+ 4810900+4820000+4830000+4890000-4910101- 4960100+5120800), din care:	21	1.795.838	343.014
16.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890000)	21.1	x	
17.	Creanțe comerciale și avansuri (ct.2320000+2340000+4090101+4090102+411010 1+4110108+ 4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care:	22	1.669.379	207.503
18.	Avansuri acordate (ct.2320000+2340000+4090101+4090102)	22.1		
19.	Creanțe bugetare (ct.4310100**+4310200**+4310300**+4310400**+4310500** + 4310700**+4370100**+4370200**+4370300**+4420400+ 4420 800**+4440000**+4460000**+4480200+4610102+4630000+ 464 0000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900+ 4810101**+4810102**+4810103**+4810900**+4820000** 4970000), din care:	23	101.370.083	97.353.321
20.	Creanțele bugetului general consolidat (ct.4630000+4640000+4650100+4650200+ 4660401+4660402+ 4660500+4660900-4970000)	24		

Nr.Crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
21.	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct.4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+4500504+ 4500505+4500700+4510100+4510300+4510500+4530100+ 4540100+4540301+4540302+4540501+4540502+4540503+ 4540504+4550100+4550301+4550302+4550303+ 4560100+ 4560303+4560309+4570100+4570201+4570202+4570203+ 4570205+4570206+4570209+4570301+4570302+4570309+ 4580100+4580301+4580302+4610103+4730103**+4740000+ 4760000), din care:	25		30.814
22.	Sume de primit de la Comisia Europeană / alti donatori (ct.4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+4500505+4500700)	26		
23.	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct.2670101+2670102+2670103+2670104+2670105+2670108+ 2670601+2670602+2670603+2670604+2670605+2670609+ 4680101+4680102+4680103+4680104+4680105+4680106+ 4680107+4680108+4680109+4690103+4690105+ 4690106+ 4690108+4690109)	27		
24.	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	103.165.921	97.727.149
25.	Investiții pe termen scurt (ct.5050000-5950000)	31		
26.	Conturi la trezorerii și instituții de credit:	32	x	x
27.	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+5130302+ 5140101+5140301+5140302+5150101+5150103+5150301+5150500+ 5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+5170301+5170302+ 5200100+5210100+5210300+5230000+5250101+5250102+ 5250301+5250302+5250400+526000+5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+5290901+5310101+ 5500101+ 5520000+5550101+5550400+5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+5600401+ 5610100+5610300+5620101+ 5620300+ 5620401+5710100+ 5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+ 5740302+5740400+ 5750100+5750300+5750400- 7700000)	33	404.633.249	579.330.299
28.	Dobânda de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct.5180701+5320100+5320200+5320300+5320400+ 5320500+5320600+5320800+5420100)	33.1	37.708	3.679
29.	depozite	34	x	x
30.	Conturi la instituții de credit, BNR, casa în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+5130102+5130202+5140102+5140202+5150102+5150202+5150302+5160102+ 5160202+5170102+ 5170202+5290102+5290202+5290302+ 5290902+5310402+5410102+5410202+5500102+5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+5580302+5580303+ 5590102+ 5590202+5600102+5600103+5600402+5620102+5620103+ 5620402)	35	71.045	87.795
31.	Dobânda de încasat, avansuri de trezorerie (ct.5180702+5420200)	35.1	8.964	12.669
32.	depozite	36	x	x
33.	Total disponibilități și alte valori (rd. 33+33.1+35+35.1)	40	404.750.966	579.434.442
34.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoriilor teritoriale (ct.5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+5240100+ 5240200+5240300+5550101+5550102+5550103-7700000)	41		
35.	Dobânda de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5320400+5180701+5180702)	41.1		
36.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	283.233	483.425
37.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.19+30+31+40+41+41.1+42)	45	514.769.317	685.173.585
38.	TOTAL ACTIVE (rd 15+45)	46	720.436.920	902.115.771
39.	DATORII	50	x	x
40.	DATORII NECURENTE - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	x	x
41.	Sume necurente - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct.2690200+4010200+4030200+4040200+4050200+4280201+ 4620201+4620209+5090000)din care:	52		
42.	Datorii comerciale (ct. 4010200+4030200+4040200+4050200+ 4620201)	53		
43.	Împrumuturi pe termen lung (ct.1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+1660201+ 1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+1670203+ 1670208+1670209-1690200)	54	11.478.774	7.979.672
44.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55		

Nr.Crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
45.	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	11.478.774	7.979.672
46.	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
47.	Datorii comerciale, avansuri și alte decontări (ct.2690100+4010100+4030100+4040100+4050100+4080000+ 4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+4810102+ 4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+ 4890000+5090000+5120800), din care:	60	1.572.338	1.942.438
48.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct.4890000)	60.1	x	
49.	Datorii comerciale și avansuri (ct.4010100+4030100+4040100+4050100+4080000+4190000+ 4620101), din care:	61	1.435.840	1.796.859
50.	Avansuri primite (ct.4190000)	61.1		
51.	Datorii către bugete (ct.4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+4310700+ 4370100+4370200+4370300+4400000+4410000+4420300+ 4420800+4440000+4460000+4480100+4550501+4550502+4550503+4620109+4670100+4670200+4670300+4670400+4670500+ 4670900+4730109+4810900+4820000) din care:	62	3.057.952	3.057.826
52.	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
53.	Contribuții sociale (ct.4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+4310700+ 4370100+4370200+4370300)	63.1	1.790.533	1.915.731
54.	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct. 4550501+4550502+4550503)	64		
55.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget, alte datorii către alte organisme internaționale (ct.4500200+4500400+4500600+4510200+4510401+4540402+ 4540409+4510601+4510602+4510603+4510605+4510606+4510609+4520100+4520200+4530200+4540200+4540401+4540402+ 4540601+4540602+4540603+4550200+4550401+4550402+4550403+4550404+4560400+4580401+4580402+4580501+4580502+ 4590000+4620103+4730103+4760000)	65		
56.	Din care: sume datorate Comisiei Europene / alți donatori (ct. 4500200+4500400+4500600+4590000+4620103)	66		
57.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+5180606+5180608+5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+5190104+5190105+ 5190106+5190107+5190108+5190109+5190110+5190180+5190190)	70		
58.	Împrumuturi pe termen lung - sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+1650100+1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+1670103+1670108+ 1670109+1680100+1680200+1680300+1680400+ 1680500 +1680701+1680702+1680703+1680708+1680709+1690100)	71	4.140.276	4.934.104
59.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	3.187.417	3.435.435
60.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+4270300+4290000+4380000), din care:	73		
61.	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x
62.	Venituri în avans (ct. 4720000)	74	12.862	17.471
63.	Provizioane (ct. 1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75		
64.	TOTAL DATORII CURENTE (rd. 60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	11.970.845	13.387.274
65.	TOTAL DATORII (rd. 58+78)	79	23.449.619	21.366.946
66.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE - TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd. 46 - 79=rd.90)	80	696.987.301	880.748.825
67.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
68.	Rezerve, fonduri (ct. 1000000+1010000+1020101+1020102+1030000+1040101+1040102+1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+ 1320000+1330000+1390100)	84	26.306.087	19.970.790
69.	Rezultatul reportat (ct. 1170000-sold creditor)	85	492.898.746	676.976.807

Nr.Crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
70.	Rezultatul reportat (ct. 1170000-sold debitor)	86		
71.	Rezultat patrimonial al exercițiului (ct. 1210000 - sold creditor)	87	177.782.468	183.801.228
72.	Rezultat patrimonial al exercițiului (ct. 1210000 - sold debitor)	88	0	0
73.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd. 84+85-86+87-88)	90	696.987.301	880.748.825

Contul de execuție a bugetului instituțiilor publice – cheltuieli la data de 31.12.2015 –

-lei-

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod indicator	Credite de angajament	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
			Inițiale	Definitive					
A	B	1	2	3	4	5	6	7= 5-6	8
TOTAL CHELTUIELI (01+70+79+83+85)	85.10.	11.160.000	388.405.000	388.405.000	185.979.261	185.979.261	173.679.009	12.300.252	160.036.491
CHELTUIELI CURENTE (10+20+ 30+40+ 50+51+ 55+56+ 57+58+ 59+65)	01	0	225.669.000	225.069.000	134.710.766	134.710.766	123.072.298	11.638.468	123.072.201
TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10.01+10.02+ 10.03)	10	0	83.443.000	83.443.000	82.133.739	82.133.739	77.507.609	4.626.130	77.680.429
Cheltuieli salariale în bani (cod 10.01.01 la 10.01.16 + 10.01.30)	10.01	0	66.043.000	66.043.000	65.595.881	65.595.881	62.116.690	3.479.191	62.358.112
Salarii de bază	10.01.01	0	58.807.000	58.307.000	58.307.000	58.307.000	54.855.206	3.451.794	55.316.511
Alte sporuri	10.01.06	0	0	200.000	184.302	184.302	180.851	3.451	32.296
Fond de premii	10.01.08	0	4.705.000	4.705.000	4.664.560	4.664.560	4.664.560	0	4.664.560
Prima de vacanță	10.01.09	0	1.588.000	1.588.000	1.472.337	1.472.337	1.472.337	0	1.455.771
Indemnizații de delegare	10.01.13	0	443.000	743.000	558.240	558.240	557.373	867	542.208
Alte drepturi salariale în bani	10.01.30	0	500.000	500.000	409.442	409.442	386.363	23.079	346.766
Cheltuieli salariale în natură (cod 10.02.01 la 10.02.06 + 10.02.30)	10.02	0	1.700.000	1.400.000	1.172.729	1.172.729	1.172.729	0	1.164.212
Tichete de masă	10.02.01	0	1.700.000	1.400.000	1.172.729	1.172.729	1.172.729	0	1.164.212
Contribuții (cod 10.03.01 la 10.03.06)	10.03	0	15.700.000	16.000.000	15.365.129	15.365.129	14.218.190	1.146.939	14.158.105
Contribuții de asigurări sociale de stat	10.03.01	0	11.000.000	11.000.000	10.585.303	10.585.303	9.781.432	803.871	9.823.432
Contribuții de asigurări de șomaj	10.03.02	0	350.000	350.000	337.778	337.778	313.288	24.490	314.128
Contribuții de asigurări sociale de sănătate	10.03.03	0	3.600.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	3.335.693	264.307	3.350.009
Contribuții de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale	10.03.04	0	150.000	150.000	147.852	147.852	136.960	10.892	137.530
Contribuții pentru concedii și indemnizații	10.03.06	0	600.000	900.000	694.196	694.196	650.817	43.379	533.006
TITLUL II BUNURI și SERVICII (cod 20.01 la 20.07 + 20.09. la 20.16 + 20.18 la 20.25 + 20.27+20.28+20.30. la 20.36)	20	0	57.193.000	56.573.000	38.315.017	38.315.017	31.475.175	6.839.842	30.945.284
Bunuri și servicii (cod 20.01.01 la 20.01.09 + 20.01.30.)	20.01	0	29.201.000	28.901.000	19.819.652	19.819.652	15.841.687	3.977.965	16.040.712
Furnituri de birou	20.01.01	0	511.000	511.000	207.994	207.994	207.994	0	236.434

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod indicator	Credite de angajament	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
			Inițiale	Definitive					
A	B	1	2	3	4	5	6	7= 5-6	8
Materiale pentru curățenie	20.01.02	0	180.000	180.000	94.599	94.599	94.599	0	117.577
Încălzit, iluminat și forță motrică	20.01.03	0	2.890.000	2.890.000	2.477.537	2.477.537	1.663.692	813.845	1.720.916
Apă, canal și salubritate	20.01.04	0	195.000	195.000	118.447	118.447	93.577	24.870	97.266
Carburanți și lubrifianți	20.01.05	0	2.002.000	2.002.000	1.261.686	1.261.686	1.066.726	194.960	1.044.462
Piese de schimb	20.01.06	0	156.000	156.000	47.167	47.167	47.167	0	54.067
Transport	20.01.07	0	20.000	20.000	1.014	1.014	1.014	0	1.014
Poștă, telecomunicații, radio, tv, internet	20.01.08	0	2.324.000	2.324.000	2.082.383	2.082.383	1.767.507	314.876	1.885.174
Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional	20.01.09	0	7.608.000	7.608.000	5.802.895	5.802.895	4.566.244	1.236.651	4.277.111
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	20.01.30	0	13.315.000	13.015.000	7.725.930	7.725.930	6.333.167	1.392.763	6.606.691
Reparații curente	20.02	0	1.787.000	1.787.000	818.252	818.252	578.760	239.492	597.309
Bunuri de natura obiectelor de inventar (cod 20.05.01 + 20.05.03+ 20.05.30)	20.05	0	1.457.000	1.457.000	1.026.496	1.026.496	932.784	93.712	229.952
Uniforme și echipament	20.05.01	0	0	0	0	0	0	0	37.052
Alte obiecte de inventar	20.05.30	0	1.457.000	1.457.000	1.026.496	1.026.496	932.784	93.712	192.900
Deplasări, detașări, transferări (cod 20.06.01+20.06. 02)	20.06	0	3.433.000	3.133.000	1.940.348	1.940.348	1.827.254	113.094	1.882.783
Deplasări interne, detașări , transferări	20.06.01	0	1.733.000	1.733.000	903.958	903.958	881.596	22.362	894.490
Deplasări în străinătate	20.06.02	0	1.700.000	1.400.000	1.036.390	1.036.390	945.658	90.732	988.293
Cărți, publicații și materiale documentare	20.11	0	51.000	31.000	5.635	5.635	5.635	0	3.969
Consultanță și expertiză	20.12	0	6.138.000	6.138.000	2.224.998	2.224.998	1.082.275	1.142.723	1.128.583
Pregătire profesională	20.13	0	1.500.000	1.500.000	600.257	600.257	597.843	2.414	597.425
Protecția muncii	20.14	0	241.000	241.000	150.241	150.241	121.698	28.543	115.305
Comisioane și alte costuri aferente împrumuturilor (cod 20.24.01 la 20.24.04)	20.24	0	20.000	20.000	8.226	8.226	8.226	0	8.175
Comisioane și alte costuri aferente împrumuturilor externe	20.24.01	0	20.000	20.000	8.226	8.226	8.226	0	8.175
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare derivate din acțiuni în reprezentarea intereselor statului, potrivit dispozițiilor legale	20.25	0	337.000	337.000	78.826	78.826	2.000	76.826	2.000
Alte cheltuieli (cod 20.30.01 la 20.30.04 + 20.30.06 la 20.30.09 + 20.30.30)	20.30	0	13.028.000	13.028.000	11.642.086	11.642.086	10.477.013	1.165.073	10.339.071
Reclama și publicitate	20.30.01	0	276.000	276.000	99.144	99.144	99.144	0	99.144
Protocol și reprezentare	20.30.02	0	1.960.000	1.960.000	1.450.741	1.450.741	1.192.606	258.135	1.197.129
Prime de asigurare non-viață	20.30.03	0	1.260.000	1.260.000	1.226.099	1.226.099	1.032.475	193.624	901.537
Chirii	20.30.04	0	9.094.000	9.094.000	8.591.537	8.591.537	7.897.174	694.363	7.884.012
Executarea silită a creanțelor bugetare	20.30.09	0	26.000	26.000	0	0	0	0	0
Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	20.30.30	0	412.000	412.000	274.565	274.565	255.614	18.951	257.249
TITLUL III DOBÂNZI (cod 30.01+30.02 +30.03+ 30.04)	30	0	150.000	150.000	99.435	99.435	99.435	0	98.338

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod indicator	Credite de angajament	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
			Inițiale	Definitive					
A	B	1	2	3	4	5	6	7= 5-6	8
Dobânzi aferente datoriei publice externe (cod 30.02.01 la 30.02.05)	30.02	0	150.000	150.000	99.435	99.435	99.435	0	98.338
Dobânzi aferente creditelor externe contractate de ordonatorii de credite	30.02.02	0	150.000	150.000	99.435	99.435	99.435	0	98.338
TITLUL VI TRANSFERURI ÎNTR-UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE (cod 51.01+51.02)	51	0	80.000.000	80.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	0	10.000.000
Transferuri curente (cod 51.01.01 la 51.01.28 + 51.01.30 la 51.01.32 + 51.01.34 la 51.01.59 + 51.01.62)	51.01	0	80.000.000	80.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	0	10.000.000
Transferuri către instituții publice	51.01.01	0	80.000.000	80.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	0	10.000.000
TITLUL VII ALTE TRANSFERURI (cod 55.01 la 55.04)	55	0	985.000	1.005.000	982.769	982.769	982.769	0	972.249
B. Transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) (cod 55.02.01 la 55.02.06)	55.02	0	985.000	1.005.000	982.769	982.769	982.769	0	972.249
Contribuții și cotizații la organisme internaționale	55.02.01	0	985.000	1.005.000	982.769	982.769	982.769	0	972.249
TITLUL VIII PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURILE EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE (cod 56.01 la 56.31 + 56.35 la 59.40)	56	0	0	0	0	0	0	0	283.550
Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) (cod 56.01.01 la 56.01.04)	56.01	0	0	0	0	0	0	0	283.550
Finanțare națională	56.01.01	0	0	0	0	0	0	0	45.762
Finanțare externă nerambursabilă	56.01.02	0	0	0	0	0	0	0	182.907
Cheltuieli neeligibile	56.01.03	0	0	0	0	0	0	0	54.881
TITLUL IX. ASISTENȚĂ SOCIALĂ (cod 57.01+57.02)	57	0	3.298.000	3.298.000	3.096.966	3.096.966	2.924.470	172.496	3.092.351
Ajutoare sociale (cod 57.02.01 + 57.02.04)	57.02	0	3.298.000	3.298.000	3.096.966	3.096.966	2.924.470	172.496	3.092.351
Ajutoare sociale în numerar	57.02.01	0	3.298.000	3.298.000	3.096.966	3.096.966	2.924.470	172.496	3.092.351
TITLUL XI ALTE CHELTUIELI (cod 59.01 la 59.28 + 59.30 la 59.36)	59	0	600.000	600.000	82.840	82.840	82.840	0	0
Despăgubiri civile	59.17	0	600.000	600.000	82.840	82.840	82.840	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 71+72+75)	70	11.160.000	158.486.000	158.486.000	46.956.476	46.956.476	46.294.692	661.784	35.201.355
TITLUL XIII ACTIVE NEFINANCIARE (cod 71.01 la 71.03)	71	11.160.000	158.486.000	158.486.000	46.956.476	46.956.476	46.294.692	661.784	35.201.355
Active fixe (cod 71.01.01 la 71.01.04 + 71.01.30)	71.01	11.160.000	158.486.000	158.486.000	46.956.476	46.956.476	46.294.692	661.784	35.201.355
Construcții	71.01.01	0	10.445.000	10.445.000	717.757	717.757	618.747	99.010	3.073.876

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod indicator	Credite de angajament	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
			Inițiale	Definitive					
A	B	1	2	3	4	5	6	7= 5-6	8
Mașini, echipamente și mijloace de transport	71.01.02	11.160.000	119.598.000	119.598.000	40.974.227	40.974.227	40.509.811	464.416	30.235.645
Mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	71.01.03	0	1.169.000	1.169.000	18.047	18.047	18.047	0	332.886
Alte active fixe	71.01.30	0	27.274.000	27.274.000	5.246.445	5.246.445	5.148.087	98.358	1.558.948
Operațiuni financiare (cod 80+81)	79	0	4.250.000	4.850.000	4.517.638	4.517.638	4.517.638	0	1.762.935
TITLUL XVII RAMBURSĂRI DE CREDITE (cod 81.01 la 81.03)	81	0	4.250.000	4.850.000	4.517.638	4.517.638	4.517.638	0	1.762.935
Rambursări de credite externe (cod 81.01.01 + 81.01.02 + 81.01.05 + 81.01.06+ 81.01.07)	81.01	0	4.250.000	4.850.000	4.517.638	4.517.638	4.517.638	0	1.762.935
Rambursări de credite externe contractate de ordonatorii de credite	81.01.01	0	4.250.000	4.850.000	4.517.638	4.517.638	4.517.638	0	1.762.935
TITLUL XIX PLĂȚI EFECTUATE ÎN ANII PRECEDENȚI ȘI RECUPERATE ÎN ANUL CURENT (cod 85)	85	0	0	0	(205.619)	(205.619)	(205.619)	0	0
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent (cod 85.01.03.+ 85.01.04.+ 85.01.05.)	85.01	0	0	0	(205.619)	(205.619)	(205.619)	0	0
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent aferente cheltuielilor curente și operațiilor financiare ale altor instituții publice	85.01.03	0	0	0	(205.619)	(205.619)	(205.619)	0	0
TITLUL XX REZERVE, EXCEDENT / DEFICIT	90	0	0	0	0	0	174.687.968	0	0
Excedent	92.01	0	0	0	0	0	174.687.968	0	0
Deficit	93.01	0	0	0	0	0	0	0	0

Contul de execuție a bugetului instituției publice – venituri la data de 31.12.2015 –

-lei-

Denumirea indicatorilor	Cod	Prevederi bugetare inițiale	Prevederi bugetare definitive	Drepturi constatate	din anii precedenți	din anul curent	Încasări realizate	Stingeri pe alte cal decât încasări	Drepturi constatate de încasat
				Total, din care:					
A	B	1	2	3=4+5	4	5	6	7	8=3-6-7
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	12.10	200.000	200.000	4.854.383	4.854.383	0	1.831.304	271.012	2.752.067
Venituri din cota parte pe cifra de afaceri în domeniul comunicațiilor electronice	12.10.08	200.000	200.000	4.854.383	4.854.383	0	1.831.304	271.012	2.752.067
Venituri din proprietate	30.10	340.150.000	340.150.000	436.748.118	92.272.299	344.475.819	344.358.424	1.735.276	90.654.418
Tarife de utilizare a spectrului și a resurselor de numerotație	30.10.14	340.150.000	340.150.000	436.748.118	92.272.299	344.475.819	344.358.424	1.735.276	90.654.418
Venituri din dobânzi	31.10	1.000.000	1.000.000	455.036	20.512	434.524	455.036	0	0

Denumirea indicatorilor	Cod	Prevederi bugetare inițiale	Prevederi bugetare definitive	Drepturi constatate	din anii precedenți	din anul curent	Încasări realizate	Stingeri pe alte cai decât încasări	Drepturi constatate de încasat
				Total, din care:					
Alte venituri din dobânzi	31.10.03	1.000.000	1.000.000	455.036	20.512	434.524	455.036	0	0
Venituri din taxe administrative, eliberări permise	34.10.	10.000	10.000	2.125.902	2.121.331	4.571	50.959	406.190	1.668.753
Tarife de monitorizare	34.10.03.	10.000	10.000	2.125.902	2.121.331	4.571	50.959	406.190	1.668.753
Amenzi, penalități și confiscări	35.10.	15.000	15.000	2.516.443	2.061.293	455.150	11.458	227.100	2.277.885
Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit disp. legale	35.10.01	15.000	15.000	2.516.443	2.061.293	455.150	11.458	227.100	2.277.885
Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate de către alte instituții de specialitate	35.10.01.02	15.000	15.000	2.516.443	2.061.293	455.150	11.458	227.100	2.277.885
Diverse venituri	36.10	106.000	106.000	1.737.103	1.655.912	81.191	1.688.331	48.772	0
Venituri din producerea riscurilor asigurate	36.10.04.	6.000	6.000	0	0	0	0	0	0
Alte venituri	36.10.50	100.000	100.000	1.737.103	1.655.912	81.191	1.688.331	48.772	0
Venituri din valorificarea unor bunuri	39.10	1.000	1.000	2.478	0	2.478	2.280	0	198
Venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice	39.10.01	1.000	1.000	2.478	0	2.478	2.280	0	198
Încasări din rambursarea împrumuturilor acordate	40.10	46.923.000	46.923.000	0	0	0	0	0	0
Sume utilizate din excedentul anului precedent pt efectuarea de cheltuieli	40.10.15	46.923.000	46.923.000	0	0	0	0	0	0
Sume utilizate de alte instituții din excedentul anului precedent	40.10.15.03	46.923.000	46.923.000	0	0	0	0	0	0
Subvenții de la bugetul de stat	42.10	0	0	0	0	0	-5.664	5.664	0
Subvenții de la bugetul de stat către instituții publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii pentru proiecte finanțate din FEN postaderare	42.10.39	0	0	0	0	0	-5.664	5.664	0
Sume primite de la UE în contul plăților efectuate	45.10	0	0	0	0	0	-25.151	25.151	0
Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)	45.10.01	0	0	0	0	0	-25.151	25.151	0
Sume primite în contul plăților efectuate în anii anteriori	45.10.01.02	0	0	0	0	0	-25.151	25.151	0

11. Lista deciziilor președintelui ANCOM adoptate în anul 2015

1. Decizia nr.158/2015 privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali
2. Decizia nr.160/2015 privind stabilirea unor măsuri adresate utilizatorilor finali cu dizabilități
3. Decizia nr.353/2015 privind procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio
4. Decizia nr.390/2015 pentru adoptarea strategiei și a planului de acțiune privind implementarea și dezvoltarea sistemelor de comunicații de bandă largă la nivel național în banda de frecvențe 3400-3800 MHz pentru perioada 2015-2025
5. Decizia nr.451/2015 pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr.541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale
6. Decizia nr.452/2015 pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr.1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr.1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.
7. Decizia nr.512/2015 privind procedura de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio pentru misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în România
8. Decizia nr.344/2015 pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr.629/2010 privind procedura de autorizare a furnizării serviciilor de programe audiovizuale
9. Decizia nr.651/2015 pentru modificarea și completarea unor reglementări din domeniul resurselor de numerotație, resurselor tehnice și al portabilității numerelor
10. Decizia nr.686/2015 privind organizarea procedurii de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3800 MHz
11. Decizia nr.687/2015 pentru modificarea și completarea Deciziei nr.551/2012 privind stabilirea tarifului de utilizare a spectrului
12. Decizia nr.1079/2015 pentru modificarea și completarea unor reglementări în scopul transmiterii de documente, date sau informații de către furnizorii de servicii poștale prin mijloace electronice, precum și pentru utilizarea acestor mijloace electronice în alte situații
13. Decizia nr.1145/2015 privind identificarea pieței relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură

12. Tabel de termeni și abrevieri

AACR	Autoritatea Aeronautică Civilă Română
ANCOM	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
ATIS	Automatic Transmitter Identification System
BDC	Baza de date centralizată
BEREC	Organismul de Reglementare European pentru Comunicații Electronice
BWA	Sisteme de acces pe suport radio de bandă largă
CATV	Cable TV
CE	Comisia Europeană
CEE Regional Working Group	Grupul Regional de Lucru din Europa Centrală și de Est
CEPT	Conferința Europeană a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații
CNPR	Compania Națională „Poșta Română”
DSNG	Digital Satellite News Gatherin
DTH	Direct-to-home
FB	Furnizor beneficiar
FD	Furnizor donor
GADSS	Global Aeronautical Distress and Safety System
GMDSS	Sistemul Global de Securitate Maritimă și de Localizare în caz de Sinistru
GMPCS	Global Mobile Personal Communications by Satellite
HDTV	High Definition Television
IARU	International Amateur Radio Union
ICAO	International Civil Aviation Organization
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
IIR	Indicative de identificare a rețelei
IMO	Organizația Maritimă Internațională
INS	Institutul Național de Statistică
ISPC	Coduri ale punctelor de semnalizare internaționale
LURN	Licența de utilizare a resurselor de numerotație
MARS	Maritime mobile Access and Retrieval System
MFCN	Mobile/Fixed Communications Networks
MCSI	Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională
MMDS	Multipoint Multichannel Distribution System
MSS	Mobile Satellite Service
MNC	Coduri de rețele mobile
MVNO	Operator mobil virtual simplificat
MVNE	Operator mobil virtual agregator
NSPC	Coduri ale punctelor de semnalizare naționale
PAMR	Radiocomunicații mobile de acces public
PMR	Radiocomunicații mobile profesionale
PNN	Planul Național de Numerotație
PPDR	Public Protection and Disaster Relief
PVR	Personal Video Recorder
RAINWAT	Regional Arrangement for INland WATerways
RN	Numere de rutare
RSC	Comitetul pentru Spectrul Radio
RSPG	Grupul pentru Politica de Spectru Radio
S-PCN	Satellite-Personal Communication Networks
S-PCS	Satellite Personal Communications Services
SNR	Societatea Națională de Radiocomunicații
TNABF	Tabel național de atribuire a benzilor de frecvențe
VDES	VHF Data Exchange System
VoIP	Voice over Internet Protocol
VSAT	Very Small Aperture Terminal

13. Contact

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)

Str. Delea Nouă, nr. 2, Sector 3, 030925 București

telefon: 0372 845 400

fax: 0372 845 402

e-mail: ancom@ancom.org.ro

www.ancom.org.ro

Relații cu publicul

telefon: 0372 845 845

fax: 0372 845 402

e-mail: relatii_cu_publicul@ancom.org.ro

Relații cu mass-media

telefon: 0372 845 417

fax: 0372 845 402

e-mail: pr@ancom.org.ro

Direcția Executivă Reglementare

telefon: 0372 845 491

fax: 0372 845 410

Direcția Executivă Administrare Spectru Radio și Numerotație

telefon: 0372 845 304

fax: 0372 845 724

Direcția Executivă Monitorizare și Control

telefon: 0372 845 493

fax: 0372 845 356

Direcțiile regionale ale ANCOM:

Direcția Regională București

Adresă: Str. Lucian Blaga nr.4, bl. M110, tronson I, sector 3, 031072 București

telefon: 0372 845 001

fax: 021 323 31 97

e-mail: ancom@ancom.org.ro

Direcția Regională Cluj

Adresă: Cluj-Napoca, str. Câmpeni nr.28, 400217 jud. Cluj

telefon: 0372 845 853

fax: 0264 484 077

e-mail: ancom@ancom.org.ro

Direcția Regională Iași

Adresă: Stradela Moara de Vânt, nr.34 A, 700376 jud. Iași

telefon: 0372 845 214

fax: 0232 219 338

e-mail: ancom@ancom.org.ro

Direcția Regională Timiș

Adresă: Str. Horia nr.24, 300342 jud. Timiș

telefon: 0372 845 871

fax: 0256 471 699

e-mail: ancom@ancom.org.ro

Art.9 din Regulamentul de organizare și funcționare al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobat prin Decizia nr.593/2015 modificată și completată prin Decizia nr.23/2016, prevede următoarele:

„Art.9. – (1) ANCOM va publica pe pagina sa de internet, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, un raport detaliat privind activitatea sa în anul anterior.”

Materialele conținute în acest document au fost create sau compilate de către Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații în scopul informării publicului cu privire la activitatea ANCOM.

Reproducerea integrală sau parțială a conținutului acestui document este permisă în condițiile în care materialul reprodus sau citat va fi prezentat ca provenind din Raportul anual 2015 al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații și însoțit de una din următoarele specificări:

- Sursa: Raportul anual 2015 al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații;
- Sursa: Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații;
- Sursa: ANCOM;

O formulare clară cu același sens ca cele de mai sus.

Versiunea integrală a Raportului anual al ANCOM – 2015 poate fi consultată și pe pagina de Internet a ANCOM: www.ancom.org.ro

© ANCOM 2016

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
Str. Delea Nouă nr. 2, sector 3, 030925, București, România
telefon: 0372 845 400 / fax: 0372 845 402
e-mail: ancom@ancom.org.ro
web: www.ancom.org.ro